

حرف الالف

گفته باشد وجودی که مبدء اشتقاق موجود است امری که قائم باشد بذات خود از حقیقت واجب الوجود باشد و وجود غیر او بخارج است
از انقباض این غیر وجود پس میانه موجود هم از این حقیقت و از غیر می که نسبت است با و این مفهوم عام امر اعتباریست که شمرده
شده است از مشغولات ثانیه و کرده است اول بدینیات و اگر کسی بگوید چگونه تصور میشود بدون این حقیقت موجود و حال اینک این
حقیقت عین موجود است چگونه منتقل کرده میشود بدون موجوداتم از این حقیقت غیر او جواب میگویم که نسبت موجود و آنچه است با و چیزی
بنمودن تو هم میکند او را عرف از اینکه بوده باشد نماید موجود بلکه معنای او آنچه نسبت که تغییر میکند از او بفراست است امری که
و پس برگاه فرض کرده شود وجود مجرد از غیر است که قائم بذات او باشد میباید وجود از برای نفس خود پس میباید موجود و خود
قائم بذات خود چنانچه جسم گاه تصور تجزیه قایم باشد بذات خود میباید عالم نفس خود پس مانند خود علم و عالم و معلوم چنانکه
سرگانه فرض کرده شود تجزیه حرارت از ناز میباید تا در حرارت و اگر کسی بگوید چگونه تصور میشود این معنای جسم میگویم ممکن است
اینکه بوده باشد معنی عام احد الامری از وجود آنچه نسبت شود با انقباض مخصوصاً در معیار ادراست که میباید وجود مبدء و آثار
ممكن است که بوده باشد معنی عام ما قام به الوجود جسم از اینکه وجود قائم بنفس باشد پس میباید قیام وجود با قیام نفس
خود لازم نماید از بودن اطلاق قیام بر این معنی مجازاً نیز بوده باشد اطلاق موجود با و مجازاً پس وجود که مبدء اشتقاق است امری
موجودی نیست است او حقیقت خارجی است و موجود جسم از و از آنچه نسبت با و نسبت میباید در حاصل کلام اینست که هر گاه نظر کنیم
در وجودی که مشترک میان موجودات پس میدانیم که اشتراک او نسبت اشتراک من حیث العرف من حیث النسب است پس ظاهر
شد اینست که وجودی که نسبت با و جمیع اشیاء امریست قائم بذات غیر عارض بر غیر او را واجب است لذاته چنانکه هر گاه نظر کنیم
بمفهوم جدا و متمسک توهم میباید در بادی نظر باینکه حدیث شمس مشترک میان افراد خودشان پس منتقم شویم اینکه اینها نسبت
عروض بلکه نسبت به و است پس ظاهر شد اینکه توهم عروض باطل است آنچه توهم نمودیم او را عارض مشترک در واقع غیر
عارضت بلکه امریست قائم بذات این افراد انبسی است با نسبت در اینجا و شمس در حدیث پس هر گاه نسبت او شود وجود حقیقی
با انسان مثلاً حاصل میشود وجودی و بسره نسبت او شود نفس پس موجودی که هم میرسد بلکه پس منی نورا اول واجب بود
آن وجود منی انسان موجود او الله نفس با غیر این دو موجود اینکه از برای انبسی است واجب تعالی یا آنکه قول با وجود زید و ج
عروضی در قول با آنکه زید و الله عرض است و یباشد مفهوم موجود در این هنگام هم از وجود ذات نفس از مورد مقبول و بجای آن
و دلیل بر حقیقت این مذهب است آنچه ذکر کرده اند نیست که بر خود می که نسبت بر حقیقت وجود ذاتی انسان مثلاً ما دم که منتقم شد
است با وجود بر جوی از وجود و نفس الامر نسبت باشد موجوده ما دم که با حله نماید عمل انضمام وجود او ممکن نیست حکم بودن
او موجود پس بر مفهومیکه معیار است بعد از این او در وجودش موجود نفس الامر محتاج است خیر او که وجود باشد و هر چه محتاج است
بر نفس موجود غیر خود پس ممکن است زیرا که نسبت معنای از برای ممکن گمانی که محتاج در وجودش موجود غیر خود پس این غیر بر وجود
از برای او با وجود باشد از برای او پس بر مفهومیکه معیار است موجود ممکن است نسبت شئی از ممکن بر واجب پس نسبت شئی از
نمایر موجود واجب الوجود و حال آنکه ثابت شده است بر آن هیچکس واجب الوجود است پس اینست که در وجودی که خا که در
بذات و مستقنی است در وجودش موجودی که نسبت خود او که نسبت از لفظ موجود به نسبت نام بر او است و نسبت شئی از
بر آن او را میرساند غیر از آن واجب که واجب تعالی خیراً چیزیست متقیب نفس قائم بذات با و نسبت که وجود از جهت نسبت
در حسرتی است که نسبت به وجود مفهوم شئی از غیر این است زیرا که نسبت به وجودی است که نسبت در دو امکان خود

کلیات اول

(۷۰) و انضمام و تاقیت بذات خود و سره است از اینکه بوده باشد عارض بر غیر خود را پس میباشد واجب و خود مطلق که سزا است از
 تاقید و انضمام بر غیره بنا بر این تصور نمیشود و غرض وجود با بیانات کلیه بیس نیست سناهی بود نفس مجرد که نسبت از برای دوستی
 مخصوصه حضرت وجود قائم بذات این نسبت وجود مختلفه و انجاشی میباشد که مستدراست اطلاق بر بیانات انجاشی موجودی
 هست بر چند که وجود جزئی حقیقی باشد همچنین اگر نموده است محقق شریف محضاً را نیز را ذکر نموده است بعضی شیخ ایشان در گفته
 است لا یعلمه الا الاله الخ و فی العلم و متابعت نموده است او را محقق در آنی و گفته است تا آخرین فرموده است محقق که
 در کتاب ترمذی که غرضی است که این دلیل مناسب مذکور است چه ایشان زانی اند بر بودن وجود صاحب افراد حقیقه و اما بر
 حکما پس در دو میاید و اینکه بودن وجود موجود بالذات و مستغنی در بودنش موجود از غیر ذات خود مستقیم است و در دو قائم بذات که نسبت
 بوده باشد قائم باقی با بیانات نسبت سببه در بودن او واجب الوجود و از این لازم میاید که نبوده باشد وجودی غیر از این که قائم با
 با بیانات گفته و دیگر بوده باشد بر حقیقت خود و قائم بذات خود آنچه ذکر کرده است از در حجب بودن وجود جزئی حقیقی او مستقیم است در
 حقیقت که قائم بذات خود باشد و از این لازم میاید که مفهوم وجودی که او تون در اعیان است کلی نباشد و از برای او از خود حقیقی
 که حقیقی از دو قائم بذات بعضی با بیانات گفته باشد تا باشد نسبی کلامه و وارد میاید بر اصل مطلب نسبت نسبی ای چند امر اول
 بودن وجود واجب تالی در دو جمیع با بیانات از وجود عرض غیر محتمل بعضی افراد موجودات متفاوت نسبت به جمیع با بیانات با آنکه
 بعضی متحدند بر بعضی وجود و نقل غیره مقدم بعضی بر بعضی وجود با بودن وجود در جمیع واحد و حقیقه و اگر عدد بسیار در دو که تعداد نسبت
 تقدم و تاخر نسبت در دو وجود حقیقی بلکه در نسبت در با آن است با و با یکدیگر بوده باشد نسبت بعضی از آنها وجود حقیقی مقدم است بر بعضی
 در جواب میگویم نسبت از این حیث است که نسبت است از عقل است و حاصل میشود و عاقل در او نیست فی نفسه بلکه باعتباری است
 متبیین پس هرگاه منسوب الیه شیء واحد باشد و باین منسوب واحد و او که بحسب نفس اقتضا میکند شیء از تقدم و تاخر و بنا و تدریجاً
 برای افراد متبیین الفیه بعضی از جهت عدم حصول و غلبت آنها فی نفس خود پس از یکجا حاصل میشود استیاض بعضی افراد است واحد
 و تاخر نسبت بر حسب آنکه در دو قائم است که نسبت با بیانات با بیانی اگر اتحادیه باشد لازم میاید بودن واجب تالی صاحب است
 مندرجه استخالفه با اینکه ثابت شده است که نسبت با بیانی از برای او متالی سوا می وجود و اگر بوده باشد نسبت میان با بیانات واجب حقیقه
 که نسبی نسبتی فی فرع وجود و تعلق بر دو میاید پس لازم میاید اینست که بوده باشد از برای بر یک از این با بیانات وجودی مقدم
 است و تعلق آنها بر یک است شبیه در اینکه تعلق با بیانات که عبارت از تعلق غیر خود به بسیار است که تصور میکنیم با بیانات را
 در یک در دو هم در راه تعلق آنها بر تالی بخلاف وجود است زیرا که ممکن است اینکه گفته شود که تالیات آنها متغایر است و تعلق
 آنهاست چه ممکن است که گسترده بخوان از آنها وجود که از جهت علم بسبب او امر مستقیم است که معنای یک مفهوم را در میاید از وجود بهی است
 و او شرکت میان موجودات و اطلاق شود موجود بر با بیانات با بیانات معنای اعتباری و آن معلوم بالبدیه است نیز اینکه با بیانات
 مستغنی با و اقتضا حقیقتاً و انکار از دفع امان میباشد از بدیهه عقل پس هرگاه مراد ایشان این باشد که این معنی نسبت قائم نسبت
 حقیقه یا اینکه نسبت در واقع معنی اعتباری پس بخاطر صرفه آنرا نگار کرده اند این را او اعتراف از بدیهه و لیکن گفته اند اینکه از
 برای کلمات علاوه میباشد و واجب که آن علاوه بیکر در همیشه که مترجم شود از آنها معنی بهی و موصوف میشوند با و پس در
 در بعضی دیگر سوا می مذکور از حکمای متأخرین که گفته باینکه وجود ممکن از جهت وجود واجب معنی است چه او بذات مستقیم است
 از برای حل وجود بخلاف کلمات چه ایشان گفته اند که اقصاف کلمات وجود بسبب علاوه حقیقت و معلومت است پس قول باینکه وجود

در این کلمات

کاشن اول

کمر دیده شده است ذکر اسلام آباد نام چند قریه است در خراسان کشمیر و کابل و مشهورترین آن قریه است که در ملک کشمیر واقع
 شده است قریه هزار باب خوانده اوست و در حدود اوزار الملک کشمیر در پنج فرسخ غرب اردو ذکر استغجاب کبر اول و سکون
 و فارغ الیاد و جیم مع الالف سکون یا از بعد از توران مشهورتر است سیاحت اقم ندیده ذکر اسلام کمر نام چند موضع است در
 هندوستان راقم بعضی را مشاهده کرده است قابل تفصیل نیست ذکر اسلامبول نام شهر قسطنطنیه است در حرف قاف مذکور خواهد
 شد اشارت به تعالی ذکر استغجاب آباد نام قریه است در مضافات بهمان کرسی از راه فراتان بقعه اقریه را مشاهده کرده قریه
 خوب و محلی مرغوب آب کو از نده و هوای فرخنده دارد مصراع بر چیزش فرادان غیر آدم ذکر استگندرتیه کبر اول
 و سکون ثانی و فتح کاف عربی و سکون نون و فتح وال و کسر راء محمد و با مستوره منقوح و با و وف بندریست بجهت الی کلمه
 ابن یقیوس و می آنجا ساخته و بناح خوب و عمارت نیک در آنجا روخت از اقلیم سیح بر اوین حرم و کمر می پهل آبش از رود
 نیل و معتدل در زمین هموار و در کنایه بر خضر واقع و اطرافش است خواجه عبدالله مستوفی در معراج آنجا حدیثی از رسول اکرم مروی است
 کرده است اقم مشاهده نموده است مردم آنقدر زیاده قوم غرب و اکثر عیسوی مذہب و دیگر شافعی اند ذکر استهار و
 کبر اول و سکون ثانی و کسر تا و افع و لاف و سکون او و ال قصه است منرت کال مسافت یا زده فرسخ از شهر قزوین دور
 است جزبان واقع و اطراف اربعمه اش و اسب آن قصه در زمین هموار اتفاق افتاده و اکثر مستبائش حیوانان و ماده است
 از کار نرود و آبش بجهت قریه هزار خان در اوست و دوشه فرسده مضافات اوست خاکش آنک شور و میوه مردی پیش میوه
 خصوصی خربزه آنجا نموده و نانش با قیاز است اقم کمر آنجا را دیده و چندی در آن قصه منزل گزیده مردش یکی مشبه با تینا
 و طایفه ترک و تا یک تیر در آنجا سکونت و از دومی از ایشان میرزایان بقرقان شهر یازند ذکر خیر است لکن الحجاج عبید
 الرسول در پیشی بل خویش و ساکنی خیر اندیش بود و در صدق و صفا و مردود خاکسته کسی با او برابری مینمودند و در حال و دنیا
 احوال بنور کابل رسد و کشمیر افتاده و مدتی بر ملازمت ملوک و حکام آنجا غمگین کردن ننهادند و در غارت مت افغان رفتی نموده عبد الزبول
 خان شده و اکثر جا و پنجاب و سند و کابل و زابل و کشمیر را بترت دولت میر و سیاحت کرده گفت افزون ثروت و ثکار بر سر
 و با طراف مختلفه آنقدر و اسلام و سیدی دستنی دهند و گردیده و بجهت بسیاری از امر او و بجا و بگو فریدون دستگاه رسیده وزیر
 محنت و شرمک زحمت از دست کردش ایام چشیده آخر الامر در طلب در باطن وی بهر سبب و در دستن هزار و دو پست
 بجزی در خطه کشمیر در حضور جمعی از قرا و غیر توبه و انا بنموده دست از غارت کشیده جنس بیابس فقر گردیده و در هر وقت نانش
 لقب گند و از کار و بار دنیا گشته براه غیر از خطه کشمیر آمده از راه امانت و پنا و در کابل و قندار و بهرات ارد شدند مقدس شد
 و چندگاه توقف نمودیم نگاه از راه تبا و روس سبز و راه به نظام و سمنان بهران آمدیم و بعد از جهت ملاقات خوشان و دوستان ایشان
 رفتند و چندگاه توقف کرده و از آنجا بقزوین و بهمان آمده بخدمت لایب آب محمد و ب عیثا و طیب الله شراف مشرف شده و از آنجا
 جت یارت عیثا آوردن برادر م الحجاج محمد علی ایشان را از سال عراق عرب نمودم بعد از تحصیل مشروبات زیارات همراه باها
 و از تو سرکان شده بر فاقه غیر از راه کلپا کلان و اصفهان و فارس و عمان و یمن بکده معتبر مشرف گردیده بعد از حج بیت الله الحکیم
 و زیارت رسول نام و اتم بیع حلیم انعام از طریق بحر کبوتر مصر و شام و روم رسیده و اکثر بلاد آنجا را دیده و صحبت نمود
 و از اسلامبول باذن قیصر بایران مراجعت کرده بعد از چند سال قیصر بایران آمده در قصه استهار و ملاقات نموده چندگاه توقف
 کرده بعد از الملک طهران آمده و بخدمت جمعی از مشایخ عصر مشرف شده و مدت چند ماه در طهران مسرا و در آنجا حاصل قریب است

(۷۸)
 استغجاب کبر اول
 سکون
 فارغ الیاد
 جیم مع الالف
 سکون
 یا از بعد از توران
 مشهورتر است
 سیاحت اقم
 ندیده ذکر
 اسلام کمر
 نام چند موضع
 است در
 هندوستان
 راقم بعضی
 را مشاهده
 کرده است
 قابل تفصیل
 نیست ذکر
 اسلامبول
 نام شهر
 قسطنطنیه
 است در حرف
 قاف مذکور
 خواهد شد
 اشارت به
 تعالی ذکر
 استغجاب
 آباد نام
 قریه است
 در مضافات
 بهمان کرسی
 از راه
 فراتان
 بقعه اقریه
 را مشاهده
 کرده قریه
 خوب و محلی
 مرغوب آب
 کو از نده
 و هوای
 فرخنده
 دارد
 مصراع
 بر چیزش
 فرادان
 غیر آدم
 ذکر استگندرتیه
 کبر اول
 و سکون
 ثانی و فتح
 کاف عربی
 و سکون
 نون و فتح
 وال و کسر
 راء محمد
 و با مستوره
 منقوح و با
 و وف بندریست
 بجهت الی
 کلمه ابن
 یقیوس و می
 آنجا ساخته
 و بناح خوب
 و عمارت نیک
 در آنجا
 روخت از
 اقلیم سیح
 بر اوین حرم
 و کمر می
 پهل آبش
 از رود نیل
 و معتدل در
 زمین هموار
 و در کنایه
 بر خضر
 واقع و اطرافش
 است خواجه
 عبدالله
 مستوفی در
 معراج آنجا
 حدیثی از
 رسول اکرم
 مروی است
 کرده است
 اقم مشاهده
 نموده است
 مردم آنقدر
 زیاده قوم
 غرب و اکثر
 عیسوی مذہب
 و دیگر شافعی
 اند ذکر
 استهار و
 کبر اول و
 سکون ثانی
 و کسر تا و
 افع و لاف
 و سکون
 او و ال
 قصه است
 منرت کال
 مسافت یا
 زده فرسخ
 از شهر
 قزوین دور
 است جزبان
 واقع و اطراف
 اربعمه اش
 و اسب آن
 قصه در
 زمین
 هموار اتفاق
 افتاده و اکثر
 مستبائش
 حیوانان و
 ماده است
 از کار نرود
 و آبش بجهت
 قریه هزار
 خان در اوست
 و دوشه
 فرسده
 مضافات
 اوست خاکش
 آنک شور
 و میوه
 مردی پیش
 میوه
 خصوصی
 خربزه آنجا
 نموده و
 نانش با
 قیاز است
 اقم کمر
 آنجا را
 دیده و
 چندی در
 آن قصه
 منزل
 گزیده
 مردش یکی
 مشبه با
 تینا و
 طایفه ترک
 و تا یک
 تیر در
 آنجا
 سکونت
 و از دومی
 از ایشان
 میرزایان
 بقرقان
 شهر یازند
 ذکر خیر
 است لکن
 الحجاج
 عبید
 الرسول
 در پیشی
 بل خویش
 و ساکنی
 خیر
 اندیش
 بود و در
 صدق و
 صفا و
 مردود
 خاکسته
 کسی با
 او برابری
 مینمودند
 و در حال
 و دنیا
 احوال
 بنور
 کابل
 رسد و
 کشمیر
 افتاده
 و مدتی
 بر ملازمت
 ملوک و
 حکام
 آنجا
 غمگین
 کردن
 ننهادند
 و در
 غارت
 مت
 افغان
 رفتی
 نموده
 عبد
 الزبول
 خان
 شده و
 اکثر
 جا و
 پنجاب
 و سند
 و کابل
 و زابل
 و کشمیر
 را بترت
 دولت
 میر و
 سیاحت
 کرده
 گفت
 افزون
 ثروت
 و ثکار
 بر سر
 و با
 طراف
 مختلفه
 آنقدر
 و اسلام
 و سیدی
 دستنی
 دهند
 و گردیده
 و بجهت
 بسیاری
 از امر
 او و
 بجا
 و بگو
 فریدون
 دستگاه
 رسیده
 وزیر
 محنت
 و شرمک
 زحمت
 از دست
 کردش
 ایام
 چشیده
 آخر
 الامر
 در طلب
 در باطن
 وی بهر
 سبب و
 در
 دستن
 هزار
 و دو
 پست
 بجزی
 در خطه
 کشمیر
 در حضور
 جمعی
 از قرا
 و غیر
 توبه
 و انا
 بنموده
 دست
 از غارت
 کشیده
 جنس
 بیابس
 فقر
 گردیده
 و در
 هر وقت
 نانش
 لقب
 گند و
 از کار
 و بار
 دنیا
 گشته
 براه
 غیر
 از خطه
 کشمیر
 آمده
 از راه
 امانت
 و پنا
 و در
 کابل
 و قندار
 و بهرات
 ارد شدند
 مقدس
 شد
 و چند
 گاه
 توقف
 نمودیم
 نگاه
 از راه
 تبا و
 روس
 سبز و
 راه
 به
 نظام
 و سمنان
 بهران
 آمدیم
 و بعد
 از جهت
 ملاقات
 خوشان
 و دوستان
 ایشان
 رفتند
 و چند
 گاه
 توقف
 کرده
 و از
 آنجا
 بقزوین
 و بهمان
 آمده
 بخدمت
 لایب
 آب
 محمد و
 ب عیثا
 و طیب
 الله
 شراف
 مشرف
 شده
 و از
 آنجا
 جت
 یارت
 عیثا
 آوردن
 برادر
 م
 الحجاج
 محمد
 علی
 ایشان
 را از
 سال
 عراق
 عرب
 نمودم
 بعد
 از
 تحصیل
 مشروبات
 زیارات
 همراه
 باها
 و از
 تو
 سرکان
 شده
 بر
 فاقه
 غیر
 از
 راه
 کلپا
 کلان
 و
 اصفهان
 و
 فارس
 و
 عمان
 و
 یمن
 بکده
 معتبر
 مشرف
 گردیده
 بعد
 از
 حج
 بیت
 الله
 الحکیم
 و
 زیارت
 رسول
 نام
 و
 اتم
 بیع
 حلیم
 انعام
 از
 طریق
 بحر
 کبوتر
 مصر
 و
 شام
 و
 روم
 رسیده
 و اکثر
 بلاد
 آنجا
 را
 دیده
 و
 صحبت
 نمود
 و از
 اسلامبول
 باذن
 قیصر
 بایران
 مراجعت
 کرده
 بعد
 از
 چند
 سال
 قیصر
 بایران
 آمده
 در
 قصه
 استهار
 و ملاقات
 نموده
 چند
 گاه
 توقف
 کرده
 بعد
 از
 الملک
 طهران
 آمده
 و بخدمت
 جمعی
 از
 مشایخ
 عصر
 مشرف
 شده
 و مدت
 چند
 ماه
 در
 طهران
 مسرا
 و در
 آنجا
 حاصل
 قریب
 است

حرف الالف

بخدمت غیر قیام و اندام میسرود اخلاصا بر بخت غیر بطن بر فقه بر وفق تقدیر لذل خستیار فرود و چند گاه بسته فی احوال قرار و درگاه
 مشول بود و در حد و دست بر اردو بیت سی پیری مبارکشت چون اجل تمم بود لهند ادای حق را اجابت کرده از جهان غازی رسال
 جاودانی در گذشت رحمت الله علیه اخی شخصی بود کلمات انسانی و فضایل نفسانی و محامد اخلاق و در اسم اشفاق معروف به صفت مروت
 و قوت و محبت صداقت شجاعت بر صرف در آید که بخدمت غیر مشول بود در اکتساب و کثرت طریق استر ضای خاطر
 غیر میسرود و سخنان خوب و کلمات مرغوب بیان میسرود و حقایق بلند و دعائین ارجمند بسیار دره از سخنان معرفت بیان اوست که برین
 بارعت و الم زحمت کشند و با در محنت از جام طامست بخدمت از عالم حضرت دور و از قرب معرفت بجز راست از نهال قرار اورانگی
 ز حال درویشی و برانبری نیست که بگفت من علم تو جید را از فن رمل ما عدا و نسیم اگر قلم چه که نوبتی نعت او طرح نموده استخراج
 مشاهده خاطر رمل کرده و از سر مسلکی از اشکال آن احکام نسیم او ان و خواص رملی پایان مشاهده نمودم و در پایان آن چون آید
 کردم و دم که نقد اول در جای خویش است بر احوال او شیر و تبدیل براد نیسافند و ذات و صفات نطقه داخل نیساده و از جانی
 بجای دیگر از حال و اشکال کرده ازین نکته معلوم شد نظم و قیاس کفر آیه **كُنْدَلُ عَلِيٍّ اَقْبَهُ وَاَحْسَدُ**
 در دیگر گفت اگر چه واحد داخل در عدد نیست با شتبار قدم عدد در اصل ضربان بقوت واحدیت لیکن بدعا عدا است بر عدد
 قبول صورت تعداد آن ماده المواد میساید و با ظاهر و با باطن و البته در آینه اثبت و ایجاب است انتهای اینسان شکل بند
 صورت آن که عالم انسانی بر اول و اول و آخر و چون ادراک اینجانی بر کس را عدد در نیست و بضمیر آن آیه **وَمَا خَلَقْنَا كُورًا**
عَبَسَ اَعْدَى اَنْ اَنْ سَدُ وَرَيْتَ لِمَ اَفْرَمُوْدَه فَاسْتَلَوْا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَافْعَالُوْنَ در بیان بیات از حرف
 مفعول اول بر حرف را زبر گوید و حروف مفعول بعد از او را بر اینست نامند مانند الف که زبر او یک است و سین او صد و ده بعد
 لا اذ لا اذ هر که اشاره بر وحدت حقیقی و اسم اعظم ذاتی است هر اسم که بعد او باشد اسم اعظم صفتی است مثل حلی بود کلمات
 جلاله و جلاله در ادب بخلیت و هر چه که بعد وی باشد اسم اعظم فعلی است خواه بر اسمی مثل تک که صورت میساید کلمات بی کلام
 نیست و ماده اکبر اعظم و بحر کرم است بیت، از روی حساب چون تک نام عیبت از روی قسم خورد مردم تک
 دخواه بواسطه چنانکه گفت مع مع بعد حکیم **قِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ اِنَّهُ فِيْ اَمِّ الْكِتَابِ لَدُنْهَا لَعَلِّيْ حَكِيمٌ** پس در مثل
 اسم اعظم ذاتی و صفتی و فعلی بر سه محبت (بیت) صفای خدای عباد است **وَلِي كَفْتَنُ تَيْمَاءِ خَدَا اَوْسَتِ وَبَعْضِيْ اَرْجَا**
 شتر از بجایی با کاد و طول برزد و این طایفه همه مذنب کافرند بیت، **حَوْلِ اَتْمَا وَاِنْ جَاهِلَاتِ كَرُوْرُ وَحَدَثِ وَاِيْ عِيْنَ**
تَخْلُقُوْا بِاَخْلَاقِ اللّٰهِ وَانْتَصِفُوْا بِصِفَاتِ اللّٰهِ در کرامت این حدیث قدسی زبان زردا بل **وَرُوْكَارِ اِنَّ الْعَبْدَ**
لَيَقْتَرِبُ اِلَى اللّٰهِ بِالنَّوْافِلِ حَتّٰى اَحْبَبْتَهُ فَاِذَا اَحْبَبْتَهُ كُنْتُ مَتَعْنَهُ الَّذِيْ يَتَمَعُّ بِرَبِّهِ وَبِقَبْرِهِ الَّذِيْ يُبْصِرُ بِرَبِّهِ
الَّذِيْ يَطُوْرُ بِهِ وَبِهَذَا الَّذِيْ يُطِيْسُ بِهِ وَبِحَلَّةِ الَّذِيْ يَنْشِيْ بِهِ وَاَنَا اَقُوْلُ كُنْ قَبْلَكَ وَاَقُوْلُ كُنْ قَبْلَكَ وَاَقُوْلُ كُنْ قَبْلَكَ وَاَقُوْلُ كُنْ قَبْلَكَ
 علی من اتبع الهدى ذکر اسرف از یاد ماندن در اشرف بلاد پرستان بوده و چون منقریه خصوص شاه عباس رضی
 عمارت بیرون در بستان چون سیزدها نموده برود ایام کشته آنها خراب شده گویند بنویز بعضی از عمارت باغات او بانی است
 آن بده در کفرنی سوال واقع و امر فرست منحل تراکم است ذکر اسرف با نام فرید خدانت در فارس و عراق و نواحی دیگر
 ری چندان قال نیست که بقید نظم آید ذکر اسرفان در اصل اسپهان بود و بجان منسوب نموده اند و وقت هجوم آمده و گفته اند اسپهان
 و هم مشق من بختیبر و گفت آن خط اسپهان اندا اسرافلی اسرافان اسپهان اسپهان اسپهان اسپهان اسپهان اسپهان اسپهان

در کرامت این حدیث قدسی زبان زردا بل و رُوْكَارِ اِنَّ الْعَبْدَ لَيَقْتَرِبُ اِلَى اللّٰهِ بِالنَّوْافِلِ حَتّٰى اَحْبَبْتَهُ

کاشن اول

سنگرگاه نیتیا بوده و در دریا نام رودی به نامت نموده بودی از بلاد قدس پد ایران در خوبی آب است و بواسطه جبهت آنرا قلم چهارم نام
عجب طولی عرض بعضی او را از قدیم تا مشرق از طولش از جزایر خالدهات قرقم و عرضش از خط استوا لب اکثر درین
جزایر اتفاق افتاده و طرف جنوبش فی الجمله که قدس سیر اطرافش گشاده است در اصل چهار قریه بوده بآب است و باب الفصح
و حواره و کزان بتدریج ایام از در جام تمام در آن شمس روی داده بر تپه بگ در عراق بگ در ایران از آن عظیم تر شدی نیست و
در بنای آن اختلافت بعضی گویند که بنا کرد اول ملوک که نیست آنجا را در الملکت ساخت و بتعاقب خوب و عمارات مرغوب در آنجا
طرح انداخت و برخی گفته اند که ظهورش یونان دینه را بنا گذاشت و همیشه هم بر حلت و مسکن آن وقت کاشت و بسکند
دارا در دست عمارت آن کوشید و بعضی گویند که بتدبیر بنام نموده بانجام رسانید و طالع بنایش ابرج قوس گفته اند که کن اول
حسن ابن بویه و علی اشهر را حصار کشیده و دور او را بیت یکبار گام مقصد کرده اند و در تعمیر آن سعی مینماید که در سلطان ملک شاه
سلجوقی قسده تبرک را در غایت استحکام بر آورد و اشرف پسر عم محمود طغانی افغان در آن بنده حصاری حکم ساخت و خانان بیک
و در دوران عظیم را در آنجا بر انداخت در زمان ملوک صفویه اشهر بنایت محمود و اگر مشهبتاش موفور بود که بعد از آنقراض دولت
ایشان روی بتشریف نمود بهیت آن مصر کمرت که تو دیدی خراب شد آن نیل بر حمت که تو دیدی صواب شد
اکنون که سده هزار و دویست و چهل و هجده هجرت مثل است بهیت و بجزایر باب خانه و کتای مسخر پارچه قریه بجهت خراش
ملوک و ناحیه آباد چندین مزایع خسته بنیاد و نواحی آن بر این مروج است اول ناحیه بخار و دو تیم ناحیه جمان سیمیم
ناحیه بی چهارم ناحیه قناب پنجم ناحیه کراچ ششم ناحیه بنجان هفتم ناحیه روی و هشتم ناحیه مارین و نهم ناحیه
بر این بود است اول قنابیه و دو کوه اردستان سیمیم کردن چهارم فریدن پنجم چارکمال ششم
سیمیم دهم و نهم جز قریه هشتم ابروه نهم ناحیه بی و مارین از کتای باغات بلانین با یکدیگر پیوسته و با
بهیت مارین بین که آنجا درم است آفتاب اندر درم درم است آبش زنده رود در آنکه شمس قناتش جاری و آن
آب در حال سازگار نیست چون آب زنده رود همه قناتش جاری نیست لهذا اگر مردمش آنچه تناول کنند آب چاهش بین
و سازگار و بهایش با عدال نیل یکم از اردو خاکش مرده را متفرق کردند و بسر جبهه سپارند بیکو محافظت کند اقسام خاک سرد سیر
وسط و دایلی بخوبی و فسر او ان و اگر اوقات ارزانت بر دغبرزه اش از سایر مومنا ممتاز و خوب خاکش گران بی افتاد است
و مان بازرش بسیار بد و سایر مطبوعاتش وسط است که کتب تواریخ مهور است که اهل اصفهان در قدیم آن زمان میبود و وقت
انگاه زرد ریشی شدند بعد از ظهور خاتم الانبیا سنی متعب شدند و از متابعان نبی امیه گشتند آنگاه شاه فی و جمعی جنفی شدند و
بند و باز روی صفیان صنوت نشان شیعیانی عشری گشتند و از وقت آبار خویش گشتند اکنون مجموع اندیاد شبیه امانیه
و پیردنبیب جفریه آمد و قریب هزار باب خانه چیمبوی در خارج شهر در قریه جلفا و پانصد باب خانه میبود و سیصد خانه اهل وقت
و حاجت در اندرون شهر سکونت دارند و کویا سایر علی نیرد گوشت و کنار طریق وقت خویش سپارند اهل اصفهان نزد انبانی آن
خون و زبرک و چنانچه لفظ زبرک و اصفهانی در صد جل کیفیت عمر با تحصیل دنیا راغب بخراف آن طالب مکر و جود بر مزاج ایشان
غالب است یکی از دانشمندان در قدیمت آنجا فرموده در کتاب تربیت القلوب نیرد که راست (بهیت) اصفهان شکر است
پرخت آنچه در روی طلب کنی شاید همه چیزش نکوست الا اینک اصفهانی در او نمیباید محتفان گفته اند که عمو آمد
اصفهان شکر است و نخل گرفتارند و کشت اوقات با که کیر فحاق و قنای دارند در کتب اخبار آمده که بر کس چهل

حرف الالف

مدان شرباب بخت طبع مستاکر و در نیز نوشته اند ای فطاد و فطاد ای کجا ظهور کند و پسند صاحب کزیده که که از حضرت رسولی بر روی
کرده اند که در حال جنگی از اصفهان بیرون آید و غلی را از راه بسپارد و کند و کراه نماید و بخت تیرارت و مخالفت کرمیان کتور
قتل و غارت ز قتیله سطران مسعود این سلطان محمود غزنوی در سنه چهار صد و بیست و سه هجری بدان ولایت استیلا یافت
بر قتل عام فرمان داد و چهل و هفت هزار و هشتاد و هفت نفر از اهل آنجا را کشتید و در هر طریق عدم پیش گرفتند و کمال انجیل خلاق اهل
با وجود آنکه خودش هم از اهل آنجا بود از مردمش بگریه این فطاد را نظم نمود بیت ای خداوند بخت بسیار پادشاهی
درست خونخوار و عدو مردمان بنیستاید بر یکی را کند دو صد یاره تخمین آن بزرگوار بد فساد اجابت رسید خقیق
لشکر مغولی و تا آمد اشراف و اعیان و خورد و کلان آنجا را قتل آورده و کمال الدین را نیز در آنجا کشتی نمودند قتل کرده و اوجه
بهار الدین را در خرابه شمس الدین صاحب جوان در زمان حکومت خود که قلیل قدرت بود بنهادند و کس از اهل اصفهان قتل نمود
بعد از وفات بهار الدین اهل آنجا با هم نزاع و جدال کرده زیاد بر نهادند و هزار کس کشته شدند و امیر تیمور کورگانی بنا بر افساد اهل فساد
آنجا در بنفستاد محرمی حکم بر قتل عام نمود و غالب مردمش طریق عدم نمودند و محمود بن میردینس غلیانی از جماعت آنها
در سنه هزار و صد و سی و چهار هجری بخت مخالفت صوری و معسومی تیغ بدریق از سیام کین کشیده قتل با فراز کرد و در روز
روزگار ایشان بر آورد و آنچه لازم بود و هر چه در راه رسید حاجی لطفی یک آذر تخلص که اشعار شعری متقدمین و متأخرین را با هم
خود آختاب نمود و جمع کرد با تشکر و مسمی کرده است که آختاب نوشته که اصفهان را نصف جهان گفته اند را تم گوید که بگردد
در آن آنسر را دیده و چند گاه در آنجا دیده و بخدمت کابردا عاظم آنجا رسیده اگر احوال معارف و مشایخ آنجا بطریق صدق
صفا که رشور باعث طلال اهل کمال و اصحاب جد و حال خواهد بود مصراع سخن در ارم ولی نکته اول است تحقیق احوال
تبراجا لا اینست که اصفهان شهرت خوب و بدی است بر عمارات و کتبات و با خاتمه بخت فراوان سس حکم
و مساعد مستحکم و اسواقی مستقیم و کاکین محکم و کاروانسرای آباد و کامیابی پاکسینه نهادن جمیع عمارات مدین صفیه بنی
دانشین و چهار بیغ شاه عباسی خود حسینخان نظام الدوله مرت قریب مسجد شاه و مسجد جامع را بر وضع خوش نشان
و در شاه و بقدره را بطریق دلکش پرداخته اند طالبان علم از سراسر ایران در آنجا بسیارند همواره در سس علوم تعلیم و فنون
مغلیه اوقات خود را صرف دارند گشته طلبه اند یا اهل کمال و مانند آن اقل مردم آید با جانند و علم اهل اصفهان با درویش
و کوشش بیان عداوت دارند بازم و عرفان از اوطاقی بخش و کینه سازند و این خلاف است که در وصف مدح سواد حکم
نوشته اند جو سواد عظیم گفته و نوشته اند بلکه سواد عظیم و دار تسلط است که در آنجا حریفانم و مستحق بنی آدم زکی
توانند نمود و اجواب معاشرت و محاسن بر روی هر کس تراند کند و چنانکه در زمان ترک صفیه در آنجا چندین طلبه و خاندان و بچه
خاندان بوده و اصحاب عرفان و ارباب پادشاهی و حمایت از آنکه ولایت خود نموده اند در برای اسایش قراء و درویشان بسیار
انگرم صاحب کرم امیدوار است که غریب این شخص و عیب مع شود بزرگ درویشان بجهت ملی اوقات که در آنجا چندند از
عرفای آنجا را بطریق اختصار ذکر می نماید و ذکر نظر العارفین و قدوده المناسین العارف با نته حسینی شاه
طیلسا نته شاه اسم شریف آنجا محمد حسین بود اعرف عرفای زمان اکل مشایخ عصر بود و در علوم طاهره با صنی آنجا
کسی برابری نینموده و در فرق و فاضل و صفادر خجده عالی و مرتبه بلند داشت از مراتب مجاهد و ریاضت تقوی و زهد و عبادت و محکم
خود میگذشت در ترویج تربیت معتد و طریقت مظهره سی غیب فسر بودی و در تربیت مردمان و تکمیل اخصان و حیدر زاده بود

کاشن اول

۸۲۰ - بودی و در کشف حقایق و شرح و تالیف بدینها نمودی و در تصرف مریدان و طالبان آنجناب با عدل و نظیر نبودی با عباد در اقم فرستاد
 که مانند آنجناب در این طایفه با برابری ظهور نگذاشته آری نظم قرنهای باید که تا یک مرد حق گردید با نبرد اند
 خراسان یا اویس اند قرن سالها باید که تا این کردمش کردون شکی حاشی بر او صل بخشد با غریبی را و عن
 یابد همچون زمان کنی و بونی پیش گیر ایما چون سنائی کوی در میدان بزن آنجناب ثانی آئین مقرب اباری خواجها
 انصاری بود اگر چه حقیقت حال در بوم نبی اسرار معلوم خواهد شد اما بحسب ظاهر میان آنجناب و خواجها نسبت تمام بود چنانچه
 بر مشایخ احوال این طایفه تفسیر فیت کونید اصل آنجناب از خصیة خوش بود و جذبه که او را آن جناب شیخ زین الدین جامع علوم
 عقلی و زاهد متقی و امامت جمعه مسیند مولانا حسنعلی شاه قدس سره در ربیعان جوانی و عنوان زنده گانی در اصفهان تحصیل کلمات
 ظاهری و فضایل صوری اشتغال داشت بعد از تکمیل علوم نقلیه و فسون عقلیه دست طلب کربان کسبه آنجناب گشته قدم
 در وادی جستجوی گذاشت و کسب فواید سعادت اخروی و استخلاص از علایق فانیه تحت کاشت در کشور ایران و
 عربستان سفر فرمود و آن نوده و بسیاری از علمائش شیخ عصر اخلاقیات فرموده اند که از آنجا که در کاه آنجناب
 شیه مصوم علی شاه نور علی شاه و فیض علی شاه قدس سره از آنجا رسید و باذن جناب سید مصوم علی شاه و مرید جناب
 نور علی شاه قدس سره گردید و بجهت تربیت و برکت انعام آنحضرت بر تبه اعلی و درجه قصری رسید و چندین سال در خدمت
 مرشد خود در سفر و حضر مسجوده در حضور زبیر سیر سلوک و مجاهده در ریانت اشتغال نمود تا اینکه در اطوار سجده قلبیه و انوار قلوب
 فیض و مکاشفات مشاهدات معانیات و تجلیات آثاری است انصافی و صفاتی و ذاتی مسافر و در عالم لطفیه ملکوتی و جبروتی
 و بسن بر بینه و الهیه و سروریه طاهره سکر از شراب ظهور و عالم نور و فانی اند و بجا با قدر و عظمتی کتبه و معرفت حقایق توحید
 علمی و حیاتی یافته و انصاف بجمیع اصحاب و صفات الهی پیوسته از احیان و اصطلان کامل و مرشدان شکل گردیده انگاه از خدمت
 العارف با آنجناب نور علی شاه قدس سره اجازت و رخصت از مرشدان و اذن هدایت عباد یافته تبریت سالکان و هدایت
 طالبان قیام نموده و بعد از چندگاه شرف اذن حاصل کرده بوطن خویش مراجعت فرمود و در آنجا با مرشد عباد و به ایت
 این جا و مشغول بود و باشارت مرشد خود با مراد و حفظ و امامت در مس و افاده آقا ام نمود تا در سنه هزار و دویست و دوازده
 بهجری در خصیة شراب من مضافات کردستان جناب نور علی شاه غیب شد شاه مولانا و جمعی از اکابر سلسله حلیه را اخبار فرستاد
 در حضور بزرگان طریقت آنجناب! خلیفه خلفا نمود و زمام اختیار در ایشان و تربیت ایشان را با آنجناب تفویض کرده در لوگ
 و عیت ترویج شریعت غرادر طریقت بیخاسی بیع مجا آورد و آنجا جناب نور علی شاه قدس سره در سنه مذکوره بولایت موصل رفت
 اندک زمانی گذشت روح پر قوتش در عالم قدس آسوده گشت و جناب سید علی شاه قدس سره بوطن بالوف شرف آورده
 بشر طریقت علوی که ترویج شریعت نبوی مستعمل گردید و بعد از مدتی از راه فارس عزیمت حج بیت الله الحرام نموده جمعی از بزرگان
 انعام آنجناب در شیراز و جاز و غیره بنسبایع تویم و راه مستقیم شرف شدند بعد از مناسک حج بیت الله الحرام و زیارت کعبه
 الا نام و اندر بیع عیدم اسلام با ایران مراجعت فرموده در وطن بالوف مسکن گرفت جمعی کثیر و جمعی فقیر از فساد و افسوسها
 و غیریم با لغات آنجناب از خواب غفلت بیدار و مستی جهالت میباشند و بجله اخلاص در آمدند و از توجبات بابرکات انوار کلام
 الهی بصیرت گشوده و بیک از علمای آنرا از بسیار و اذیت میباشان بزرگوار رسانیدند و فساد از فساد حکام جور را تخریک کرده
 مریدان و اذیت گردانیدند و نزد شهریار ایران سبایت کردند و فتنه بر تزل آنجناب اذیت و بخریکران بر پای معرفت پیاپی

حرف الالف

خاندان عارف و مشهور از سلسله او دارد از نفسی حق که شیدا بر ایران آنجانب در بلاد الملک طبرستان طبعی
 چه در اصفهان از دست ظالمان زجر در شام راه زحمت بی اندازه کشید و چون در الملک طبرستان رسید با خدیو ایران
 ملاقات نموده شهریار در یافت فرمود آنجا بیک سعادت نموده اند و باقی سعادت شونده نموده اند شهریار حال بقدر
 نسبت بان بزرگوار در آن وقت بوقت بجز در رسانید در کمال اعزاز و احترام بوطن خویش باز گردانید چند سال دیگر در اصفهان
 تشریف داشت و بیشتر از پیشتر بروج شریعت هر وقت است طاعت اخلاص با ساری نیمی و آن حرف لایبی در سینه بر او در دست
 می و سه چرخ طبع حقایق از وطن ظاهر فرموده بسکن باطن عزیز نموده در کربلای معلی مسکن گزید و جمعی از علماء سلسله علیها
 حاضر گردانید و در حضور کبرای عرفت طلب العارصین و زین العارصین اسرار الهی بانی جذب و جلیشاه جهانی قدس تره انیرا
 غلبه انکساف ساخت در شب چهارشنبه یازدهم شهر محرم الحرام در اول سنه هزار و دویست و سی و چهار در صحن خواندن قرآن
 نماز مغرب اعلیٰ حق را اجابت کرده در تمام چندک علیا یقین در منزل گزید و در خارج باب الفتح منکام بیرون آمدن از
 طرف بار مسافت اوست بنام چهار کام از دروازه دور مدفن گردید رقمه امد علیه رسایل خرب تصانیف مرغوب در علم
 شریعت و عرفت از آنحضرت در حضور روزگار بدکار است چون در صحن دشمن این مجروحه نورد اقم انداخته حاضر نموده و غیر زیارت
 آنجانب با این غیر بسیار لطف و نهایت است همواره بیزیت کمال را تمهت بیگانه است اسلاف و الطاف خود را دوباره غیر نمیدان
 نمودی و انواع مواظف نسبت باین ضعیف اظهار فرمودی کلمات معرفت با ت و خارق عادات کلمات آنان مصدر سعادت
 بسیار دیده و شنیده است بنحو در و الملک طبرستان بوزنی شخصی در خدمت آنجانب از یکی در و ایشان شگفت نموده و سرودن
 که خان در ویش مرتکب است که لایق در ویشان نیست در جواب فرمود شخصی که بفعل تمسح اقام نماید و از خان بگناه خویش
 کند هزار مرتبه بهتر است از آن بدختری که ببا مس تزیید در بر آورده و کسوت شوق و کشید جنس شده خود را بیز خاق بیاراید و غیر
 بجوم صغی و بر بیز کار نماید و اسیس شده اند از اسیس بدهن خستد از ارضه طریق بد و در اندازد و حق با اندوه باری ستای و از در
 حق علی و جوار مسازد و دیگر از سخنان معرفت بیان اوست که زنی در انسان در حضور جمعی از بررگان فسر بود که طالب راه
 بسان بکریت امر بگذر از آن نایاب تراست قلیل نیز چنانچه می شنود بدست برید و حدیث است که طالبان مدمن اند
 شد میکنند و آنها را طلب می نماید کویا فرموده که زیاد از صد هزار کس نزد کرد در میان ایشان پیش پنج نفر متابع
 نکردم کسی که نفس طلب از تو عالی بوده و نیز از حق بخل نکرده و حضور می و در آن بوده و قطع امید از ما سوی اتم نموده باشد نبات اند
 در کلمات آنجانب کی است که چون از وطن طابری قطع عیان فسر بود از آن حال خود از سسرای خانی عالم جادانی و در سسرای
 و مخلصان را اعلام نمود و دیگر بونی کی اندازد باب جوارح است بعضی است است آنجانب فرمود که غریب و زنی آید که وقت برزگی
 نماید و بجنب عالی برسی فی الواقع چنان شد که فسر موده بود از این نمود از آنجانب بسیار دیده و شنیده شده است که در همه جا
 تطویل کدام است و صلی الله علی محمد و آله و صحبه و ذکر القسیل فی سبیل الله مشتاق علی شاه قدس سر
 انظر من عانتی است جان باز و جده و بیست خانه پرده اند خریدان فیسی شاد و مختار علیه کشید نموده است مختار مطلق آید مشتاق
 از علی تمشای چشم دل بگر خستیا من در مشرب تو مید و خسر و در زمان بود قرستانی فراد است که چشم روزگار جهان کرم
 مدعی ندیده و کوشش زمانه چنین عاشق خود بود ز شنیده با طعنا در اقم آن بزرگوار غیر شمس الدین شاه قاسم انوار است که
 مشتاقه و مجرمان مسوار مولانا مظهر علی شاه قدس سره انیرا شاه این تار است عارف نگاه جناب دینی علی شاه قدس سره

بسم الله الرحمن الرحیم
 در بیان فضیلت
 آنحضرت صلی الله علیه و آله
 و آله و صحبه اجمعین

کشتن اول

رسا ز غریب احوال آنجناب امن الابد اب الی الابد تا بیگم کشیده و جناب ارشاد کتاب در کتاب حیات الوصال چو کی شاه نشاد
 ذکر کرد و ایندی گفته است سبب قتل و خارت کرمان قتل مشتاقی شاه بود را هم می آرد آن مذکور است (در تقسیم)
 زاد بیا حق یکی فسر زانه از می اسرار حق منانه در شریعت مصطفی شیدا در معرفت رضایش رهنا
 پروردی شرح احمد نبش چشمه الفتقر فخری مشربش کشته عاری از باس انبیا کرده در بر کسوت فقر و فنا
 سینه اش کنجینه اسرار فیض دیده اش آینه دیدار فیض بسکه مشتاق رخ عشاق بود
 بود اندر راه فقر خویشین بر طریق منتهی الله کام زان چون بسره عالی مرآن بار
 روز و شب بودیم خوش با یکدیگر که مجلس خانه کاری در سیر در معارج کرده با هم سیرا
 هر دو کشته از می جام است ظاهر و باطن یکت پیار نیست کردیم بی خودم تش از نزل
 یک جوریم با هم بسهم قدم در مسافت او پایش و کم مقه ای مرشد آن راه ما
 و آن کرامی پادشاه شد زینان بود در نالان کرمانش مکان جند بر شوقش ز شهر اصفهان
 چون طواف مرقدش در یک فضا آران سجده و در با هم خواستیم آنجا که منزل کنیم
 تا مگر ما نیم اندر آستان از شر و شور خلائق در امان چون نداده در سکون دریا
 سنی از سلاک و اصحاب طریق بعضی از اربابان اصحاب شیدا جمع کردیدند در آن بر زمین
 رسته صحبت چو محکم بسته شد تا رافت در میان پرستیدند از ارادت حلقه بر دور زود
 سره عهدی نزد ما بگذاشته فکر و ذکر می در عرفین برداشته بر یکت همی یافته ز اسما حق
 باد ما خوردند در بر زم جان سیرا کردند در معراج جان مستی آمد کوشش در شوش از پرستید
 از بی مستی با مان آمدند بودمان او در کرمان فسر بودمان او در کرمان فسر
 رخت بر بستیم از آن جا که روی آوردیم با باران بر راه نرم نرمک سوی کرمان آمدیم
 چو که در آن شهرمان با وای شد شهر با نماشوتی بر پای شد آتش رخسار حد شد شد
 داخل بود شش در آشکور تمام اهل ظاهر را در آشکور امام جوشش زد در سینه اش کینه
 با یک زو به سوی با باران خوش اهل باطن رخنه در دین کرده اند چون بلا نوبت زن مشتاق
 چون ضرورت است در دین اجتناب کان بظاہر دانست خود را سعی سوی مسجد رفت با اصحاب
 و اعطای بدین خدا رسته تیغ سیبا بد کشیدن در جاد قتل ایشان باید از تیغ جهاد
 گفت اینک هست وقت اجتهاد تنه ساز پرده عشاق را رفت از خویش بد اما شش
 چون بناحق کشتن مشتاق را میکند گشتی جانها بس تمام ساخت جان خویش با جمعی
 چون بخون غلطان من مشتاق بود حافظ ترا که خون یکیناه می کند گشتی جانها بس تمام
 و اعطای بدین خدا رسته تیغ سیبا بد کشیدن در جاد قتل ایشان باید از تیغ جهاد ساخت جان خویش با جمعی
 گفت اینک هست وقت اجتهاد تنه ساز پرده عشاق را رفت از خویش بد اما شش میکند گشتی جانها بس تمام
 چون بناحق کشتن مشتاق را می کند گشتی جانها بس تمام ساخت جان خویش با جمعی
 و اعطای بدین خدا رسته تیغ سیبا بد کشیدن در جاد قتل ایشان باید از تیغ جهاد ساخت جان خویش با جمعی
 گفت اینک هست وقت اجتهاد تنه ساز پرده عشاق را رفت از خویش بد اما شش میکند گشتی جانها بس تمام
 چون بناحق کشتن مشتاق را می کند گشتی جانها بس تمام ساخت جان خویش با جمعی
 و اعطای بدین خدا رسته تیغ سیبا بد کشیدن در جاد قتل ایشان باید از تیغ جهاد ساخت جان خویش با جمعی

حرف الالف

پادشاه عهده را که غنیمت با محمد از فرسودگان خان پادشاه کردید از ایشان خشناک بعد از فرمود دو یکدم بلاک
کرد بیکر خانها زروند بر فده نگذاشت از کرمان اثر و عطا رفت و داغها از سبقتنا مجلس و غلش بجهت دروغنا
ماند از یکو حجابا که در شش طوق گشت تا ابد در کوشش این داغها باید در او از سر مضامین کثیر انقضای سینه بجا
دو بیت شش بحر می موی داد و در خارج شمس که اکنون مشهور بزار است زیرا که در آنجا اهل بود کاره فون گشت رحمة الله علیه بعد
و فن آن بزرگوار جمعی از مشایخ کبار و عرفای عالی مقدار که از این سلسله علیها بودند مانند روحانی شاه و نظام علیها و آقا فضل
و کوثر علیها و غیره هم در آنجا آسوده گرامات و خوارق عادات از آن بزرگوار بسیار منقولست که در این بصیرت در این
و شبیه نیست بجز غیر از جناب امیر علی برادر جناب منظر علیها قدس تر بجا و از دوسه فقر از فقرات در کرمان استماع نمود و بگفت
آنجناب در اردو کرمان شده بود نوبتی از آنجا می یکی از علمای کرمان را استفسار فرمود شخصی از اهل مجلس نامهای علمای شهر را
ذکر کرد و صفت بر یک باطل میگوید بدست بر آورد چون نام قاجار اندک ذکر نمود آنجناب گوید براقه رفته بود که قتل با
در این شهر واقع خواهد شد یا اینکه گفته باشد که بدست می ملاک خواهد گشت آخر الامران شخص هم باعث شهادت آنجناب شد و دیگر
اینکه با وجودیکه اجماع بود و الف بی تی خوانده بود و بسره گاه یکی از خطا و خطا با او بحث کردی و بعد از فرمودی التبتان عالم منسوب
شدی و بجز صورت خویش اعتراف نمودی و دیگر آنکه یکی از علمای عصار جناب فضیلت قاب میرزا قهرمی قدس سره از نیزه مندر او رساله
حکمت سسوال نمود و جناب میرزا بعلین اوبی وی با آنجناب نمود عرض کرد که حضرت ایشان چه فرموده بود چون آن عالم معلوم کند
بود که آنجناب علم ظاهری تحصیل نموده و سینه آن دانشمندی بی سول باطنی منسوخ بود و بعد از آنکه بدست میرزا عرض نمود که آیا این استند
بنامی در برابر شخص اتی و نا خوانده حواله میفرمائی آنجناب فرمود که چه ممکن است میرزا حقیقت اسمع آنجناب سانه می در جواب فرمود
که لائق و مناسب است که این خادم در حضور اهل مجلس ایستاده است که با خادم با وجود عدم خط و موداد بجز در چه آنرا حلقه او داد
جواب گفتد را حسن و بی نقی بر نمود چنانکه گفت و شهادت از نظر مستمان مرتفع شد و مجلسیان از مشاهده چنین امر عجیب در حیرت
افتادند و از این گرامت بجهت نمودند آنجناب فرمود چه عجب آری و چرا حیرت آری داده که من با آنجا دم چناندم اگر قطره از آن باین
که بکه حاضر است چنانم سینه آینه بر چه وسیع بدانها و در آنجا حس که بر بود بعضی کلام بد کلام که بر بود و سماع آن در حضور مجلس
در مشاهده آن امر عجیب بعضی مدیوسش شدند و بجز بد آنجا حس که بر بود بعضی کلام بد کلام که بر بود و سماع آن در حضور مجلس
و نیز آن شخصی تب محرقه یا مطبقه داشت یکی از نو جوانان مریض بود که آنجناب رسید عرض جان نمود و طلب حمت کرد آنجناب علیها
بشش بسیار چرب تناول میفرمود و سینه را معقول آن در زمانه با شخص حمایت نموده که بر عرض بجز را بدید یکده در حضور مجلس
فرموده امر بخورون نمود و چنانکه سینه با شمای سرجه بر صاعقه با شاد دل نموده بعد از آن بر خواستند بجهت مستول است کوبه بعض
بر که بیام نموده است و بجز آنکه فقر ساداته بخواج سینه نموده که از محول خطا و خطا و متبرین اندیار بود برای فقیرت بر نمودند
افعال آنجناب در خیره بودم و از آن بزرگوار بعضی احوال بر سینه مشاهده میفرمود و حتی از اوقات آنجا که گرامت برین
نشوم تو از خطرات نفسانی بیسرون خواهی آمد و از تحلیلات شیطان خدای سندی واقع چنان وی نمود که از مرده برایت
آن پیر را کشتن خضر برید حلقی سر از او سینه با عارضی که حضرت در سینه شتی را گشت صد در شتی در شکت خضر است
هم موسی با عهد نور و سینه شد از آن محراب توبی پیسر بعد عالم زمین سبب گراشد کم کسی زامدال حق آگاه است
بصری با آنجا برود باشند او بیارای سپر خوردند باشند دیگر آنکه در همان محل که مدفون شده که در آنجا خوابیده و در آنجا

کاشن اول

فرموده که خفیه در این مقام عالی از زحمت خاص و عام خوابی راحت خواهم کرد و دیگر آنکه بکرات خبر داد از گشته شدن خود و عظام
 نو و از خسرانی کرمان و قتل و عارت آنجا و پیر شدن در پیش دیگر آنکه مقرر خبر داد که در پیش جعفر علی با من گشته خواهد شد
 یکی و دیگر بقره خواهد رسید و دیگر آنکه شخصی بعد از شهادت آنجناب در موسم خزان در باغ خود رفتند تمامی آنکور نمود هر چند شخص
 دمی کرد چندی بدست نیامد در همین که در پیش باغ آنجناب بر او دیده خوش آنکوری بد آنکس بلف نمود. و بخت بسیار داشت آن شخص
 خاقل آنرا که آنجناب شهادت یافت و به عالم جاودانی مستأق است بعد از آنکه زمانی آنجناب از نظر آنکس غایب گشته هر چند خبر
 و نگاه پری نمودند و سرچند گردید بخدمتش رسید آنگاه خستی را آگاه ساخت مردم آنکس آنکس گریه کردند هر چند سوگند یاد
 کرد که اینک خسته آنکور بمن خابت نمود خستی بر چون او حل نمود امثال اینها لامه و لا تخی از آنجناب مشهور و در آنستند
 افواه مذکور است اگر چه در آنکور و مطور بایم دستری کرد مولانا مظفر علی شاه قدس سره فرمود **بیت**
 تو چه دانی کمال مشتاقی که در آن عیش و مصافحت جای دیگر فرموده **و** که نعمت الله بود مشتاق علی سزار این چنین برون باز
 رفت و ایضا فرموده **شعر** نظم در وقت راشد نور علی مسند کتب حقیقت را مشتاق علی باعث و ایضا
 فرموده **شعر** خوبان یکی مظهر حیوانات صفاتند مشتاقی آینه جلوه ذات و ایضا فرموده **شعر**
 چه ذات پاک جناب علی مشتاقی که دید زنده قلندر ترشش پاک دمی و ایضا فرموده از غایبات **مثنوی** سنان پس
 بهین زانیه حارف مشتاق علی و امثال این ابیات بر نام سایر عرفا در تعریف آنجناب بسیار گفته اند را تم کویه اگر چه غیر
 بصحت آن بزرگوار رسیده اما شیخ عظام و علمای کرام بسیار دیده که ایشان بخت آنجناب را در باقیه بودند و نه تنها در وقت
 آن بزرگوار آنقباس فیض نموده بودند **و** **التسلیح علی من اتبع الهدی ذکر طلب العارفين و قدوة المرشدين**
العارف بالله نور علی شاه طاب سراه حاف کوز معرفت و اخف نوز حقیقت بود در کمال ناهقان از تریب
 مریدان بهینما میفرمود آنحضرت حالات عجب و مقامات غریبه داشت قرون بسیار است که مانند آن بزرگوار کسی قسم بدو وجود
 نداشته است هم شریف آنحضرت محمد علی بود چون به وقت شرف شد مرشدش بود علی عقب فرود با عقدا. **آدم** بعد شیخ احمد غفر
 داد عدالدین مرا بر برد از ایمان جوانی و عسکوان از مدافعی طالب منبع تویم و صراط مستقیم بود و در حال صوری و کسوفی و کمال
 ظاهری و باطنی کسی با آنجناب برابری نمیفرمود اصل آنجناب از خراسان بود جدا اهلای آنحضرت با صفهان آمده پدر بزرگوار و خلف
 که آنحضرت باشد هر دو در اصفهان متولد شدند و تربیت یافتند و چون جد بزرگوار شش از جمله علمای اصفهان بود لاجرم بموجب ارشاد
 بدون تحصیل علوم مشغول گشتند و در فنون عربیه و ادبیه از امثال اقران که ششند و چون علوم ظاهری باب علوم باطنی
 و حارف صوری دلالت بر معنی میفرمودند قدم در داری طلب که گشتند و نایب متبایع طلبا فرستند از امام مجتهد
 ابوعلی بنده اشید معصوم علی شاه دکنی قدس سره رسیدند و مرید شدند و تربیت یافتند و کمال حاصل گشتند آنحضرت را
 ایران در سالکان امکان حق عظیم و شایسته و در دنیا که بعد از آن که در سوم هفتاد و صدی و صد و شصت از آن کشور بر افتاده بود ایشان
 آگاه ساخت جمعی که از راه معرفت دور از عالم طریقت مجرب بودند بر راه انداختند چه که او واسط سلطنت شاه سلطان حسین صفوی
 تا او از حکومت که بجان نماند سوم طریقت از ایران بر افتاد و بسبب فکر و اذیت از ارشاد شاه خاقل صاحبان مسائل ضرورت
 از کشور فرستند و بعضی دیگر در گوشه صومعه و غریب منزل گردیدند بموجب **بیت** تا اول مرد خدا نامد بردو هیچ تو میرا
 خدا رسد آنکور بخت آهوان بهار الملک اصفهان و اکثر بلاد ایران مستولی شدند و خورد و کلان آنجا را با چهره نابود ساختند

بزرگوار آنجناب
 العارفین
 الیوم
 بانه نور علی شاه
 کتاب

کتاب اول

کرده دوست پاره اخانورده و کاهی بسجده زنده خرد با امام جماعت ناید و کاهی نسیب خرد در می نهد مت مستی با امام گذارد و کس بی بسجده
 بی شاید بومین و موحد است که چه اجل ناسن و امدل مردم بود و هیچ طایفه مناسی آلوده باشد طرفه ترا که اشخاصی که خود را نسیبند
 نماند قانند باینکه تقلید کردن این آبا و اجداد مردم و سب که تحقیق نزیب کند جای او در دوزخ معلومست با وجود این که شمارا اگر کسی
 در مقام تحقیق برآمده شخص کیش و ذنب کند و با فرقه درویشان از زمره صوفیان معاشرت نماید نمود با نده بر آینه تیغ طعن پاک و
 و بفریب من وجودش از لوج هستی پاک نمایند و اگر خرد مندی نسیب شدی در تمامت کشور ایران با قدم تحقیق سیاحت کند
 با بر فرقه و صاحب خرد معاشرت بجایست نماید و بر اعمال و افعال مردمش بدیده انصاف بنگرد و از طریق صدق در راهی نگذرد
 و بر بومی نسیب خویش کار بندد و در هیچ فرقه از فرسوق اندازد اریل و مع و در طاعت عبادت بجایده و ریاضت نخواهد دید
 در هیچ طایفه از طوایف کشور ساکت از عزت قناعت تسلیم در رضا و صدق صفا و توکل و صبر و اقبال اینها نخواهد شنید که
 آنکه اهلای کسند بر آن اسم صوفی و حارف مسموم نمایند و او را با اتحاد و در زنده آریانجا معلوم میگرد که کسند و انشدان زمان صید
 ابلون و بندگان شهنشاه علاوه بر این که با فقر احداثت کردند و طوک و عظام را نسیب بنفشان و امید بواهد انداخته با خویش
 ساخته و کلمات پریشان ملی اصل کسند گرفته اند که این طایفه داعیه دارند زیرا که کسی مسرف و نیازند و ایشان نسیب بضمون
الملك عظیم این من فرخات را از دانشمندان نسیب جوئی پذیرفتند و ایدار و انزار این طایفه را بر خود لازم گرفتند و بعد از
 آنرا بسیار اودیت چهار خراج بد کردند و آنچه لازم دولت خوری بود جعل آوردند نخست این امر شیع را که میمان نزد باخواه
 جانی بند و زاده که کیمیا توغ داشت برای رسیده و بجز یک بعضی از نسیبند ان دیگر اقدام نموده سینه مصوم علی شاه دکنی و نور علی
 شاه و فضل شاه قدس نسیب را خراج بد فرمود و خود نسیب بعد از آن کتاب این امر زشت از زمان زندگانی نسیب و مدت شش
 از این مقدمه نسیب شده بود که مدارا بجز خرامید و تویم علی مراد خان که در بدو حال اظهار ارادت نمود چون کثرت مریدان پیدا نمود
 سوره کلمات قدس را کسند کرد آنچه کرد و عقرب خود هم دید آنچه دید و طغیان که آخر الملوک نسیب بود او نسیب بقدر متعهد و آنرا
 رسانید انهم بنیای خویش رسیده کوبید بخت این سه حرکت دولت نسیب متفرض شد بیت بس تجرید کردیم در این در ملکات
 باه و کشان هر که در افاد بر افاد اول سینه بر قتل و هلاک این طایفه جرات نمود طایفه که مانی بود بجهت در روز نسیب این
 فعل زشت مرتکب شد و بعد از انحصار مدت سه ماه کم و بیش کرمان قتل و غارت رفت و نواز و وطن در و از دیبا سحر گشت و اهل
 ادانات و زکورا نسیب را کسند بر سر ترکان شده شد بشهرت نسیب خرد توران رسیده و تویم آقا محمد علی این آقا محمد نسیب بهانی مشیر کرمان
 بر قتل فرزند نسیب رسیده پاک کوب بر بقوت حاجی ابراهیم خان شیرازی نسیب آقا محمد خان جبارت نمود و هم در آن نزدیکی سلطان
 بودی مشیر کسند و حاجی ابراهیم خان چند نفر را برادران و نسیب در اوقات و جهی کشته و زمان شمت و دولت حاجی ابراهیم
 سپری شد و احوال آقا محمد علی در ضمن کرمانشان حرا به آمد عرض از این علمات صدق سات که جناب رساند آداب در کشور ایران
 بی کرده دیده و از علماء زمان حکام عصر بی جور کشید و در ملک عراق و فارس و کرمان و خراسان از ترک و تاجیک و عرب علم
 فرادان یا نخرت رسیده در در بر جانیل با شماره بعضی در مرتبه نسیب خرد چون در اهل تا خیر بود لاجرم کارگر گشت بیت قتل این
 خسته بشیر و تقدیر بود و زنده سیح از اول بر جمیع نسیب خرد و نیز جمعی کسند جمعی نسیب از قول علماء و اکابر فضلاء و حافظم علماء و مشیر
 بنیاد معارف امراد و آقا محمد علی بواسطه بواسطه نسیب که در دیده کردی انبوه و قومی باشکوه و مردمان دانشمند و از آنکه در آنجا
 یا نسیب اودت و زنده چنانچه احوال بعضی از نسیبند همین محمود و بروج خود که در خواهر شده چون وقت آن آمد که از این جان نمانی

حرف المالف

(۱۸۹)

جاء وانی بر جنت کورد یقینک در احوال حسینعلی شاه ظاہر نما، ذکر گرفت در سنه هزار و دویست و دو در مدینه و حجی و لغت غریب نیز از تاریخ کتبت
 آنحضرت خبر میدهد در بده موصول داعی حق را اجابت کرده بر جنت یزیدی و اهل کتبت در قرب هزار نفس آثار حضرت یونس را پس او را در
 و خرا حضرت را بنود آنحضرت اذیفات خوبه رسایل مرغوب جنت طالبان مسرتی با دکار است من جمله جلد با اسلوب شریک
 جئات الاصال منی نود و کوز معرفت کونرا انتخاب چنان بود که بست جلد بعد و ارب جئات ترقب اوده باشد و چون تمام آن
 نبود لهذا دو جلد آن تمام یافته و قصد طویل از جلد ثالث فرموده بود که بجئات حدن آتعالی فرموده عارف معارف سبحانی
 روحی علی شاه کرمانی قدس سره از خطای انتخاب بود و جلد زیاد بر آن قسم و کوز دیگر ساله موسوم بحایج و کسار قریب و بیض
 کلدان آنا جراتان در ساله دیگر در اصول و فروع بسیار طبع و تفسیر سوره مجتهد منقونم نموده و دیگر رساله کبرای منقونم
 کتبه در ساله دیگر احوالی جناب مستیدا شهاب علی نسام را منقونم نموده اسم آن را روضه الشهداء فرموده و دیگر در دیوان کی
 تخصص نور علی و دیگر نور فطانت است حکم در جلا و اهل سنت و جماعت ترقب یافته و بسبب تقیه نور تنها منقونم فرموده است رسایل دیگر آنرا در
 در صفی روزگار بسیار است شاید نظار و ترا قریب سی هزار بیت نموده باشد و اکثر آنها نیز مسیبه و مشابیه در دیده است که اشعار مستغنیان
 بزرگوار یکی در این مجموعه نوشته شود بر آینه دستری نموده و نیز در ای کتاب کچند لفظی بجهت تین بزرگ نوشته بشود من جئات اولیا

در این کتاب از خطای انتخاب
 و کوز دیگر ساله موسوم بحایج
 و کسار قریب و بیض
 کلدان آنا جراتان در اصول
 و فروع بسیار طبع و تفسیر
 سوره مجتهد منقونم نموده
 و دیگر رساله کبرای منقونم
 کتبه در ساله دیگر احوالی
 جناب مستیدا شهاب علی
 نسام را منقونم نموده اسم
 آن را روضه الشهداء فرموده
 و دیگر در دیوان کی
 تخصص نور علی و دیگر نور
 فطانت است حکم در جلا و
 اهل سنت و جماعت ترقب
 یافته و بسبب تقیه نور تنها
 منقونم فرموده است رسایل
 دیگر آنرا در صفی روزگار
 بسیار است شاید نظار و
 ترا قریب سی هزار بیت
 نموده باشد و اکثر آنها
 نیز مسیبه و مشابیه در
 دیده است که اشعار
 مستغنیان بزرگوار یکی
 در این مجموعه نوشته
 شود بر آینه دستری
 نموده و نیز در ای کتاب
 کچند لفظی بجهت تین
 بزرگ نوشته بشود من
 جئات اولیا

با ذکر از نام ناسته اگر	سوی جئات صفاش جوی راه	ای بیگمت ناما نامی جیب	نامهای نامیت نامی همه
نامهای نام سده نامی ز تو	نام سده ناما نامی ز تو	نام سینه نام توبه نامی بود	خامدی نام تو خود خامدی بود
تا نیاید نم زمانست خامه آ	کی شود نامی نامت ناما	نمزه مت یافت اولیا ناما	بس نامت کرد و نامت ناما
خامد ام از نام تو نام گرفت	نام ام نامی شد و عالم گرفت	نام تو مصباح و مشکو به دست	نام تو منقبت جئات دست
دل بر اسکوه و مصباحش تو	دل مراجعات و منقشش تو	بی تو مشکوه بر مصباح کو	بی تو جئات بر مصباح تو
بی تو مصباحی و مشکوفی کجاست	بی تو منقبتی و جئاتی کجاست	بم تو مصباحی و مشکوفی کجاست	بم تو منقبتی و جئاتی کجاست
دل چنان جئات المصباح شد	نام فلاح تو اشش مباح شد	نام فلاح تو منقبت دست	فلاح جئات فلاح دست
دل ز این مصباح چون منقش شد	مهم هر سینه بچرخ شد	ای تبر احمدت از تجید بی	دی معراجت از تجید ما
چه نویسته تجیدت	بجد نو دایسته تجیدت	ذکر حمدت فرودنت از عجا	ذکر تجیدت برودنت از عجا
در عالم کچه جز تجیدت	در خیال کچه جز تجیدت	ذکر تجیدت تو کردن شکست	ذکر تجیدت تو کردن شکست
همه و مستغنی ز ذکر و فکر است	ذکر ما و خلاف قرآن مجید	ذکر ما و خلاف قرآن مجید	ذکر ما و خلاف قرآن مجید
خیر حمدت نیست قرآن ذکر	خیر حمدت نیست قرآن ذکر	خیر حمدت نیست قرآن ذکر	خیر حمدت نیست قرآن ذکر

در بیان بعضی مرآتیه

در بیان فرق فسطان این	شرح احمد را بجان محمد و بسا	شرح حال امام موسوی نسو	شرح حال امام موسوی نسو
کی رسد کی مرغ لاهوتی تو	تخم جذبی در دل محمد و بسا	تا مرد در جذب جاذب در	تا مرد در جذب جاذب در
کیت دانی مرغ لاهوتی تو	چیت دانی دام موسوی	مرغ تو آن مرغ نسائی بود	مرغ تو آن مرغ نسائی بود
چون کند مرغ تو آسنگ حاصل	بر کشاید سوی اصل خورشید	صورت منعی در او عالمت	صورت منعی در او عالمت
ظاهر او را در وبال شکست	در صبار و در بخشیت	در صبارش مال قرآن بین	در صبارش مال قرآن بین

کاشن اول

۹۰ در فضایی صورت از این باها
 در باض محسنی از این باها
 جان و دل انوار بر آتین
 آنچه در افاق و نفس حقویت
 پای تا سر بسکه باشد باصفا
 آینه تا آستین ایم روبرو
 دل بجز کفر حق گفته صحیفه
 دل چه از رنگ قباچ شد سی
 آگهی سازد شنا ساسای حقت
 مرغ لاهوتی چه شد بیستون
 جنت و ناری که موجود تو هست
 آن یکی امروز فردا نقد است
 و آن موافق بودن اخلاقی است
 باز از دوزخ حقیقت کوشش کن
 کز نه خلف شدی کی با خست حق
 با پناه دارند در پی سبب شما
 قول و فعلت نیک باید ای
 با جهای دوزخ و باب جنت
 کز نه در فسران عقل این جنبه
 و رجم باشند در فرمان عقل
 مردم از دوزخ کنند اول
 عقل بر چون کرده دوزخ جبار
 کرد شمشاه عشق و جسم اول
 شرح در بیان قاصد است
 حق تو در هر زمان جلوه در گیر کند
 و آنکه عالی و بد جا هر چه
 بچشم خرد نفس نشان گری آن بر
 دوزخ جان تو با سلسله بودی
 بسیار از حق ارادن مفا

می کند بر دوزخ در اعلا
 باشد شش طبایری اعلا
 آب و گل خلق سموات زمین
 چه در انسان کامل مظهر است
 گفته است که کیمیای نمانا
 عیب تو با تو نماید موی بود
 کی شود آینه سانسات منجلی
 یا بداند نور محاسن آگهی
 سازد از نید و دو عالم مملکت
 قرب حسن اشجان کرد درگاه
 کرد برانی چه مشهور تو هست
 نقد و نسیم هر دو اندر نقد است
 وفق اخلاقی تو با اخلاقی است
 ساغر می از نا مرادی کوشش کن
 نازنا کامیت سازد محبت حق
 قول و فعلت چه را و در بجا
 چه اخلاق تو باشد سر بس
 آن یکی هفت آن یکی گفته است
 نفس و بسط خود نماید کتاب
 بنده خسته مان بر سلطان جهان
 در بیست آنکه بر آید از سر

هم دو بال باطنی باشد سین
 ذکر جوید و یاد حق از جان دل
 آنچه در افاق میسب باشد عیان
 کامل ارچه با همسد خلق بزرگ
 صورتی معنی عالم سر بس
 عیب چه بود رنگ در گت است
 کویچه در دل ز آینه نیاید است
 آگهی در سپیده و حق مصطفی
 آگهی از نام ناموسه تو
 هست جنت را تا شا کا وین
 آنچه فسرده از کم و جنت بود
 از بیست نقد اکنون کوشش کن
 چون تو در غفلت غلبی حق کی
 و آن مخالف بودن اخلاقی است
 از بیست و دوزخ نقدت کجا
 راحت و برنجی که در اقوال است
 ساکنانی که حقیقت و اخلاقی
 پنج حسن ظاهر و دو بهم و خیال
 لا جرم خود سسر و باب جنت
 جنت باشد از بیست و هر یکی
 نیست از دوزخ کرد و میرا گذر

من غریبات انجباب

صد میان بر فراشت است
 ای شون صفات می تعاضای
 آنچه اندر جهان فسرده و خواجه
 با دوزخ تو خوانست از کف غفلان
 کی توان کرد و ز خان که حسی
 جنت کز جهان هست بر دین
 حامیان ابیاست بودی

ای تو مشتاق اوی تو حیا
 ای شون صفات می تعاضای
 هر که در این دستافت با قدم
 هر که چون خاک شود پست کلاه
 دینا مطلب که نیست جادیه

ذکر و فکرس در بسیار و بدین
 کفر چه بود بسیار از آب و گل
 همه در نفس بود کاشن و نه
 نیک از قید همه مطلق بود
 اندران آینه باشد جوهر
 کز قباچ کشته در دل جنت
 ذکر حق آن را ندل برداپت
 سوی حق نیاید است راه
 زار ما زه و مرغ لاهوتی تو
 هفت دوزخ نیک اندر دوزخ
 پیش و کم امروز چه پیش بود
 بر مراد خویش حاجی کوشش کن
 خویش مراد خویش با بی بی
 خلق و اخلاق تو با اخلاقی است
 چون حقیقت یافتی اکنون بجا
 جو از اقوال از افعال است
 از بیست و دوزخ خود جاز
 هفت و هشتم باب عقل با کمال
 عقل ایشان را ندانند و جسد
 با هفتم عقل باشد پیش
 دوزخ ایشانراست پس سسر
 نیست جادیه حشا اما و این
 دیده بساط نشاط سینه سر
 با همه نزدیک تو در چه پوسته
 من جاوید یافت از تو بسیم
 زین راه خوف و خورش نایب
 سر برود سس نفس کند غرض
 تو چه دانی که شرفست نشان
 بگذر زوی و مدار امتیبه

حرف الالف

دنيا سلقه و حق پرستی شرکت بزوالی ترجید چشم از همه چیز کی فرو بندد یک دل شد آنکه حسرت کی دید (۹۱)

تختن کرده نیست کامل دین داریت از کمال تخلید اطلاق دل از یقین طلب کن بکسل ز کمان هست و تشبیه

در دست یقین کس نه بدید که خار بن گان کی چید دل از همه سپو نور بر کن یکدل شود یکنا سس و یکد

ای نامه ز علم خویش در میر کجا **من رباعیات** جز تفرقه ذات جو حاصل از جمع کن دلهای ضعیفان همه در ذات علی است

از شرح معاصد و مطالع جبره در خواب شد طالع و تصدق آینه در چشم معصات جوده کرد ذات علی است **ولم یض**

چون مهر خوش در دل جان زرد **ولم یض** دیدم که جهان تمام در ذات علی است

خوش آنکه مجرود از حقایق بود آراوه دل از بند عوائق بود بی تفرقه عاقل و با خاطر عجب پمانه کش نرم حقایق بودم

پوشیده خانه که از آنحضرت کرامات و عارفان بفرقی تو از زیاده از چند چون منقولست خانه که از باب سخن و اصحاب فرقی راه لشکر و ترو مسدود است بنجر جمعی از مخالفان احواف برای حیرت گفته که آنجناب در کبر بلا یقین شکی که ماه در خایت و شبانی بود

دل قسیر و خیمه گاه را با نماند و ما دیدیم ایشان را در جمعی دیگر بنسبت حکایت نمودند که در مشهد مقدس شی که ماه در روشنائی تمام است اموات قفا را با نماند و ما مشاهده کردیم در این کرامت است اشخاصیکه اهل کفار بودند محبت نمودند و دیگر آنکه در پیش صفای رحمة الله علیه برای خسیه نقل نمود که در دار الملک اصمغان از آنجناب نشینم که فرمود عقرب دولت قا جاریه ظهور خواهد نمود

آنکه جاد بل آنکه اهل ایران سستی نمود در زمان ایشان بنیره صرفه در ایشان ایفاء و اذیت فرمود و بعد پادشاهی عادل و مجاهد و خروج شریست و طریقت خروج مایه و امیر از یزید و صدق و صفاء عدل در پستی بار اید و دیگر آنکه جناب شیخ مآده سس نیز انبیر برای خسیه برسان نمود که چون آنجناب بعبه و باب تریف آید و در جمعی از مخلصان نزدیکان خود را اخصار کرد و حسینی شاه در جبهه شاه را در قلی و خیمه خود نمود نگاه حضور محاط ساخته فرمود که عقرب شهر موصی رفته از این عالم اتقال خواهم کرد و پیوسته بود

مولانا حاج قاسم رضای سمرانی رحمة الله علیه برای خسیه تقریر نمود، مثال این حکایات از آن عهد کرامات بسیار است از این جمله: بسیار و آنحضرت با این کم بضاعت لطف بجز داشت و بجز ارفقه رحمت بر این کم استقامت میباشند و بضایع سودمند در

افراز فرمودی و بخواه بر منده متعمر نمودی و بجز در اوقات ترم مباحی مستنکامیکه در کبرج میقل کتاب جنات الوصای است نظم کشیدی جهت خیر خوانی و مضامین معرفت قرین آنرا خوششان برسانیدی و در در اسلام بنفاد به گرضی مشرف نمودی

خاص مخصوص و کسب افراز فرمود خلق عظیم و لطف عظیم داشت و همواره در وقت ربه و حال بهرگز از غم روانه و روزگار نماند و همین بود که ملاست اعدا وطن آشنا غمناک شدی و از کثرت اسباب بنوی شاد و خرم گشتی و جو سسته با قدر و ذرات کفرا نیندی و آنچه مال و اسباب فراهم آمدی بفضله او ضعیفان بدل نمودی و خندان برمان جمعی از آن بر سبب بدین مال و اسباب فراوان آورد

بخی را در راه با برتقای بدل و بسیار فرموده و چندین مرتبه در بلاد و کرمین طریق عمل نمود و همیشه جمله آنجناب و ذرات او بودی و بضمیمت دل مستمان را میرود و اشخاصیکه بد آنجناب عداوت و اذیت میکردند چون بخدمتش میرسید نسبت با ایشان نیز لطف و احسان میرمود و اوصاف حمیده و اخلاق کریمه آنجناب بجز در حساب بود که اگر بی نوسنته شود و قری غلظت کرده و با جرم با این خنده و خنده

کرد و **وَصَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ** ذکر کرده العارفین و زبده الواصلین **قیض علی شاه** عارف معروف تائی دو اصف تبرجانی بود در فصل و کمال بود در حال بر مشایخ زمان متوفی پس از اصل آنجناب گوید از شهد آن بوده و در دار اسفله اصمغان شمرده شد و الله جناب زور علی شاه و میر سید مصدق علی شاه و مرشد مشتاق علی شاه قدس الله علیهم

بسیار و آنحضرت با این کم بضاعت لطف بجز داشت و بجز ارفقه رحمت بر این کم استقامت میباشند و بضایع سودمند در

کاشن اول

چهره حضرت علی

اسرار هم بود جاس علوم فلم سری باطنی بوده و در بدو حال در کشور ایران سیاحت فرمود و بسیاری از مشایخ ایمان و غیره را دید
 و صحبت بزرگان این رسید و بالاخره از مردان المعارف آنکه استبداد صحرایی شاه و کئی قدس سز که دید از این آنفاس
 قدسی اساس آنحضرت بر تبه عالی رسید و از خلفا آنحضرت گفته را تم که بیک بسیار جلیل القدر و عظیم الشان بود و در تربیت
 مردان و قلیل تا صانید بیضا بیستونده چنانچه مولانا مغر علی کرمانی قدس سره در کتاب مشتاقیه در مرجع آن بزرگوار فرمودند
 باطن فیض علی بسنج فیض ملکوت فیض خنده مستان شراب تبار و ایضا فرموده نظم مشتاقی که در فیض علی را بار بار
 بر روی دل کشاده که گشت با فیض و ایضا فرموده نظم سرخ کردن زور فیض علی مستانی که گریست و حکمت و خفیت
 جای دیگر فرموده نظم جودات حضرت فیض علی مستانی که دید سانی مسکین و از چشمی در جانی بدین اشارت نموده که خواب
 میدانم بزرگوار است انظم، اوده ناب چیست فیض علی در دل مشتاقی آمده چو باغ و امثال این آیات بسیار است
 بختاب در حدود نسیله هزاره و دویست هجری زوی داده و قبل از آن بزرگوار در بختستان تخت فلاد اصفهان مشهور روزی که
 عرفای بزرگوار در است محمد انده علیه ذکر محذوب که حضرت در ویش ناصر علی شاه
 اتم شرفش بر زانم دار مسافر آید بار بود در بدو حال در خدمت که بختان نذوداگاه چند تن جنات ایمن و بار بود در خدمت
 بخدمت نور علی شاه طالب ترانه رسید و از مردان خاص انتخاب کردید آن بزرگوار که گشته وقت در حالی جذب بود و هم در
 بندباز جهان فانی به عالم جاوید انتقال نمود جناب حسینعلی شاه قدس سره بر جازه رحمت نذازده آن نماز گذار و در خبره تخت
 فلاد در جوار فیض علی شاه قدس سره مدون ساخت آن عزیز را حالات غریبه و مقامات عجیبه بوده در بعضی اوقات خانی
 بند و لطایف از چند از وی ظهور می نمود صاحب کمالات غایبه و آیات بهره بود و بجز سرعورت در انبای دپلاسی و مقامی
 و جانی هرگز نبود و اگر کسی آن بزرگوار را خدمتانی در غیره میگرداد و او را بذل می نمود اگر چه خیر ظاهر آنجندش بر میسبدم اما آنحضرت
 آن عزیز را دیده بودند بسیار و دیدم و جمعی از انا که بر خدمت او اخاص داشتند ملاقات نمودم و چند گاه در خدمت مقام
 مخصان می بودم بجز در پیش مناعلی محمد آبادی من بزرگ جرنویه رحمة الله علیه برای خیر حکایت نمود که در شهر اصفهان وقتی از او
 آن مظهر کرامت بطریق استقامت خدمت می عرض کردم که در زمان شاه سلطان حسین صفوی در ویش شیخی می بار و بختک فرا
 تناول کرده و جسی گویند با همه خورده و حقیقت این روایت چگونه است آنجناب بر اجواب داد و بزرگوار قبولی آن زبان کشاد و بر خور
 راه افتاده فرمود و سر راه من میانه در بازار اصفهان غسرتج غایم اتمالی امر او نموده در خدمت او روانه شدیم و در آنجا تفریح
 از شخصی خریدیم من گفت بر زار و سر راه من جای و انگاه از دکان خادمی قسمی بوزن نیم من خریدیم و بعد از دکان بقتال در دکان
 نیز بر بخت مع جوی آن بیع نمود در ملازمت آنجناب بخانه آیدم نخست بره را بزرگوار داشتند و می ادری می ساخت نگاه باد و من بخت هیای
 بسیار دید دست خرید و اخت و در طری کشیده نزد من آورده امر کرد که بخورم من با شتهای بر چه نماز شروع نمودم که در دست
 طعام را بر خفت تمام نمودم چنانچه تفرقه در ظرف نماند و قدر آن ستر شربت فرمود من او بعد را سر کشیدم نگاه بد خوشگوار بنوازه از آنجا
 در صحن نماز بود چیده و آب کشیده بظان یگان بر این خوراندیم و من یکی بر روی کمال تناول کردم و بعد صدقه خیار از جهان باغچه که در
 خانه بود چیده پوست کنده من خلیت فرمود من بخوشی یکی را خوردم و در خوردن هیچگونه شکایت و کسالت مشاهده نکردم نگاه فرمود
 اکنون بر روی تکیه کن و بیک بار بتعالی مشغول باش چگونه دیدی بختک خرا خوردن این مقدار طعام خوراندی ترا در ویش صفا علی
 میفرمود که مرا از امرش شده بود از آن سسوال که کرده بودم از صبر بر آن بزرگوار و اینها طرا و در پایش اقدام و پا دوست

کاشن اول

بخوان چهارده فرود جزرخی را بشنید انعام یا بد چنان سسکی در فارس نیست معلوم نمید که آن سنگ مستونها را از کجا آورده اند
صورتهای غربی پیلرهای غیب بر آن مستونها و سایر جدا دیوار و عمارات انجاش کرده اند اکنون متفکرا گاه فرود بخندند که
مستونهای انجاشکننده یکتخته است تا قریب پانزده مستون باقی است بر سئون از سه پارچه سنگ است بخان وصل نموده اند
که در زوگاف آن معلوم نمید و نسیه همان عمارت چندین جای صورت جمید را در سنگت تشریح کرده اند و بعضی صورتها
بر آورده اند که مجری در دست گرفته بخور میوناند پیش آفتاب برسم پریش اینساده و در بعضی مواضع حجره یا زوگاف کاشان
و در جای دیگر دست در کردن کرده اند و بدست دیگر خنجر گرفته صدان جوان اردو در حلقه دیگر همین بیات با شکل شیری
و بعضی صورت بر آن حضرت سالت پناه را در سنگت تشریح نموده اند صورتش مثل آدمی و تاج بر فرق و دستها و دم برست
کاد و در آن کوه که با اینست از سنگت کنده اند و در زیر آن که حریت عوام را اعتقاد است که انجا چرخ الماس است اتم کوه
انجا رفته و شبها خنده و روزها گریه و بیدار تحقیق مشا به نموده است کلمات عوام معتقدند بنا شد و در نظر اول در بسیار تعدادی
و اعتباری ندارد مشرق و که کوه مستقل و سایر اراضی از جبال منغل و زیر آن کوه کشف بزرگه خاری حضرت در بالای آن صورت
جمید را در سنگت کشیده اند و بعضی که عبادت آفتاب شوست و در کفر سخن آن خمیای عظیم در کوه ساخته اند و طرز بناهای غرب
پرداخته اند بخلا و غمه فریدون بنیات حضرت انگیر است و در قرب آن در غم و غم دیگر است که اشکال بلوک هم را در آنجا نقش کرده اند
حیرت آمیز است و عمارات مربع مشابه گنبد معتز نزدیک آن در خمیای است که بنده اند و شتیان و قبله بردانیان بوده و انجا ما شاریت
در دست کتاب بناموده در سنگت خورفت بسیار اهل مطر خند زبنت خلاف حمد کردند و مسلمانان را جعل آوردند و اهل اسلام
ایشان را قتل نمودند و در عهد مصداق الدوله در علی و قلمش این اسرار سلطنتی و ملک قادر برادر سلطان ابرار سلطان تاجب یکدیگر
بجد و فرود آن کور کشیدند و آن شهر هم را که رشک کستان ارم بود یکباره ویران گردانیدند و از کهرخان سیم اندام و در آن کوه
خرام خالی نمودند بیت از روی ماه حرکتی ایوان می بینیم سخن در قد آن سسوسه خالی می بینیم چون بر جای رطل و جام می گویند
نهاد مستندی بر جای چکش نامی و بی نو از کعبه است ز عن ابراست بر جای فسوز بر است بر جای شکر سنگ است بر جای
که خار است بر جای سخن در بعضی کتاب آمده که انمارت از بناهای عالی جنب است صاحب صورت الانا فایم گوید که انجا مسجد حضرت
سبحان ابن اود بود و در اتم گوید مرد در ایت ضیف است زیرا که حضرت سلطان بکشایران نیامده و بیار فارس اردوشده و که
هم آمده باشد انقدر اوصاف فرموده و طسیرتی عبور بوده و دیگر اگر آن عمارات اکثر دیده و کوه و کیف انجا رسیده و چندین جای
صورت جمید کشیده اند که برستش آفتاب هشتمال اردو چنانچه قبل از این نگور شد و بعضی خلاف مسجد است اکنون قرنیای
بسیار است که ولایت مطر خراب شده در آن محل چندین مزایع خوب و مواضع مرغوب آباد کرده اند و شمی نموده اند و مرد و شت انجا
عرب ترین بلوک فارس همان گفت و عهد مطرهای حکم و حمل سنگ و بنیات کوه بشکوه در تنخ است نیم فرج ارتجاع اوست که
میشنداره و چشم در نیت چند بر که عظیم ساخته اند و بر کسین بر کها میگد امیر خدا اند و در درده در تنخستان که گفته اند که هر
خدا اند و کوهی در میان دریا در میان کوه احداث نموده است اکنون خراب شده و راتخ آن همه با شابه کرده است
معموریت اطراف او جنگ و دیگر گفته است که آنطرف شرق قلعه مطر واقع شده و آن نیمه که بلند و قدر بلند است و آن
نار و در رتات کوه از عهد مطر است و دیگر قلعه شکران است در آن نیز عمارت نیست چون اکثر زمان بلوک پیدا و بان بکوه صلاب
در قن کشور بوده اند و قرضای بسیار در آنجا در خات اقتدار حکومت نموده اند بنا علی بذ اشعری از عربیه ایشان در فصل از کتب

حرف الف

سآبادیان گفتن مناسب نبود بود در میان شطری از احوال و عقاید مسآبادیان که ایشان را نیز دانیان سینه
گویند بروفق مشرب ایشان علی سبیل الاختصار برابر با حق و اصحاب دقیق و سنی و مومنی نخواهد بود که آنچه از ساکنان
مسآبادیان فریب محقق گردیده و در کتب مختلفان دیده و شنیده خلاصه آن اینست که مسآبادیان گویند که در خود و ابتدای خلقت آدم
خضای معرفت توأم مضمی است از مبدی حضرت انسان تا این زمان کسی را معلوم نیست تا مستحقان اخبار بقل صدق با ما شاعر نموده اند
که در اول این مورد مسآبادی بود این دو سوال اول اینست که چرا با جنت خویش تمیذ حیات تمیذ نموده و سایر مردم طریق عدم پیش گرفتند و حضرت
باری تعالی مسآبادی را در ذریه عظیم و اولاد بسیار رامست فرموده و بناج بزرگ و بشرف خلافت مقهور مسآبادی ساخت مسآبادی را
عدل داد و صلح و مساوات با اوچ آسان افراخت نیز بوجی آسانی و بچشم نیرانی رسوم قتل و قواحد دولت آشکار کرد و قانون متهری و طریق
کتری برده آورد و صنایع مختلفه با چهار قیمت تقسیم نموده اولی در عوای دین عرفای معرفت قرین است محافظت قیمت بیضا و شریعت
مقرر فرمود و ایشان را موبد و میره نام نهاد و در عظیم خردان کشور و سپید اران لشکر که ایشان جهان را آباد و رحمت دادند
نمانند و ظلم از مظلومان و ستم از زیر دستمان منع فرمایند و این فرقه را حرمی نام گذاشتند چه که خانها نام در نقل معدلت فرجام است
آسوده و مرفه ماندند ستم اهل نداشتند و در باب حرفه ایشان را پاس موموم ساختند و پاس در وقت ایشان یعنی بسیار
در جان این طایفه از سایر قسمتی زیادند لاجرم ایشان را پاس نام نهادند و پاس یعنی آبادی سینه آمده چه بیجا است باعث آبادی
و مهوری جانند چه مسموم کردی است هرگز که خدمات در رفع زحمت معین نمود و ایشان را موبد مسمی کردند نیز میرا له ایشان
تن آسانی مضمی و نقل بجهت ایشان آسوده اند و جهان را بنا بر چهار عشره چار کشور ساختند بسباب نظام عالم و اوضاع عوایف
احتم را مرتب و منظم برداشت و در روزگار بوشگون طریق خود قد آشکار شد و معرفت حضرت نیند ان و پرستش خداوند جهان
بدید آورد و حضرت باری تعالی مسآبادی را در کتابی فرستاد و سپایش نام که در آن همه کوه علم و هر لغت اعلام بود و موشی بود و چندین لغت
و بر لغتی چندین و فسترد در آن زبان بود که بزبان جهانیان مستابر نمود و کتاب از زبان آسمانی نام فرمود و مسآبادی هر طایفه لغتی
داود و بر وضع مناسب فرستاده همان زمان فارسی عبری و سری و هندی و سایر لغات آشکار شد کتاب مسآبادی بعضی از مختصاتی
وقت ترجمه و شرحها نوشته اند بجهت ترجمه بزرگ حواست که جهت خود در پیشش نویسد و ان تألیف کرده است بر لغتی از مختصاتی
افست که ذات نیران از جمع اشکال الوان مبراز وصف صحاح و تعریف معانی و در معراست عقول حلال و فموم کل در معرفت
انکات حیران و جمله مخلوقات در چگونگی آداب چون مسکر در آن همه موجودات نویسد از وجود آن و علم بر همه لغات بر بر یکسان
و کار حق سبحانه و تعالی برتر از همه از زبان ایشان را یافت و هر چه درک آدمی بود ادراک نماید برتر از است از ذات جمیع صفات
حالیه است مانند قدرت علم و اراده و حیات و بخشش و مضمون او عقل است بواسطه عقول را آفرید و سینه که نیند جهان با ذات نیند
چون نور خورشید است با جرم آن رانل بود و آمد مسآبادی خود بود و مسکر در عالم کون شد و دست از دستار کانت فرمود
در آن ترجمه آمده که مبدع خلقی سبحانه و تعالی اجرام سموات کواکب چنان آفریده که از گردش سرطانات ایشان حرکت و چنان
پیدا است و حوادث اشکات مغلی بی شبهه از آبابی معلوم است تا بتعظیم ایشان نمودن و بعد حاجات و نسیمی او هر یک اختران راه
سکام خود عبادت کردند و سزاست لاجرم مسآبادیان مروضه شد که او برابر آن بکل حرمی بیاخته و تعظیم آن و تکریم خستند که
میرد اخته و جمهور خلق در سنام شیدا و معنی استغاثه تر آن بیکر میراند و عوارض مسمومی عبودیت مبنی ایند سوال در اشک
دیگر که هیچ سپیددانش را نیز از مختصاتی مسآبادی دانند و اجرام در او واجب شمارند و در شریعت مسآبادی مقررین است که در بجزی

حرف الالف

دست تم بر مظلومان کشاد و فرزند اختیار بر خون ضعیفان و مساکین طالب کرده استخوان بر قهرمان غالب گشته قومی را از زیر شمشیر
پروان قتل آوردند و سوال زیر دستان ما از بردستان خارت کردند جمعی از دانشندان که فتنی در پوشیده بودند در نگاه ستای
کلبو این می آید شتافتند و او را در شجاده عبادت حضرت ایزد شمال در پانصد تنای کیم را از کثرت حق پرستی شای شای گشتند
سختی نزدان بردان پرست عسکری و زکار بر تنی از پریشانی هر دو بار بجهت شای کلبو عرض نمودند و در غم بدوان پیش از زبان
نفر کردند شای کلبو بر روی آسمانی و با بریزدانی بجای پر نشست و عالم پرید دیگر باره جوان گشت و بر سرچ و باروی حکمت مروتی
بموردی بنیاد و اساس علم و جوهر و خلق و جوهر از کیمستی بر افتاد و جوهر خلایق در عهد ما من و اما ان غسروند و قرون فرادان خامس عالم
رعایت شایان آسودند موافق حساب جیان یکبار سال این در سیاه خانه ان آنها امتداد یافتند و پانصد نفر شایان شای مهول بود که
انقل عالم عدل گرفته گوشه از او اختیار نمود و گویند سبب آنرو ای غیران بر آب و بان آن بود که چون شاد است شاد است و طبیعت مردم
غالب میدیدند و قوم سهار و گروه اشعار در روزگار بسیار میگردیدند ایشانرا طاعت بدین هزار دانشمند کنه را ایشان نبود لهذا
در کعبه خار و کوف کسار غزلت اختیار میگردید چون شای مهول کعبه غزلت بر گنج عظمت اختیار کرد سپید و دیگر باره و اما از روزگار
مطالبی بر آورد و در صنایع و هنر و اقسام مختلفه بلاد عالم دینی آدم بیدید شد و مردم شاد و قوم دیگر در از گوشه و کنار بر آید
دابل علم و جوهر دست یافتند و بر یختر خون زیر دستان شتافتند و از خون چهارگان انهار و سطوح جاری گشتند و در انجان ستم بر سید
از طبقات افلاک در گذشت جمعی از دانایان چاره جوی شده و بجهت یاسان ابن شای مهول آمدند و فصلی از مصداق عبادت
زمان بر ضمیر انعام پذیر یاسان ابن شای مهول عرض کردند و شطری از شبای همین انس حکایت نمودند یاسان بنسردان نزدان آن
بتوت بر سر و قبای ضحاک در بر کرده و خستی با از ساعت فلت ز زحمت پروان آورد و بنوبه لطف احسان بر اوستان شاد کرد
دگر و کرده و قوم بدکار را بر سر قدم رسانید یاسان یعنی لاین در حق مبعوث گشتن باشد و او را یاسان گشتندی جان رسان
به دست یاسان شاکردان گردید و در دستان کلنه وقت اطراوت و نصارت شد بر همین حساب جیان نود و سه سال و این
و دولت در طایفه یاسانان امتداد کشید و آخر ایشان یاسان انجام بود که با جمل طبیعتی از سرای خانی به عالم جادوئی اتصال نمود
و بعد از رحلت یاسان انجام کار و ابرایام حاصل و باطل گشت زیرا که کلاه ابن یاسان انجام عیان واری میل نمودی در راه در رسم
حکمت واری نی نمودی و سوار بر عبادت مهو و حقه سپیدی و کسی بخو نکند کلاه راه بسته ای لا جرم بار دیگر استخوان محمد بن
دوست تم بر ضعیفان کشاد و عسکری و غم پروری دادند و سرای ستران چون کوی در میدان غلبدین گرفت و بقلع
و قلعه منیع با خاک یکسان شد و مراضع دکشای و مزایع بجهت خرابی بطوره عدم رفت و نمود و در همه از خیر حساب پروان اجناس
و امتداد چند فسنون کسراج یافت و شیوه مروی را از کیمستی بر انداختند و خلایق یاسان در خیابان نه نقل خیالی مسکن یافتند چون کیمستی
عالم در عالیان بنیاد رسید و جوهر ابل عدوان در ارباب ضعیفان بنیاد انجامید حضرت ایزد تعالی بکشا و را که میان مؤرخان
اسلام و پیروان حضرت خیر الانام کیومرث شربت ارد با نرسد رسالت سر از از دستبرایب عظمت ممتاز گردانید و عظمت ارشاد رضا
و کسوت جدیت ابل بلاء شمس پوشانید کیومرث با بریزدان آئین دین واری و گونه سری بر عالم و عالیان ظاهر ساخت و رسوم علم و دین
از جهان در جانیان بر انداخت جهان را آباد و جانیان را دشا و گردانید و جانیان در میان برادر انجمنش لطف احسان پرورد حضرت
خلاق از روی اشفاق کلاه بکسر کاف فارسی کرد و در کیومرث کویند کتابی فرستاد و مردم نهران او کردن بنا از بر دانیان کیمستی
ابو الشرفخانه زیرا که در آن وقت بخرا و فرزند انجمن و کیمستی بی آدم بود که کلبی در ساعت حال و فعال راه عدم پیش گرفته کیومرث

گلشن اول

از باب اول مستقیم و منجوقیم آورد و جهان را بر نور عدل داد و بیاراست چون اجل وی در رسید بجهان جاوید فرامید و کیو مرت اول کما
 بداد با نیت اتم گوید آنچه از تاریخ معان معلوم میگردانست که جمیع قب و صفت طایفه مد آبادیان و فقه چنان در مروتانیا و
 سانیان و کرده عید او بان در قاطبه کیانیان تا زمان دولت کتاب آنچه نازل شد و یکی موافق شریعت است آباد بود و تمام سنجبران
 هم تعویب وقت در آباد میخواند و زود استار که نام در کتاب نروشت این در شب است بروخی تریعت است آباد تا اول میکنند و در
 حضور سیماری معنی سنجبر مرکز می خوانند چون در زمان دولت کتاب این در شب کیانی کیانی است آباد سستی آیین ابرین پرستی بود
 یافت حضرت باری از روی یاری نروشت است اهدایت خلق ارسال نموده کتاب بطریق که در موضع خود خواهد آمد و این در
 قبول بود امر گوید که اعتقاد ایشان اینست که هیچ دین وقت بد نباشد و از بر کشش و نهی بخ تعالی توان رسید چون معنی از اهل فرسخ
 کرده و سیح سیمری تاریخ سنجبری نمود و کثرت سنجبران چه آنست که بنده کان فخر بر راه خدای تعالی رسنای کند و راه بسوی حق
 از حد افزون از شماره همیشه است برابر اول و آنست که اصحاب پیش ظاهر و سوره است که نزد پادشاه بواسطه مقربان اسروران
 توان رسید اگر چه یکی از ایشان با دیگری مخالف باشد و امر با هم موافق نگرند و تعیین است که وزیر او امر او و مختص آن در گاه پادشاه
 با یکدیگر سازگار نباشند معنی از ایشان توانند شخصی را نزد پادشاه برسانند و در راه مقربان آنگس نگرند تا آنجا که مردم
 اراد و قاطع زند بار و ایشان بر سنگار نباشد و السلام علی من اتبع الهدی ذکر هوشنگ ابن سیماسان کیو مرت
 و نخی از مذهب او بروقی اعتقاد و هوشنگیان بریل اجمال بود و صفائی در صفائی در صفائی که یکدیگر هوشنگ
 خدا و سنجبر توان بود و از عید او بان کیانیان کسب کسی با او بر ابروی می نمودند و چهل سال پادشاهی ظاهر و باطن کرد و امن از
 معدن او بسیار بود و در بار اول و گران اصحابان در رمی را او بنا گذاشت و هیچ وقت از قاتق عدل و داد اصل و نظر نگذاشت
 و چون روش و حال هوشنگ بنایت رسید از دستمال او آنچه کتاب اسامی خسته میخواندند آنست که پادشاه در روز هوشنگی
 جان و نام مدی و فرسنگ و کانون و شتر و گاو و گوسفندشان در دکنای خسته میدان ایگنا جا و در همه خانه هم می خورد و در همه حال
 که آنها را خیم بسیار میبرد و چون حسین خطاب با عرواق را گرفت سسنگیان او که بنام او از آن بود و آنست که هم در وقت
 و کتابها در میان و بنده او در سسور جا که دست آورده سوختند و اکنون از آن کتابها خبری که باقی مانده از آنست که در کتاب دست
 و آن ادراک دست شیخ شهاب الدین تقوی افتاده بود و بر اهل میخواند و دیگر کتاب جدا به این است و آنست که چون او شیخ این معلوم کرد
 بود که درین عربی در ایران ظهور خواهد نمود که آنست که در کتاب او شک است و همی درین نهاد و در ایران خوشش نیان کند و بر اینست و کتاب
 در اینکار خبر در بر و چون میان پس از درون دینی روی نمود و آنچه بنده سسنگان از آنای جوان نام نهد است آنست که در کتاب
 نهد است نامون آمده خدایت پندیده به اهل آورد نامون خواست که حقوق و زبان را از آنجا در فقه بود و ای نامی غیر از نامی بینای بر حیر
 بر حاجت که داری طلب کنی که رواست و زبان زبان را به نامی خسته بیاراست و معروف داشت که ما در کتاب دیده ایم و از زبان
 نیز شنیده ایم که در این کسری هیچ در نیت اگر خلیفه زمان از هیچ را برین حمایت کند بنده ممنونست نامون بنابر تمس زبان کلمه او را بود
 داد و چند نفر همراه او که در آن کسری فرستاد و زبان با زبان کسری بقیه است و همی ازین دریافت همچنان بر بسته نهد است نامون
 شافق کلمه در خواست خرد و بقیه است که از آن کسری در کتاب با برود و چون جوان بر کتاب نظر کرد گفته شد بود و با
 از روی بسیار خرد و زود نامون است امر به ایشان پنداشت که هیچ نامه است برداشت و نظر بر آنکاست که زبان او در کتاب
 گرفته نزلی غریب است و در نیت و در نیت این را نهد بر خاطر نامون گذاشت که آیا در آن صبر بود و نیز خردست بر و در تحقیق آن

در کتاب
 هوشنگ
 ابن سیماسان

حرف الالف

سوال کن که این نامه چه بود و بر چه بوسه فرمان نژاد و بان آمده از آن نامه پرسید و بان گفت این کتاب اجماع و بیان نمود که این نامه (۹۹)
 بر سنگ داناست آن را بدینش استوار نموده و چون زیر بخت است اسون از کز دید و بیان عالی ما بر عرض رسانید تا سون گفت بهر او
 پرسش نماند که در آن نامه چیست و ترجمه چند از آن نمود من بسیار و زیر نژاد و بان آمده پرسید و بان گفت شما درین نامی در این وقت
 عربی شما را دانستن این خبر با کار نیاید و زیر اصرار و تکرار کرد و بان بیت جزو از آن نامه که چهار صد و تری بود و زبان فارسی ترجمه نمود
 و زیر بنیاده گفت نژاد شما حقیقت را می آید است بر علتات عمل را الله در کفایت هر چه می آید در علم است محبت بر استند لاف است اول
 بملکات اشارت این عقب بیع این مسئله است مثل آنکه بر شخصی را که گرم و قواضع یا راست بر کس و بر او دستدار است هر کس با او
 نیاز است پریشان و دور از کار ساز است آنکه نژاد و بان بر این خبر از آن نامه دانست قتی که دانست که این در تعالی همه چیز داناست باید
 خوی خود میرد و خوی بر این نژاد و بان بعد از چند گاه از ما سون در خدمت گرفته بشود بر بند رفت اکنون کتاب به بند و دانست و در
 حکمای بند عزیز کرد است بر شکرند که کتاب گفته که عالم دو عالم است عالم نورد عالم ظلمت عالم علمت که یکسانست نام که خاک عالم
 کیوان بسزود و حالت عالم طلوی و کلکی و عالم سلی و حضری عالم نور در رای لیا است نهایت حدس آنکه عالم نور است و در وقت
 اول حدس است و در افک که روحانی که جای جانها و روانهای جود است و در عالم تحول حدس آنکه در جای همه فرشتگان و جنات
 و آن بر حدس نژاد و بان این نژاد و بان نامند چیزی که جای ندارد اما عاقبت نژاد است و بجز آنکه جای ندارد و موجود است نیز خود است
 این دو عالم اگر چه یکسان نژاد است اما عالم ظلمت عقل و معلول عالم نور است و آنچه در عالم نور است در آن نور و آری در عالم ظلمت
 قسم جرح با این اخوان نژاد و خوش در بیامی صورتی در نژاد و آنچه در بالاسی صورت نیرین اگر با نژاد و بان صورت
 برود اما همان با اصل خود یکسان است دیگر که در عالم تمامه عقل است موجود است و در عالم نور است و در عالم نور است
 واحد است پس خبر که واحد بود امریکه نهایت ندارد و از وحدت در بگرد و خرد بر همین بیان که است با آنکه واحد سنای است باز گفته
 که آفرید نژاد و بان نهایت با این ندارد و در حرکت که فرشتگان احوال قطره است با جان جرح در این حالت قطره است آن طور است
 قطره است که در حال است و تواند بود که از بیات جهانی که تمام سخلن شده باید بنده تر از آنکه از نژاد و بان است با نژاد و بان که
 سخن در حالت قطره است و هر دو گفته که اثبات برای کشید و کار اعم است و فصلی الله علی شجره و الی الی جمعین در میان بر می
 در احوال جمیع و قدری از عقاید او نمی ماند که مشید بر طور است یعنی که نژاد و بان است که او است که آن بر بند
 که او را هم سببه حکم نموده است و هر یک از جن و دود بری و قیسه او بوده و بیانی عبارت از دست و علی نژاد تعالی و در سنگ
 که در زمان او مرض است در حرکت او باشد دعای او مقرون با جابت است مدت سیصد سال در نظر او احدی از جهان نگذشت
 اخبار معانی آمده و نژاد و بان در کتب خود نوشته اند که جمیع موصوف بود بنی و در کار و حال با هموار و بخلیه کمال عقل و جودین با لاف است
 در شب و نجوم و فلسف و معانی در عالم پیدا آورد و جهان را با نخبترین و بی باکترین پدید آید که در او از هر چه نوشته که روزی جمیع نشد
 که فرشته خود را با خود در کتب من فرشته ام و آمده ترا طریقی می نامیم و باب حق پرستی بر روی تو کشاید با آنکه بهترین موجودات است
 و از انواع انسان پادشاه زمان است این گفت و از نظر جمیع غایب است و از خاطر جمیع چنین گذشت که سخن فرشته را حق گوید و او را
 و بر این عقلی نکلام را بر کسی نشاند لا جرم تابی تا میف کرده و نژاد و بان نام نهاد در کتاب گفته ای که بر شکر که بر روی چرخ
 و در این است یکی ایوان نژاد و بان و دیگر ایوان جانست این سخن استوار ندارد زیرا که بر آن بر آن نام نیست و گفتن با گفتن
 در این اطاق بولایت عدم محض است که گفته است که چرخ آنچه در جرح است یکی است که در حدس کارانند شبان روزی بر کز خاک میگردند

در این کتاب
 جمیع
 اخبار
 و
 معانی
 در
 عالم
 پیدا
 آورد

حرف الالف

(۱۰۱)

بهر سبب اینست که عالم حاضر در دست باقی افلاک و اجرام و مجردات موجودند پس از فرساید که دیگر افلاک و کواکب نیز خیالند که مجردات کوه
از فرایم کوه که مجردات است اهرم وجود نیست یعنی عقول و نفوس و جواهر وجود و خامی و از زودستی مخصوص واجب الوجود است باقی نیست
و این همه بجا نیست آن وجود موجود نماید و دیگر نماند و فرغ نماندش اگر فرایم بود و دی بسیار نماند که اگر صاحب
معرفتی باشد نفسی و اندک حاضر و افلاک و کواکب و عقول و نفوس و جواهر حق است واجب الوجود که گویند وجود ندارد باز در
پنداریم و از خیال افکاریم که او وجود دارد یعنی که او هم نیست چنانکه عمر خیام گفته ربنا سمع صانع یحییان کعبه با چون غریب
آیت هستی و بظاہر بر حقیقت باز چه گفته دین بطلان بگذار بگذرد مقالی که خدایم حریمت ایشان گویند که آنچه
شود مشاهده بگردید کلی و هم در خیال است اصلی ندارد و بر کس خیال خویش چیزی ندارد مخرج بر کس خیال خویش علی
دارد و آنچه عقول و فکرها و کلمات و غیره بمانند هم قیوم چون نظم که بدخشی اگر در روز و هم است عالم و بر است و هم هم اند
بشود و روح موجود نیست تو با عقاب ارومیت هر کس بوم خویش خیال خود که فاعل فعلی که عمل علی شایسته کنی
شاید که آری - بیت هر تصور در نهادت غایب است هم بر آن تصور خیرت را جیاست مانده و سببها عین و جسد
مردم و عقل و نفوس و افلاک محض مردمن جن و قهر استیاد روح و ذم اهل دنیا بجهت دار و فخر است و صلح و جنگ عالم
بوم و خیالی است مشهوری از خیالی محض در جانشان و از خیالی نامشان در ملتان مبتدا بیاد است اولیاد
در دست است از انفرادی کتب و سخن سادگی سخنان بر زبان و در خویش چنین باقی اند و صلاح خود را در نفس چنین
کلمات در دست است از چیزی بوم بود در دست است باقی خیالی است اگر در مودعی مسیح پیش خود نمودی است
ای برادر تو محمد است در حق تو استخوان بر تپه در بر و اندیشه است کلی صی در بر و خاری و هم سبب کلمتی در
شاید که در جمیع مردم از دیوان عقیده خود بخود و در کرده اند از وجود با تعالی و بزرگی جبروت و دست حکومت عالم ماست و عقل خود
است و دست در روح و قهر و خشمه سوال کردن در قهر و بی استند است باقی ماند و منی رویت قدم حدودت عالم و فریم
در دست است در دست است در دست است و هم در دنیا است که در دست است
خویش را محض خوانند که در دست است
تایوان غافل چه در کس نیز است از دست است در دست است
هم به یک و خیال است که دست زبر که اگر شخصی رسیده باشد و همی دیگر ندان تا دل کند و نفسش کز دست راست بر گزود و در قهر و جرح او
کلا در دوازده و بیاد آخری باقی اگر که در دست است و بیاد است در دست است
معلوم کرده تمام عالم بوسه و خیالی در دست است چنانکه گفته اند مفسر کلماتی که در دست است در دست است در دست است در دست است
بکل سلطان زندان بند و گویند که گفته در دست است
جان خواهد بود اگر سلطان آن است در دست است
بروی جدول ملکه آناه بیری گویند که نزد امیر یا در شاه قتل خواهد نمود آن در دست است در دست است در دست است در دست است
بود اگر چه پادشاه او را گفته پس معلوم شد که جمیع امور عالم بر ویست این علمای پیورده کوی در قیامی فستور می جنبت جبا
و دست و دستگاه غنی با وجود نه اندر و در خواست که لا مقام را در روی خیالی حیران و دست کرد آن ساخته اند از کبر و سگر و خیار
قبر و بیت غریب و در دست است در دست است

حرف الالف

که درای کویان هیچ موجود نیست و سخن روشنک درین باب از خود می ست آنگاه بفرمودن و بسید بدان فرمود که مشید پادشاه که
 و شراب را که بود در راقی و رای کویان موجودی است البته اختیار نمود آنرا ایند گفته ماند می حدود نماید و خستد اینرا یکی
 بنامه و بعد که که آفتاب بجهان برآید از راست دریا که گیتی و آنچه در گیتی است همه یک می است آنرا از نو است نامیدم
 که این می است در نور شید و روان در روی زمین است برور شمس عالم و توجیت آدم بنیاید اگر حضرت آفتاب بر نور زمین
 میاید آفتاب می را روی زمین بود کسی چیزی را شناخت نور شید به عالم و آدم گوکار است لندایر استین و بنیاید
 سزاوار است چون مانی بر این که بر یاد انسی از آفتاب شنید که ای فریدون بدانکه برودگار عالم منم بیشتر مردم که اسد و برود
 بنیاند و فرود است از راه معرفت نیرسانند چون فریدون الله آفتاب فلک جناب این خطاب سید او را بعین گوید که خدای عالم
 نور شید با است از شمسکان ستمارگان آنگاه گفت بر خدای میسینم و طریق خدا شناسی میسپایم افوار و آثار جدید
 ماند ریاضت نیردان شناسی بها ظاهر میگرد که این انوار و آثار و علوم اگر از درای افلاک باشد کذب و دروغ است ایند رو
 بیارت اگر است و از یک اندیشه مردم بر خوانده است فریدون چون این سخنان را بفرمودان تفریر نمود و اریستان جواب دروغ
 که بر چون جواب با صواب تو است گفت اندیشه او را استوار داشتند و فریدون را تصدیق کردند و گفتار او ایمان آوردند
 چون مانی بیشتر بران گذشت فریدون فریدان داد که جمع رعایا و مرایا و میردان در وقت طلوع تیر غلسم و حکام
 در رفتن در زمین راست ایستادن میرا سجد و کنند که در این اوقات سجد و بر فر شید واجب گردانید و سایر اوقات با
 سگ گفت و امر نمود که خورشید را نیردان گویند و ما در نیشنگاهی سجد و کنند چه که در زمانی آن بیان بر شناسی خورشید است
 فرود و کتابی عام هم گستی نامی نام دارد در مسائل حکمی بسیار است را تم کتاب اندیده و انسخی از تحالاب و وفاد
 و سنهای در نایف جور ذکر کرده است را تم مشاهده نموده است بر می از آنها که فرمود بنوعی فسطح بدو آن که در آنچه شنید در
 مرد و بد گفته که چرخ و ستمارگان مانند عازمان السامه من سخن مهور است نیرا که ما بر دم جنیزی عطا یکیم و برور شمس مسی
 و اراشت که در زمان ایسایم فلک از این جهت است که یکی رسد بدن صحت بدو و بنیاید خرونده است این درستی و سوز
 که خورشید و ستمارگان که که خاک میگردند ز آفت که ایشان را اثر من استیاج و بنامند است و آنکه مرده و سوره میگردند
 بخت است که چیزها ساختن و بسکی رسانیدن از صفت حمید و اعوار پسندد اس من معلوم نمند که کس محسن ستمارگان کرد و کس
 نه بر اسطه خصل عالی خود بد بگذارد می فاضله و انعام است پس مرده ستمارگان از مرده انسان برتر است فرود و بر شمس گفته
 که انسان بر چه اراده که بدان قیام نماید و این از فی شنید می انسانست که موت بر میاید و همه کارهای او میان حساب مدار
 ستمارگان که انسان به کاری اندام نمینماید و سرکاری که خوب بنامه مرتکب شود و در عواقب مورد و اناندره و بنوعی
 سوزند موافق حکمت خواهد بود و بنیاید که که در انده افلاک نور شنید است که قوت تمام دارد در جهان و در کارها
 و زمین است بر خد تو او را بر چیزی خورد و اندک مبدای آن دانش از حضور فم بواسطه حال که بنامد شمس و اناندره و بنوعی
 میسد و شفت برادر که زینت و حرکت یونیه و حرکت کل انماوست و چرخ نیز که بدن دست بر آفته که چرا کسی بگری کرد و غنچه
 چیزی برود که از آن دست می داد و نگاری شا بکه و چسبیری که موجود است و جای و سخن نه استند با سده خروید پسند و وسوس که
 در دست است چرا و مگر و مگر که در خط هم نیر دانست نامیاسی او کار بنجر دان و کاسه سوز است نیرا که چندین کونینا و
 نماید سده از نور شید بودی چیزی ظهور نمودی و ان جانداران برتر است از دست و شمس که ارواح که از اجسام مانی باشد که در

(۱۳۳) در این باب از خود می ست آنگاه بفرمودن و بسید بدان فرمود که مشید پادشاه که
 و شراب را که بود در راقی و رای کویان موجودی است البته اختیار نمود آنرا ایند گفته ماند می حدود نماید و خستد اینرا یکی
 بنامه و بعد که که آفتاب بجهان برآید از راست دریا که گیتی و آنچه در گیتی است همه یک می است آنرا از نو است نامیدم
 که این می است در نور شید و روان در روی زمین است برور شمس عالم و توجیت آدم بنیاید اگر حضرت آفتاب بر نور زمین
 میاید آفتاب می را روی زمین بود کسی چیزی را شناخت نور شید به عالم و آدم گوکار است لندایر استین و بنیاید
 سزاوار است چون مانی بر این که بر یاد انسی از آفتاب شنید که ای فریدون بدانکه برودگار عالم منم بیشتر مردم که اسد و برود
 بنیاند و فرود است از راه معرفت نیرسانند چون فریدون الله آفتاب فلک جناب این خطاب سید او را بعین گوید که خدای عالم
 نور شید با است از شمسکان ستمارگان آنگاه گفت بر خدای میسینم و طریق خدا شناسی میسپایم افوار و آثار جدید
 ماند ریاضت نیردان شناسی بها ظاهر میگرد که این انوار و آثار و علوم اگر از درای افلاک باشد کذب و دروغ است ایند رو
 بیارت اگر است و از یک اندیشه مردم بر خوانده است فریدون چون این سخنان را بفرمودان تفریر نمود و اریستان جواب دروغ
 که بر چون جواب با صواب تو است گفت اندیشه او را استوار داشتند و فریدون را تصدیق کردند و گفتار او ایمان آوردند
 چون مانی بیشتر بران گذشت فریدون فریدان داد که جمع رعایا و مرایا و میردان در وقت طلوع تیر غلسم و حکام
 در رفتن در زمین راست ایستادن میرا سجد و کنند که در این اوقات سجد و بر فر شید واجب گردانید و سایر اوقات با
 سگ گفت و امر نمود که خورشید را نیردان گویند و ما در نیشنگاهی سجد و کنند چه که در زمانی آن بیان بر شناسی خورشید است
 فرود و کتابی عام هم گستی نامی نام دارد در مسائل حکمی بسیار است را تم کتاب اندیده و انسخی از تحالاب و وفاد
 و سنهای در نایف جور ذکر کرده است را تم مشاهده نموده است بر می از آنها که فرمود بنوعی فسطح بدو آن که در آنچه شنید در
 مرد و بد گفته که چرخ و ستمارگان مانند عازمان السامه من سخن مهور است نیرا که ما بر دم جنیزی عطا یکیم و برور شمس مسی
 و اراشت که در زمان ایسایم فلک از این جهت است که یکی رسد بدن صحت بدو و بنیاید خرونده است این درستی و سوز
 که خورشید و ستمارگان که که خاک میگردند ز آفت که ایشان را اثر من استیاج و بنامند است و آنکه مرده و سوره میگردند
 بخت است که چیزها ساختن و بسکی رسانیدن از صفت حمید و اعوار پسندد اس من معلوم نمند که کس محسن ستمارگان کرد و کس
 نه بر اسطه خصل عالی خود بد بگذارد می فاضله و انعام است پس مرده ستمارگان از مرده انسان برتر است فرود و بر شمس گفته
 که انسان بر چه اراده که بدان قیام نماید و این از فی شنید می انسانست که موت بر میاید و همه کارهای او میان حساب مدار
 ستمارگان که انسان به کاری اندام نمینماید و سرکاری که خوب بنامه مرتکب شود و در عواقب مورد و اناندره و بنوعی
 سوزند موافق حکمت خواهد بود و بنیاید که که در انده افلاک نور شنید است که قوت تمام دارد در جهان و در کارها
 و زمین است بر خد تو او را بر چیزی خورد و اندک مبدای آن دانش از حضور فم بواسطه حال که بنامد شمس و اناندره و بنوعی
 میسد و شفت برادر که زینت و حرکت یونیه و حرکت کل انماوست و چرخ نیز که بدن دست بر آفته که چرا کسی بگری کرد و غنچه
 چیزی برود که از آن دست می داد و نگاری شا بکه و چسبیری که موجود است و جای و سخن نه استند با سده خروید پسند و وسوس که
 در دست است چرا و مگر و مگر که در خط هم نیر دانست نامیاسی او کار بنجر دان و کاسه سوز است نیرا که چندین کونینا و
 نماید سده از نور شید بودی چیزی ظهور نمودی و ان جانداران برتر است از دست و شمس که ارواح که از اجسام مانی باشد که در

کاشن اول

(۱۰۳)

شماره بیستون در صحرای فرزند اما بطریق کلیه از چهار حایله زیاده نباشند نخستین آرداخذ که ایشان که هر یک گفته هم اندوی است
و هم از روی کردار ایشان را متعلق بدن در بعضی منصفیت از این وجه که دانستی را دانستند و قنات جمیع را چیده اند و آن را
فصیده و خوراشناخته و دور انداخته اند ایشان اولیا و سدا اند بعد از قطع تعلق از بدن بموات قد فرشته میزند و وقیم
ارواح طایفه اند که ایشان از روی دانش پاکند اما در بعضی از سیرتها سیسته اند و ایشان را بعضی خندان نسبت نیست که ایشان را
بخاری بریان و بحر بی نوعی از حیثیان گویند ایشان و طایفه اند یکی بجایهای پاک و سبز و آب و آن خود را بنده اند و خود را با نمانا
خوش کرده اند و دیگر جاعلی اند که در بسته چیزی فتنه و در حرکتند از جای خوبی نقل کرده و نوبه نوبت از آن نمایند سیم
ارواح طایفه اند که بگوهر ناپاک و لیکن بدن بسکی ندارند و ایشان نیز خود چهار اند اول حیثیان خیر اند که در سرشت ایشان برود
یکی نیست و چیزی از دانش ندارند و وقیم حیثیان خیرند که علم بملومات ندارند اما خیر میمانند و صورتها همیشه دارند سیم
حیثیان برزخند که میان روشنند گاه خیر گاه شر میکنند چهارم حیثیان شرند که ایشان را بوسه سنگا بر من نامیدند
عرب شیطان گفته و ایشان نیستند و فرزند یکی اند هر که وجد تواند کرد و دل قرار گیرند مردم را دیوانه سازند و حیثیان
دویم مقلند چهارم ارواح طایفه اند که بگوهر ناپاک اند و بن تعلق دارند وقتی که وفات یابند از روی و تمامی ایشان بر نیاید و در
و جویانند که تعلق بس بدن پیدا نمایند و توانند آن خویش بر سندان مانند اخطال و سلاسل است که در کردن جان ایشانست و
در آخر تاب موافق خواهرش خود بصورت سنگ و گران و سایر جانوران نمودی میگردند و از اینجا معلوم میشود که فسریه و ن قیاس
قایمست و هم بجای نفس را تعلق با بدن و فسیر و ز اصفهانی گفته که اندیشه های فسریه و ن نزد موبدان ایران پسندیده بود
اما در این گفته که نزدان خورشید و فرشتگان ستاره گانند بعضی موبدان را نزد بود و در این قول با او موافق نبودند و با فسریه و ن
نیز ظاهر فسریه و ن تا آنکه دانشوری زیرک گزندی که فریدون نشسته بود و بر شکسته ابر چه تا قمری ستود از جای خوش برخواست
زبان را به حامی فسریه و ن بیار است نگاه معروض داشت که بر کترین چیزی مستور پوشیده است میخواستیم که موبدان حضور
و نیز را بداند و بر بنده روشن سازند فریدون گفت که آن چیست که بر تو مخفی است نیرک عرض نمود که این چه فریبست که جواره با نمانا
ستایش بر سنگ میفرمایند و راه او را دارند فریدون پرسید که راه او چیست که ما نداریم و آنرا سهل نمیداریم نیرک عرض نمود که
مرنگت خورشید را نزدان نمیداند و ستاره گان از فرشته میخوانند بلکه ایشان را نمود از فرشته و نزدان میداند فریدون در
حاله باطن بر سنگت اما بظاهر چیزی نگفت و روی بدانا بان آورد و این بسیار کرد و کجس نزدان با نمانا دانش مردست نزدان
نارافتن بر سنگت اقات انبار اندیشه چند بوده که مادرستی و مادرستی آن اندیشا را بر دانا یان روشن ساخته ایم و کار کارا
تمام پیدا خواهد اما آنچه نیست که وجود او معلومست هیچ نیرک معلوم نباشد و معدوم هم سوم باشد و اگر ترا نیرکی تمام بود
و اندیشه درست نموده از خردمندان صحیح آن باید نمائی و طریق تحقیق مطلب از گروه معرفت پرده پیمانی را تم که پد سخنان فریدون
در ایجاب بسیار است اگر گفته شود فسریه و ن که در کفایت نمود کیش و این فسریه و ن تا زمان دولت کتاب
در کشور ایران و اوج تمام داشت و جمعی کثیر و حتی فقیر بر این فسریه و ن از حکما و علماء ایران گردیده بودند چون آئین زردشتی
یافت آن کیش بر افتاد اما گروه اقباب پرستان در بلاد هند و هندوستان قحاق و خا و چین بعضی جزایر جنوب بسیارند و در
پرستی را و کیش بر بلاد مذکوره معمول اند و در میان ایشان چهار پریشان اختلاف فراوانست بر اتم بسیاری از ایشان را
و صحبت جمعی کثیر از دانا یان ایشان رسیده بعضی از آنها در موضع خود مذکور خواهد شد و سایر احوال فریدون در کتب متداوله مستورا

حرف الالف

را تم گوید مودنا محمد مظهر کیمانی الاصل که آبا عن جدای بمشید وزارت ملک عم در خاندان ایشان بوده و در حدود رشت قد و اندر چهری زیبا
 تالیف نموده و در آن کتاب نوشته که بر زوی اصفهانی که ساگر و بوزر مهر بود و آنرا کانیست در آن کتاب مذکور است که او زوز مهری
 غریب زردشت نموده و ثبات این فسر بدون کرده است در جایی گفته که زردشت میگوید که بزردان که بر تابانگست که در آن یکسچون
 تیرگی نیست آفتاب که بر تیره است که حجاب باورای خود میکند و گوهر تیره لایق خدائی نیست بوزر مهر خند که بتجدد این خیالی از بدن
 فریدون توان گذشت از کیش خسر و توان بر گشت زیرا که خدا نور محض است که از او انانی و توانانی مردم روشن بود و این طور بود
 در عالم معلوم نیست که غیر از آفتاب بوده باشد و آفتاب در بیانی نور است که تیرگی از او دور است چشم آدمی او را نمیستواند دید
 و نهایت او غیر از رسید دیگر زردشت گفته است که آفتاب اوج و ضعیف و طلوع و زوال هر کوه و هر جوی و هر دریاست بر کفرا نیست
 و چیزی که او بیک قرار نیست او فانی لایق خدائی نیست بوزر مهر گفته که اینها از امور اعتباریه اند بر که نفس اعتباریه نماید بصاحب
 وی راجع نیست بل راجع بقصور فهم بشر است دیگر آنکه زردشت گفته که کارهای خدائی مثل حکمت است که آن حکمت الهیه راجع معالی مبداء
 و آدمی نمیداند از سخن تو چنان معلوم میگردد چیزی را که استعداد محض در او موجود میگردد اما آنکه گفته که آفتاب بی اختیار میوزد
 خدای خود و موشک تیر این طور است که بی آب بر آکیا میسوزد و یا ندوبی آفتاب در عالم هیچ شایه بگو موجودی بی او پیدا میاید
 پس معلوم شد که امور الهیه عقل استعدادات مختلفه است استعداد حصول جزئی و قوی که نامند البته انجیر از جافش بوجود میاید نما
 او را بخوار و آن خواه موجب دیگر آنکه زردشت گفته که آفتاب مکان در او خداست که او را امکان و جهت باشد بوزر مهر گفته است
 جای و جهت از آفتاب پیدا است نه آنکه او را جهت و مکان و حالت معنی آنکه فسر بدون آفتاب خدا میداند اینست که عالم جبرئیل
 خداست پس آنچه کرده آفتاب است بر توستی است و قلی از فعال او در وجود اشیا از دست او را مکانی نیست که آنچه دیده شود و عملی
 دیگر آنکه زردشت گفته است که آنچه فسر بدون و کسب و گفته اند که آفتاب نیگو کار است و او را پرورش نموده و سر او را است این سخن در
 نیست زیرا که آتش و هوا و آب و خاک نیز در افاضه چیز که از بزردان بر ایشان رسد بسببند لایق پرورش خود بود بوزر مهر توجه جواب انوشیروان
 بعد گفته که اگر ما سخنان زردشت را اولی اریم تا که آفتاب لایق پرورش نیست خرد برادران ما بنخند و زیرا که سخنان زردشت نسبت به اشیا
 فریدون بر زوی ندارد زیرا که همیشه فریدون از آفتاب و نفس خویش سخن زردشت از خیال خد برآمده که اگر با هم مانند کولان و امثال
 پیروز زردشت شرم و بر کلمات الهی زردشت بگردیم و در نیست که از کجی اندیشه مردم ایران ما را نیز تعمیر دانند و کلمات ما را زرد و کسنا
 خوانند و زرد میگویند از آن دانستم که او زوز مهر پیش فریدونست که وقتی صیبا چیدیدین او را تم میبدم که در مشرق نشسته بود آفتاب
 سجده میکرد و با آفتاب بجز و انگار میآورد بزرگ امید در سال خود نوشته که آیین زردشت چنان بین موشک بوده اندا چیزی خد را
 افزوده مثل آنکه گفته که در وجود دو خالق است یکی بزردان دیگری ابرمن و موشک گفته دو آموزگار مست و دو آفریدگار و روش و سرور
 از روی کیش و تزیین و روش بوزر مهر است فرموده بوزر مهر راصل و عقل میگوید است هم بوزر مهر گفته است او موشک و فریدون
 یکست میان ایشان فزونی نیست زیرا که هر دو ایشان بر عالم خالق شده اند و یکی عالم مادیات و بسد و دیگری عالم مجردات غیر
 عالم مادیاتست و نزد بفرستد روان نور است یعنی کور تابانگست تخلط بینی که بر تیره نیست آنچه بر تیره است جسم علی و غصه
 و هم میگویند که چون روان خود را پاک ساخت بشت میروید بشت بالایی است روانی که از روی کور تابانگست وی در زخمت و بکند
 اصل خضاب و خاک و هواست آتش کور اصل نیست که میگویند که بیاض و مشرق مرکب از خاک و آب و هوا و آتش است فریباست
 زردکب و عالم مجردات محیطت به عالم مادیات سخن فسر بدون آنکه عالم مجردات عالم موانست و فسر بدون حیوانات را بشت میداد

سبحان عالم

حرف الالف

جماعت افغان بقره با اقوام افغانه مختص گردید بدین سبب جماعت افغان در عینکه ایشان از نسل خالد بن ولید است این مقام غلط محسوس
 و محسوس غلط است زیرا که خالد بن ولید بصوب خراسان در کابل متبادره و مکرور شده که او را در نسیه آمده بانه یکی از پدران
 نوک غور سور کام میان آن طایفه رفته دشمنی امما نام از ایشان گرفت طایفه کوری و سیور از نسل آن خرنده قوم ابدالی که ایشان
 و رانی نیز گویند از کلمه حسن ابدالست فراده در سه سنه پیش میاور در راه لاسور و اقصای می ابدالی بوده و صحیح طایفه ابدالی بود
 نمونند بختیست در اسپری بخشید زیر یک نام فرزند بزرگ رانی بد و نمونند و از بزرگ چهار سپرد در وجود آمد اصی پریل و بارگه و
 کلو پریل را در نسیه زنده حبیب با و از حبیب سه سپرد متولد گشت بام و حسن و اسمیل نام او در نسیه زنده بود و بزرگ صاحب و
 صاحب یک سپرد جلوه گردید و نام و طایفه و رانی بد و نمونند و سلطنت میان اولاد سده و می باشد و بر عین خون اولاد سده
 بر خود حرام کردند و از بزرگ شش سپرد فرزند رسید کرج و نورالدین و عبدالله و باره و نصرت ابدالی و از نورالدین سه نسیه زنده
 شد محمد و اچک میان هر کس از اولاد بزرگ باشد از پنج پاه کویسند چون پنج پاه بگذرد و در آنجا اسم زای میرانید یعنی نامه که
 مانده پریل زای و اچک زای و اصی زای و بزرگ زای حضرت باری تعالی ذریعت صبر و اولاد بسیار بر فرزندان حسن ابدالی گرامت
 نموده است که با قرب و ملک خانزاده باشد راقم از جماعت ابدالی شنبه که ایشان گویند که فرزند غنچه اصل غنچه زای بوده کبیر حسن
 منقوطه و لام و سکون غنچه غنچه در لغت ایشان یعنی حسام در نامه و زای معلوم است معنی حرام داده و زنا حاصل آمده و چون
 مردی از جماعت ابدالی با دشمنی فراده و از وی پس می متولد شد چون بد شمس معلوم نبود لا حرم غنچه است ایضا اولاد او
 غنچه زای گفتند از کثرت استمال غنچه ای گشت و الله اعلم بتجانی که مورعوما طایفه بزرگ را در زن و طلاح و تقوی و شایع بخدا
 رفیقند راقم طوائف اکراد و قبایل الوار و عمار اعراب و اقوام افغان و جماعت از بزرگ و ترکان یک مسلک اردوشر مشاهده
 نموده و نسیه جمعی کثیر از آن طایفه یک زبان و پاک اعتماد و با عدل داد بوده و طسیرین تحصیل علم و تکمیل حال همواره و کردی از
 ایشان حکومت و سلطنت بزرگی نموده اند من جمله شیخ حمید نامی در زمان حیات او در سمرقند بوده و در بی اولاد و سلطنت
 کردند و ملوک لودی و سپهر در بندستان در کمال جاه و جلال سلطنت نمودند که غنچه ای چند سال در ایران مستقر شده
 و ملوک ابدالی در کابل و زابل و بعضی بلاد خراسان هندوستان کشید و حاکم شدند گشتند اما آنرا کسی نورد و ایضا
 چهل و هفت جریست سبب فتنه و اختلاف آرا اگر مملکت از دست ایشان سپردن نماند و حاکم افغانیست که در زمان
 و در همان فواری و لیدیزند و در منصب حاکم بی نظیر و در صحبت منظر و حاکم بکر ممتاز و حمید حسن و جلال آن شان
 با اعتبار است سرور و انضمام افغان از اهل سنت جماعت فرقه حنفی در هباند رقیب شایسته امیرانه و بخت خاص تقیم نمایند و خود
 بیشتر خوانند و اهل هندوستان ایشان را پنهان نامند غیر چند سال با جماعت محالست کرده و ایام بسیار را ایشان سپردند و
 تواریم سوت و اتحاد کمال آورده هر یک در موضع خویش خواهد آمد و در اندلی ذکر اقصای غنچه قطع جمیع قطع است با
 بلوکست از کرمان و در چهار سنه پیشی است و طایفه خوب شده که در واقع شده است و کوسستان آن زیاده آریا است از هم
 برای آهش بسیار و خوشگوار در جویش بازار است و سلطنت مرابطات خوب و قریب بیچاره قریب فرقه اردو خاک سرد و پیش
 فراوان و خوب و علاقتش از ناست و در پیش شید و ذب و قبل الادب و کویساری مشهده و مصرعاع بهر چه پیش خوانند
 غیر آدم راقم چند پاره قسریه آنجا را دیده و چیزهای غیر آرایه گفته شده لایق زشتیست ذکر اقلب و نصیحت
 از فارسیست شمال مشرق و پنج منزلی آن واقع در میان جبال اشفاق افتاده آهش فراوان از چشمه سار و هر پیش نجابت

حکایت

قصه

حرف الالف

مغنی با دشمن ساخته و از رشک بخسار نشان بری در شیشه که آینه خود شیدا و غیرت در برده غلام زنده راه از حسرت در پس کوه
 گوشه گرفته ز بره دست حسرت برندان چیرته کزیده و دوران از غارت رشک در عرفات جهان کجی خرمیده خواهد قطعی چون خیر ما
 در مقام چیرت پید رسید که در چه مقامی و در خیال که اید و در ایامی و در سستی کدام صورت بر مسکنی و قدرت مظهر او این
 مظهر چون می غیرت گفت در معنی کدام دل آرام و پیام هر شمس تمام خود اندیشه سینه با بر و نیم غیرت بر عقل دل آرای مسکنی
 این پیام میگویم که آید بر جازای از روی و لغو از لب که بر نشان کشوده طس بر بیانی فرموده که **الذین یحیی المؤمنین و یحیی الکفار**
 خواج بر رسید که این غیرت معنی صیت کفر و نیاز زدن بر نشان و اهل عرفات و صورتان جهان کافس بران کافر بران است
 و کبر باره بر سید که کفر صیت کافر کیت کفر کافر معنی سائر است در عرف عرفا خاقل از حق تعالی است اخفت کفر خاست
و آیه و ما یؤمنون اکثرهم بر الله الا و هم مشرکون بر مطلب ایمانی دارد **عظم** بر آنکس خاقل از حق بجز آنست
 در اندم کافرات آمانت اهل عرفان گفته اند که کفر بر چهار قسمت اول کفر بائی و آن کسی است که منزه است
 بر جودات و خالق مخلقات باشد و دویم کفر اسلامی و آن است که شخص میگردان بران باشد خصوص غیرت چسب از زمان
عظم کفر ایمانی و آن است که شخص میگردان از صاحبان ولایت بجهت و امامت حلقه پاچیده بوده باشد چهارم
 که عرفانی و آن است که شخصی منکر عارفان بر نبالی و عالمان سبحانی باشد که یکی از این چهار گونه را انکار کند در مقام
 کافر همان مرتبه کرده و از انبایمان مطالب ایمان بگرداند **اللهم صل علی محمد و آلِهِ** اجتمع است ذکر
مصطفی آقا از جمله دانشندان آید یا بوده و در فهم و ادراک و ذوق و بینندگاری و بصیرت و علم و خلق هم یکجا میسرود چندان
 است و در هم سفره بودیم و از شدت از بیجان الی اکن طی مسافت نمودیم شخصی در منصب و در دار افعال از همه مجبور روزی خبر را
 مخاطب ساخته فسه بود که مرا مانند دیگران تصور کن که من محتقان فرم برادوست میدارم و از جانان و معتقدان است
 بیارم و مانند بعضی اشخاص خار منصب بر ضمیر خاطر کارم که سائید خفاق و در زندگوستند تقیه کردیم و اشخاصی که حیدر کنند گویند
 مدارا نمودیم از ایشان نیست دل از ارم و بر عالمان شریست نوی اعتقاد و بر عالمان طریقت علوی احقاد دارم و تا چشمه
 هرام کالانعام قریب جاسد و تسبیحی عامه قورم غیر بر رسید که که قبول عامه و عظم عامه گویند و نایسند و است گفت بی
 هر که تسبیح عامه دارد یقین دارم که در ادبی خفاق قدم میگذارد و با ما خفاق هم بیاید و با شرکان هم زوال است زیرا که حق
 در عدل و صراط مستقیم است و افراط و تفرقه یکا و افراط بود و انکس از حدی و صراط مستقیم دور شو و کور و ظلم بر زکات و
 سعادت غیر شش تار یک باشد پس در این حال او را از حق بهره و تمییزی نباشد حکما گفته اند **تکتم ختم است تا کور با**
 با حرام کالانعام چیست نباشد یقین است که تسبیح عامه او را صورت بند و چنانچه متفلسف که جالبوسس روی از انبی
 میگذشت و بر آنه او را نظر میکنند آمد آشنند چون بنزل فرستید در آنجا بنی و بند طس شاکردان عرض کرده و در
 حکیم از آنگونه امراض متعارف از این قسم بیماری متبر است جالبوسس فرمود که امروز دیدم بر آنه برین کبریت اگر بران و بمانست
 بزودی پس آینه برین نظسه نمودی و ایضا متفلسف شخصی خدمت افلاطون آمد و معروض داشت که امروز فلانکس حضرت شاه
 مدح و ثنا کرده و تعریف ابر تد میمانند آورد افلاطون از شنیدن این سخن متالم گشته کبریت یکی از حضار عرض نمود که خوب
 کریهیت افلاطون نسبه بود آنکس که مرستوره و تصرف نموده و جابل و مرد کام بود فلان فلان کون **عین الجاد و بین** بنید که
 ایشان از زمره اولیایم **العالمون** باشند چیر که درین بوجب تمییز و تدیف جابل باشند پسندیده او نهالی نباشد و در معلوم

حرف الالف

حرف الالف

کاشن اول

(۱۱۰) چنانچه احوال و اخلاق من پسند و بجا نیامده و در نظری نیک آمده تا ترک آن کرد می و از آن حذر نمودی مزید مخالفت چنانچه از جانب
 سرود او بیاد تو ایست کند که آنحضرت شخصی را بودی حاکم نمود و بعد از چند کا و جمعی از اند بار بخدمت آنحضرت رسید و حضرت بویا
 عالی و استیقام احوال کتبه برسد که حاکم شما چگونه سکون میکند و در چه نوع معاشرت می نماید در جواب عرض نمود و جمعی
 خوش و بدی با سلوک می نماید و بهترین خواه بارها باز نه کافی میکند بکنی و او را رضی و خوشنود و جمعی و جمعی صبر و دو اداد
 شاگرد رسیده است و ولایت عاقلی بعد از استماع سخن آنحضرت از آن کسی دیگر را سوره فسد مورد گفت و گفت
 که اینها از معاصی است بنی منافق باشد زیرا که جمعی و جمعی علیه سب و توهین خوانده بود لاجرم یکی از ایشان باطل خواهد بود اگر کسی
 باین جنس نماید پس از طرف باطل باشد در آید پس در این صورت قبول عامه چگونه روی نماید غیر گفت آننون بیان نماید
 که در امتدادت چه تحصیل کرده و از اجناس فضایل چه بدست آورده و پاسخ داد که حکمای یونان و فصولی زمان بسیار نموده اند و آنجا
 تحقیق بر روی طالبان کرده اند که فضایل انسانی و کمالات نفسانی چهار است بهر شخصی که این چهار را حاصل می نماید انسان
 قافیت حکمت و شجاعت و عفت و عدالت تحصیل میکند در مقام خود که در خواستند انشا الله تعالی و شما هم که فخر بر با و اجداد
 خویش نباید در زبان معاشرت برد گیران کشاید سب است که ایشان متعجب بوده اند یکی از این فضایل از بعد از آنکه صرف
 بوده اند پس فضایل اگر کسی که بدید در من با جدم من چون فرود دست داده بوده اند و مانند قجاج و این زیاد حکومت نموده اند و با در گرت
 میزدند و قانون زمانه بوده اند همه بر سخنان او اعتراض دارند و بر فخر آنس فقط صفر عار که آمده و او را از خود شما و جفا شانه
 و فخر او را نیز عار دانند و از لوح تقریرش اخلاق رزیده خوانند زیرا که اگر کسی از تعاقبات و زکار و از تعاقباتی بسیل و شمار
 بند و غیبه بر و لایحی و ناخوبی مستولی شود و او را از زخارف فانی و اسباب با جاوردانی جمع کرد و وی را انسان کامل نام توان
 کرد و بر جود او فخر توان آورد و بگو اگر کسی در علم چون شیطان با علم باشد و حاصل علم خویش نباشد او را از آن علم چه افتخار و علم و
 چه اعتبار آنس در قطار آنان رفیق الناس بالیسیرة تعدون آنست که خواهد بود و کاشکی انجمن انجمن استغفار را روی
 خواهد نمودی سبحان الله تعالی و جود او میرا از صفات علم شیطانی که نایر شمس خصال حمیده و افعال نوبه است مزوج است
 در این فرموده اند که **وَكَيْفَ لَكَ مِنَ الْفَلَاحِ مَنْ حَبِلَ لِشَهْوَةٍ وَوَدَّكَ الْبَهِاشِمِ مِنْ شَهْوَةٍ بِلَا عَقْلِ وَوَدَّكَ ابْنُ آدَمَ مِنْ شَهْوَةٍ**
وَكَيْفَ مَا قَرْنٌ غَلَبَ عَقْلُهُ شَهْوَتَهُ فَهُوَ بِرَبِّهِ لَمَّا تَمَّ ذَمُّهُ مِنْ تَلَبُّ شَهْوَتِهِ عَقْلُهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهِاشِمِ
 نظم او نیز در طریقه صوفیه است از فرستاده مرتبه در میان هر که میل این شود پس ازین **وَرَكْبٌ عَسِمٌ مِنْ شَهْوَتِهِ**
 بدانکه در هر کجور چیست آید موجود است تا بحسب تالیفات نفسانه مساوت باشد در هیچ نوعی از مخلوقات چه در صورت
 که در آدمی است زیرا که در همه نفسان اشرف موجود است و در طریقه جنس کمالات چنانچه زنی فرموده (مصراع)
وَرَضِيضٌ بِرَحْمَةٍ بِرَجُلِي است و از مضمون آیه **لَا تَخْلُقْنَا إِلَّا فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ** شتم و دنا و استغفار ما فیلهین
 ظاهر و برید است و در حقیقت کیفیت نفسانیه گفته اند که اگر این صفات سبع الزوال باشد آنرا حال خوانند و اگر بلی الزوال است آنرا
 ماند پس حقیقی که نفس ملکه شود خلق باشد از اخلاق و او هم طبیعی باشد و هم عادی زیرا که عادت بر امور طبیعت انسانی
 کرده مصراع عادت چو کهن شود محسوس گردد و خلق حال باطن است چنانکه خلق حال ظاهر است اهل عرفان یکی را بر سر
 دیگر در صورت نبود آدمی در سه حال لا يزال و انفعال طالب خروج در اغلب متل باشد و هرگز از مساوت ازلی صفت کتب
 طالب باشد اخلاق جمیل او زیادت کرده مانده و چون آن بر تیره کامل و درجه اول حال برسد چون روح انسانی در این وجود فانی زنده است

حرف الالف

همواره جوایب مقام مهرد و مسکن بار افستنی طالب وصول بجانه حریت یکن بر شخصی را با گدست رس نبود و علم او بر این عیب
ناشده و تندرته که او را حکمت غالب است و اخلاق حمیده و او زیاده میگردد تا در عروج جوار اعلی رسد بر سببکه لا یخین و آت و لا
اذن یتبع و لا یختر علی قلب بشر این نیز جلوا شنیدن دیگر است جلوا دیدن و یکدیگر جلوا خوردن و یکدیگر باشد
المؤمنون جلوا یون این جلوا می جمع است آنچه طعام الله بزوان و نفعی المفقون عن الهوی برکوی اگر تانم خوی برلا
بیت شیخ جلوا نفس تزه عمل کن نظم صحت و جمع و سر غلت ذکر بدوام تا نامان جهان را کنند این شیخ تمام برکوی
از تفاوت شیفت بر او غالب باشد اخلاق زیاده افستون کرد و تا از مرتبه انسانی بکلی نزول کند و در بره حیوانی رسد و در
ناس و بصورت ناس باشد و بخمرون آید شمشیر کسواب یفیعنه یخسبه الظننا با ظاهر شادی غای و در مطن غم نما
تور و ضمیرن آبا و ائمت الذی انشروا الصلوات بالهدی افان و یحیث یجاز نهض و ما کانوا مهندین صورت حالت
شود و منی آیه قدیم یا کلو او یکنتموا و یلبیهم الاملی نقد او کرد و در آن جسمه شکل آدمی مانده و خود را در بجز سعادت سازد
در کرداب اوقات کالانعام بل هم اصل سببلا شمار می کند و از سائل و جعلنا علی قلوبهم اکتان
بفقهوه و فقا ذانهم و قدرا سر برزند و در رسیدن ای سواد علیهمه آند ز نامم ام لو نلنهم و هم قههم لا یؤمنون
چاک شود و در دنیا خوار و بی مقدار و در حق مستوجب نار کرد و بیت آن خدا از اردان شیطان پرست است مردود
بر جا که است نعوذ یا قید من سوره نهمه و تریجو ما یزخیه ذکر الیاس کس کسج قرایت قصه مانند و محلی است خابر
سند قرب بر ارباب خانه در دست هر و شس یکی بند دست در اعضا فای فده مکنه است و در زمین بسیار اتفاق افتاده و جو
ار بعد اشش کشاده اشش از چاه و شیرین و بر این گرم دستت قرین الیاس علیجان فواجده مراد شجاع الدوله و پسر شش
بعضا لدوله بود و در کثرت دولت و در فرزندت به بجان تقوی سینه را رقم او را دیده و در پیش رسید بود اصل او بند بود
و از زمین تربیت قراب شجاع الدوله شیرانامیکشت و پایه قدر شش از این و آن در که نشسته بود انصبه را اسلوب یکش احدی
مردود الیاس کسج نام نما و اولت لایم علی قید اذبح اظنونی ذکر اقدابا و شریف حلیم و عده است که بر از بلاد هند و سنا
و از این مترت بیانت گویند به از افغانی افغان عمارت اوجمان کسیدن کبریا مسموم ساخته با قدا با موسوم کمر خیز
این در در لو از م دست و عظمت و مسامی حمید بطور رسایند و در نزرگ اشهر را اعاده دارد و اکنون در تهاست پرست
فرق نیست و قلعه محکم و حصار مستحکم در دست اکثره مشرینند و بعد مستی دیگر شیشه نامیه اند را رقم تقریب اولایت سیده سینه
ذکره لوند در اصل از روزه بوده و چون از نام شمیری در آن زده در آن شده لهذا الگو به باسم آن پیغمبر مشهور شده و بگوش
استعمال او نه کفندی آنگوه بنایت بشکوه است و سی فرسخ دور است و با سبب که در فصل غیبت در تواریخ مذکور است که بیست چهار
مرا چشمه و چهل و دو رود از آن کوه جاریست بنویسار بقاعان بنایت ممر و دیانای خوب و او بر فریب و راند و در پسند
جنس و درخت سایه دارند و جانوران زنده در آن کوه نیست گویند که در آن کوه سینه زانویا شود و در آن کوه کجای سینه اند
ار به الی و احباب خالی نباشد و حقایق حشر و الیاس در آن کوه و آن کوه را رقم کمر آن کوه را دیده و آن کوه را در کوه دیده و آن کوه را
نگوه بسیار است و غیرش بسیار و احادیث چند در تصرف جزایرت آن کوه و در دشته و است و غیر چندین شب از خود توقف کرده
و ذکر آنچه از بیخ اول مسکون نام دستخ همی سحر و او در ... است بسطون از غوطه قصه ایست و در و سکنه اشش
له ایف کرد دست شمال آن بحیره و عرف شرقی شده اصحابه مانع و از قصیر ربع و در سبب انبیا می راجد از ششانه و در مثل بر

کشتن اول

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

(۱۱۳) دوانه پاره قسریه معزومه و باغانت بسیار چشمهای بسیار در دسته فواکه سرد بر پیش بگوست و مدمش کرد ترک خونی و جلی
 دلی ادبیه و قلعه بنایت حکم برسد که دارد دطایقه کثیره بی در شرفی و شمال انقباض مسکن دارند و طسرتی بیلاشی و خنک
 بسیار در آتم چند گاه در اندازار بوده و با طوائف اگر او مصاحبت نموده آنچه از روش ایشان معلوم کردید که چنانچه
بیان مذیب زیدیان که ایشان را امویان نیز نامند بر سبیل اختصاص رخصی در پیشید
 نامذ این طایفه گویند که بعد از آنکه مختار صده خلفاء خانه و معاویه و زید بر حق بودند و در اعلام دین بسین و ترویج عت تبت
 سی موفور نمودند و انکه بلاد عالم را مصاری اوم تجدد و اجتهاد ایشان بر اهل ایمان مسلم گشت و صحت اسلام گوش و روش
 خام و عام رسیده از شرق و غرب عالم در گذشت چنانکه حضرت رسول ص خبر داده بود که غنایب است من بر انکه سموره
 غایب شوند و بنا بر قسریه موده آنحضرت خلفای ثمانه و معاویه و زید و جمعی از بنی امیه بر جهان استیلا یافتند و بسبب حرکت
 حطت ایشان اعدای دین دگر و مخالفین بیرون آمدند شتافتند با بر خلاف ایشان ایمان داریم و از امامت پسر ابوطالب
 و اولادش پیروی و روز عاشورا بر سببان سوار شوند و با جهنم تمام صحبه از روز و چنان نمایند که زمین کبر دست
 و امروز روز عاشورا است چهل جنگ نوازند و اسب نازند و تیر اندازی نمایند از تمام جهان زیدیم پس معاویه را از
 جان مریدم مشاری گمان در سنگنه نان بمنزل خویش مراجعت نمایند و ابواب نهود لب و عیش و طرب بر روی که کر
 کشاند با هم مبارکباد گویند و خاطر یکدیگر جویند بزنگان ایشان سیاه پوشند این عایفه در بعضی از گوشه گستان مشرق که آنرا
 انگونه گویند تیر سگونت دارند و در بعضی بلاد دیار کرب و شام و ارقیه صدها تیر بسیارند و یکی ایشان در کربت مسلمانان
 و با بس اهل ایمان نماز گذارد و بر سینه کارند و کتب تفاسیر و تفسیر و غیره بسیار دارند و اکثر ایشان از حیوانی حلال سخی از گوشت
 بر سر کنند و در خون و است و تخم مرغ قناعت نمایند کی از ما بجان ایشان گفته که خلاف زید و پدرش از کلام مجید است
 شده آنجا که اری عالی بلکه قسریه بوداتی جائز علی فی الارضین خلعت زده ها که گفته آنجمل فیها من یقتل فیها
 و یقتل الذی یقتل من خلیفای من حضرت و ارد که فساد نماید و سنگ و ما کند پس خلافت امامت زید در دست آمد جمعی از ابواب
 جبری و جسی قدری باشد در میان اعتقاد و حیران این گروه گویند که بعد از سبب چگونه اختیار نیست یقتل
 الله ما یشاء و یحکم ما یرید بین سنی است فطالت از ده گاه از و تماس را که من یقتل الله فلا فادی له
 بر این مطلب که او و خدمت بر ایتارضل با ربیالی است آیه و من یقتل الله فوالله من یقتل شابه مقال اگر داده من سبحان
 و تعالی بودی اوجی روش مستقیم اختیار نمودی و لو یشاء الله یحکم الله و احدی و لکن یقتل من یشاء و یحکم من یشاء
 از این گمانست تمام شمار هدایت حضرت و کبریا که لا یهدی من یشاء لکن الله یهدی من یشاء
 بر اجمعی امارت و عزت و ذلت بسیار مردم نباشد لیس من یشاء و لذل من کتابه بدین مقصد که او است
 هر روز سخن حق را بگویم آنچه مقرر شده باشد جنت الفلم فطره الله العالی فطره الناس علیها لا یبدل یحلی الله
 سادته عا است بر کراهه مغفرت کند و بر کراهه بدو رخ در سینه بفرماید یشاء و یعدیب من یشاء عیس نبی
 و ادلیا در تحت امر اندیقل لا املک لنفسی خیرا و لا نفعا الا ما یشاء الله سلم بر جاو بر کند خلس خیر
 عاقلی را کرده جسمه و ضریب دست بی ناست جنبان بدین نفعی تا دم زنده از شسته گنج بی ارضتال
 کسی را برای قدرت نیست و هو الفایز قوی عباده و الله خالی علی آمیر بیت آسمان زمین کرد که

حرف الالف

بعد در تحت حکم چنانچه اولی از اولی است نه احدی را برای شفاعت فی من ذالذی یبغض عینک الایادینه
 و حامی و بر سر نهاده و لا یبغض الشفاة عینک الایادینه اذن له بهر که اظهار قدرت نمود و نموداری ما و مینت از وقت
 و لکن الله ذی نظم هم که بر ایم بسند آن فی زمانست امکان نیست از آنش خداست قل کل من عند الله نظم
 با و ما بود ما از او است هستی با جود از امانتست با جود شیران ولی شکر علم حمدان از ابا باشد دوم بد
 اجناس قدرت و قدرت مختص ذات کامل القیامت خضرش است لا اهل کما انقوا الایادیه انظم شش امرش جود خلق بارک
 عابزان چون پیش بوزن کار که گناه نشتر و بید که آدم کند گناه نقش شادی که غم کند ساحق زاهد کند زنده
 ساحق کافس که مینویس را او بصفت آوردست و من هم من شو همان آتی کان ما زوم کرد و استخوان کند سرگرم
 در مرا سوزان کند آتش شوم در راه شکر کند شیرین شوم در راه خصل کند پر کین شوم در راه ناک کند درین هم
 در راه باران کند خرم نسیم در راه یاری کند جود انکم در راه ماری کند در سهر انکم من و کلکم در میان حسین
 چشم در صف طاقت بین بین پیش جود نهایی حکم کن فلان صدوم اندر مکان و له مکان من کیم اندر جهان جود هیچ
 چون انگار خود نماده هیچ یکی نان صفا بر سر سجود خدا کان گردید و گیرهای لغت در برورد و ارزشش گردانید
 هست یکی از نصیحت نور و صفا دید چه توبه کرد نور صفا دید یکی بقتضی سندان سال طاقت بجا آورده کردن
 طوق لغت یکی بر سر بر و نما آن نکلنا الذی لا یستد و دیگری بگنبد فی حیدها جبل من سید پای بسته است
 چه بود اندر انزل امی مرد و انظر که این باشد عینت آن ابو جمل معذرتش پیش از جان ازین برای هر یکی کوری
 معین در جایی تا به سعادت و اخوشش در کبر بر اهل سعادت برودش یکی هم نشین باز و نیت و در بری نسیم بود
 یکی با عینش در هر بار و در بری در هیچ و عقب و کد از بی در جبهه عربت هر بار و دیگری بر خاک مذلت بی عینت بار آخر
 این چه پیش آورد آن چه نگاه کرد و عینت هم عینت و هم وجه شمس را آلت غریبی چه بود عینت ترستی چه بود عینت
 نزد چنانچه بچو دل و زنی و دردی جتنی از چه سعادت و در از جتنی ما زاهد و جانی و شمس کشتی نخت مسهم جبهت در
 عینت نفس بچو است می کشتی یکی از بزرگان امرت ان رسوال نادم و جسته است با و تربت او با و شکر و سواد و خوفت ا
 پیست در برابر گفت آن نسیم از راه شیبایه درزه طاقت دست که تو را علمم تو کرده که فلتونی و جهول از غایت جود کل
 کوانی با کفستی و از جهالت امانت پذیرفتی خضره عزت از کمال رحمت تو ما از عدم بوجود آورد و از نفس بط کرمت بخت گشت
 محض کرد و از من غایت بر بخت خلافت نشاید و از غایت عفت سجود حاکم گردانید عرض از کیف اظهار سستی بفر عمر
 غیر و بظهور بعبادت سجودات معبود حقیقی است حاصل طام خود و خالق را عرض و ساسته ای و کند و کنی بسیار است و قادر
 مطلق و توانست اگر کسی را اختیار است همان اختیار بی اختیار است ها کان فی شجرة انظم چون ناسی نیغف که نقد در آب نه
 در جین اختیار در اختیار نیست و اگر کسی را قدرت از او است در آن قدرت از او است لغزین اختیار است انظم هر چه
 باقی در اهل مراتب بیز امر حق و الله غالب و صلی الله علی صحابه و الیه استعینت در بیان مذهب قدوسی
 که ایشان را مخصوصه شرف خوانند بر شمسیت نمائند که انوار بر بندد و میرزا قدرت اختیار تمام است ازین
 انخستم انخستم انخستم شاهدین کلام چون استاد بسایه و انوار عباد را تمام نمود و آنچه مفضل او بود در آن درج مسعود
 بگرد و گذارد و در او دست گذارد چون خضر سبین بر زنی خمرت بسته دم بیدی صیبت آدم با محرم گردانید و بر طبع صفت

شرح
 حجاب

حسن اول

فَقَضَىٰ عُزْرَةَ ۖ اِذْ رُوحُ نُوحٍ مَّوَدَّ مِيده و او را بخت از آنجا چنانچه در الاصح كَيْفَهُ تشریف از زانی داد و نوح خالق الله ادم
 خلق صورته بر فرق با بر نفس نهاد و بر سر برید و لقد كرمنا بنی ادم نشاند و سجد قنجد الملائكة كلهم اجمعون
 گردانید و بحکم و نخر كذ اللیل فالنهار و الشمس والقمر یک و در با حکم او در او در وفات او اسما
 متقابل و صفات متضاده در او کرد و انکاد امر و امور در ناهای و منسی و مساجد و موجود و غایب و موجود است و در پیش
 از زمین و زمان و خورد و کلان در گذشت و حکم فن فعل مثقال ذره خیرا بره و فن فعل مثقال ذره خیر و شمر و نفع و غیره
 رتق و فیض کرد با بر نفس الانسان الاما منی و ان سبعة نواف بری بر سر ادم کند خواهد دید است در رضوان
 نور و غلمان با حال انسان مقرر نمود و عدا الله الذین امنوا و عملوا الصالحات کم مغفرة و ان عظیم و عذاب عظیم
 و در نوح پر عظیم را بر افعال آدمی متقدر فرمود و الذین سکروا و کذبوا با ناسنا اولئک اصحاب النجم و در افعال
 و حامل بقدر ساختن کل امری بنا کتب زجهن و بر جزو قیام و محاسن مبرط انید گردانید من کفر فقلبه
 کفره و من عمل حسنة اقلها نصيبهم و در جهان آنچه بر دست خود می نوردن الله صخره لکم خافی الا و من ما مشغول
 آدمی بر حرکت گزینا سوار بر کف ده کش خان اختیار بخت کردن پایه ایران از جزو کل و جزو فستون از
 کشته او بخار آمد خسته شود شد میزد که او بر نفع غمسه اعتباری است از بیجان حس را مگر کرد و کس عیاش
 سنگ را بر کرد گوید کس یا در کوهی کس کجا جوی و فا آدمی را کس گوید برین سپه یا ای ای کور در من میسر
 هیچ جاعل مگر خیرا زند هیچ با سنگی عیاشی کس کند عقل کی حکمی کند بر بوب سنگ مرد جنگی کی زند بر نفس چنگ
 هیچ و اما هیچ جاعل این کند با کفوح دست ششم و کین کند گفت نردان با علی الاعلی حرج کی نهد بر اصرح رب الفرج
 او در نوح ششم در شرف است نیست جز مختار الای یا کس یب بعد قرآن امر دنی است و عهد امر کردن سگر ابر کز کرد
 خاتمی که اختر و کردن کند امر دنی جا بلان چون کند کز شتر بان شتر را میزند آن شتر ضد زنده میکند
 خشم اشتکی بود با جویا و پس زخماری شتر بر دشت عقل جوانی چه دانست خقیق و من کوا یعلم انسان شرم
 اینکه فردا این کنم یا ان کنم این دلیل اعتبار است امی صسته چه عالم مقرر اختیار امر دنی آن بیار و این میا
 من طلبت کسبنا و جدد و جدد آدمی آنچه خواهد کند و آنچه نخواهد کند اگر چنین بودی بس اینه تکلیف جسته بودی در
 نمی نمود بیوده نمودی مثل آنکه پادشاهی کسی را بولای میبرد و او را قدرت اختیار دهد و دست تصرف داشته باشد خود
 نردمندان بر آن پادشاه میخندند و بر عقل او افکار میکنند و دیگر آنکه باری تعالی عالم ملک ملکوت را بریاده و نقصان تمام خلق
 نموده و چه حسن و چه باجا فرموده است اگر لازم میاید که عالم و آدمی ناهص و نامتام بوده باشد و بعد وقت تمایج عیاش
 بوجه باشد را قم روزی از یکی از ایشان سئوال نمود که بسیار سخن آموخته میکند و در آن سعی بیع دارد و حال آنکه آن امر
 صورت نمی بند و بی عیب بر آن خواهد و در نشدن او جده و جده می نماید و حال آنکه بفعل بسیار حقیقت این چگونه است در جویا
 فرود آمدن در امر مخصوص میباید کرده و لوازم اجتهاد بجای آورده و بنفون نظم اذ خلقوا الا بیاد من آفوا بیها
 اطلبوا الا لذائق من استایها عمل نمرد و طریق من طلبنی و جده بی پیورده و باب من شرح با با و کج و کج
 کشوده لاجرم حال شایه مرآمیده و مطلوب نیست بریده مثلا اگر کسی خواهد ستر از من بار بردارد و از سخالی بکافی عمل نقل
 یکبار خواهد و اگر چند بار و مرد و خواهد نقل و مکان نماید صد ستر از من تواند حاصل آنکه آدمی شمار از حق قادر مطلق است و قفس

حرف الالف

کیتی بر برای آدمی منزه و امور خیر و شکر بر بند بر ایشان بر برست بیت خوشترین بر انبی ششانی قدر و در نخست کئی امی صدر
 هم خلفه زاده هم خلیفه نسب نبی باری شدی خلیفه لقب ذات حق را صیغه اسمی تو کنج تقدیس را طلسمی تو بدن روح
 اسم ذات شدی صوری مظهر صفات شدی سرسوی ترا در کون جهات زاکه مستی در کون بی کلمه کجا
 قابلیت قبایست اقلیمی یکت در جبهه آگاهی مشکل عالم از تو آسان شد درود ام از دست برسان
 سگ چون موم زیر چوبه است آب آیین کی ز چیده تست پوست بیرون کنی بر شیر عینک وز بر او بر کسی حجاب و کلمه
 نه خلقت در دل تو در او کنج با کواکب یکت در یکت گنج کز زمانی تبرک و آزار گسندی بروی تا بر شش باز آئی
 پس با حسنی توانی گفت دین نامت حق تو مستورانی گفت گاه عبیدی و گاه محسب بود چه عجب چون غلام محمود
 افرش تمام گشت تو خاک زان خاک بر گذشت تو پیش ازین کرد و حرف بر تو ز دست بر جی که سبحانی

کتب اربعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
 بزرگی مستور ندی و بندگی پرورش او فرود می اورا ظاهر و سراسر ملک که گفتندی و فسرمان او را از اول جان پذیرفتندی یکی
 از بزرگان انظار بر گرفته که ایس کیست او چه بندگیست جواب او بداند که خردمندان از درک او حیران و دانیان در ادب
 معرفت او سرگردانند اما ارباب عرفان و اصحاب ایمان در صفات او سخن گفته اند و در تحقیق بر او تحقیق شده اند که او آنچه فرموده
 تَلْكَ الْوَالِدِ بِالْحَقِّ وَالْبُنْيَانِ فِي الْعَرْشِ الْمَرْئُومِ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
 از همه مستور و از حایت نزدیکی از همه دور بر اعمال آدمی و اما در اعمال ایشان سینا و بوجب خبر آن نورانی است من ناری العرش
 حضرت غرور جل ایس را از مار غرت آفریده است آری آن آنچه زمین مختلفه من ناری شامه دعاست و مضمون این آیه
 بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَبِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
 فی الکواکب والأدوار اذ بیان فرمان رواست و با مرآتک من المنظرین ان یوم الوفاء المعلومه امروز قامت
 سعادت میروال و قامت همه او را بر یک ستماتس نمودن و طریق بندگیست بیرون نرات پرسیدم و گمان من انکاویر
 و ان کمالک کعبه علی قولی منی است در جواب گفت و او از کار سائر است چون جلال سائر جمال است و مرتبت
 حال و لغت صفت جداست بر دو صفت در کارند چون در زمین شود مضراع هر دو یکت کردای مکر کردار اکنون
 بیط جهان بسا اوست از همه کئی نزل و ساطع است با زبان معصوم و در وقت از باروق مکر و بار جهان و جهانیان از وصف
 کعبه و گشت از معمور و خوب و زشت عالم از مسرور اگر کفر است از نظام گرفته و اگر اسلامت از نظام پذیرفته اگر حالت
 طریق او جود و اگر او صفت از سخن گوید که تر است تا قوس او فرزند او اگر جود است او را قبله سازد اعلی

این جهان چون کوی در چرخان او خلق عالم جود در فرمان او کبر و ترس او بود و در خلق جود را و سوسو ششمان نفع
 هر که از وی بروی افتاد بر نافت بداند هر طریقی نبات نیافت گری هر که از نظر شاه افتاد باب محنت برزی خودکشاود بر
 بدگاه عالم نهش شافت بر مراد و سوسو شافت از نظر او در قبیل ایمان قش نه و نه هر چه بار شد سال او شامی کز
 دست او جهان هستی ساخت بر او با نصد سال او شامی شافت از نظر او در قبیل ایمان قش نه و نه هر چه بار شد سال او شامی کز
 و خلیفه خان عالمی را احکام کرد و انید و بی انتیبه سوسو شافت از نظر او در قبیل ایمان قش نه و نه هر چه بار شد سال او شامی کز
 در دیدی این یاد کز ششمان احوی و در سوسو شافت از نظر او در قبیل ایمان قش نه و نه هر چه بار شد سال او شامی کز

کهن اول

که بسته شیطان را می پرستند و دل به او می و زاده اند و سپید در فرمان او نهاده اند که بنده او نیستند و یکدیگر فرمان نبرند
 چون زینس بر باره بر رسیدیم فیض نیک لا غنیة الا عبادک منهم المخلصین چه سنی دارد جواب او سنی است خاصه
 مخالف شیطان نماید همواره طریق ذلت خواری نماید اگر کرده بنایست قیل و در میان است شیطان خوار و اول
 قوی در در فتنه فنی پادشاه هر جای روزی کسی بی اختیار بر سر مکانی دارد شوند بی یار و در کارند اگر دوست گرفتار
 و اگر یوسف بقلای زندان است اگر ابراهیم است در بدر حالمان شود و اگر جسی است از ذلت سرگون کرد و در حال غیر از
 که شنیدی و اولاد او را که دیدی پس در این حال و در این احوال تقسیم گو تو خرابی در جهان نیست خندکی بنکی کن بنکی کن
 بدکی و کمالها سه بگر ازل و سکون لام و لام مع الالف و فتح و سیم و سکون بار ثانی قریب است و جانی از قسهای ناحیه دار
 برده است آن بعد از دمشق متقل است بحسب صفت و صفات خوشی آب بود عمارت و بکرت در خان میوه دارد و اشجار بسیار
 در خوشمه با مستبار است قریب باشد خانه خوب در اوست چند نوره مضافات است اصل قریب برستل بزرگ واقع
 و جانب اربعه اش مقدار دو میل و اطراف او را که بنده احاطه دارند چندان که قریب را فرود گرفته باشد از سر کوه الی قسبه
 هر طرف تمام باغ و بوستان دکل و گلستان و دیده خرد و دیدن او حیرانست نوری عظیم از کنار قریب جاری در خانه
 آن قریب را سیت عجب آینه با وجود کبریت بید و عرو و سحر و صنوبر جانوران نوزی مانند بار و کرم و جوام از قیل یک یک
 و غیره در آنجا نیست و همگام چهار آینه بار سنگ گمان کشید و فندار و در لبراقش غیرت خرابان کلل و فرخا است اکثر ابرو
 در آنجا هسرای عالی و عمارت های متعالیه ساخته شده ای و کتبا و خانها می روح فتنه طرح انداخته اند که فصل چهارم است
 خوشه ای اوقات میگذرانند و بهشت موعود را نقد انجام میدهند عظیم اگر فردوس بر روی زمین است همین است و همین
 بین است و کرامت است قیل اول و سکون سیم و فتح را از حد و سکون تار منقو و فتح سیم و سکون مراد و قوم شریف سلم
 و بنی است حرم از اهل سیم آتش ارچاه و خوشگوار و برایش کرم و ساز کار و محتویست قریب چهل هزار خانه هموار و کشید میوه
 کرم سیرتس مرود در زمین جوهر واقع و جوانب اربعه اش و اسع مواضع نیکو و مزاج چون مینو مضافات اوست و اکثر اهل
 آنجا طایفه سنگ و دیگر بندوست با مسلمان و قبلی اهل ایمانست مسکن ارباب دولت و ثامن اهل تجارت است مترجاهای دیگر است
 مردتس بصاحت بیکر و حاجت منعم و صوفی حکام آینه بار بصف عدل و داد معروفند قدیم الزمان قسبه بوده و چون نامک تا
 از آنجا خود نموده و اسوده آینه ای که در آن بادی او گوشیده و در دست آن مساجی جمید بنمورد رسانیده اند و بدین ابرام
 مواد عظیم ملک پنجاب کرده است خایه در ملک پنجاب اکنون شهری از آن بزرگ است جزا پور نیست از آنست که اگر کسی دید
 نامت دولت عراق و فارس است شاید کز آن گفته باشد بر که عظیم در وسط شهر واقع تقریباً با هند کز در پانصد گز مربع است
 افتاده قریب صد هزار منقال طلا در آن برده خرج شده و در میان آن بر که گسبندی عالی منقش از طلای امر و لا حور و فتنه فروخت
 که نامی از ستاره آن در وادی حسیب آن لم شود و بنامش آورده اند و داخل ضیعت نامک شاه و قبوی سوختن گاه است تمام بیار و
 متویان شیار در اوست که همواره در آنجا حجت خشنودی نامک شاه ساز می نوازند و خدایات مسافران در آنجا می کنند و
 در هر سال طرودی متعین از آن کشیده و در هندوستان مریدان و معتقدان نامک شاه همان محل را زیارت میکنند و خیرات و حسنات
 بخدمت آن مقام مینمایند اغلب سکنه آن نامک شاید ایشان بر اینست بگر سیم کونیند اکنون چنان مناسب بسیار که شهری
 احوال نامک شاه در میدان او گفته شود و کز نامک شاه و مریدان او و قبلی از عباد ایشان بر سبیل اهل

و

بزرگترین

حرف الاف

برای محتقان خبر پوشیده دسترنماند که در زمان دولت سلطان ابراهیم ابن سلطان سکندر لودی از جماعت افغان که فرنگ فرمای کنور
هندوستان بود نامت شاه در خدمت دولت خان افغان که از امرای پیشان سلطان ابراهیم بود شمل مودی کوی استغالی
میسرو مودی هضم میم در لغت اعلیٰ هند کسی را گویند که ابناء عیالات و جویب در تصرف او باشد که در ایران انبار دار خوانند ماه در
مستی حین نام بدو عاقبت نمود در او تصرف کرده وی را در برود نامت به تکان فخر از عیالات خود در دولت خان انچه بود و در انبار
داد از عیالاتی زن و فسر زنده بر آید و روی حلب وادی تحریر نهاد دولت تان با استماع آن در خدمت افتاد و نامت در
بهین آن اثر در وی بی چه تعداد است از آرزوی او بر کشید نامت یا ضاعت شاکه و مجاهدات فوق اتفاق کشیدن پیش گرفت
و اعلیٰ و ایس بر خوستین نید برفت و مدتی قلیل خدا اگر پس از مدتی روی بشیر خورون آورد آنگاه با آن جورون و سخن کار داشت
مخبر بعد از آن خوراک او استمشاق با بود و بندوان چنین مراض را چون با بادی خوانند و مجلس کشیر بر او کردند و مرید معتقد
نامت را کتابت پیوک نام وارد و مضمون او اثبات خالق ارض و سما و خمیسین حقیقت ششیاء و نباتات و جمادات تجرید و جمادات
مورفانه و سخنان عارفانه و مساجات عاشقانه و مواضع معتدله است کلی زبان حیوان یعنی سردستانان و اهل بهتان واقع شده
و خورد گوشت و حرم را حرام گفته و تیسر در کتاب گفته که آسمانها و زمینها بسیار و افغانی و خد خاک چیمار زمره آبسیار و اونی
و مسلمانان و او آمان رسد آن رسد و آن یکی از بسندگی با ریتالی بقال رسیده اند و بزبان دین وقت سبب عبودیت حق شده
بزرگ کرده و مسر که در عبادت ایزد تعالی بشاید بر برای که خواهد حق باور یا بد چه که پنجم بر قوم بزبان انقوم آمده و آنچه
آرد سنان این دیوانه ایلینا فقه و دلیل باشد و پس تحقیق که سکه که موافق قانون و قرار داد پنجم بر خود عمل کند با ریتالی پس
مغرب خود کرده اند و تیسر گفته که قرب حق سبحانه و تعالی در از از گردون جای ارفست و اشرف بنانان انسانست نامت تا به
مندی سستروی پنجم طریق سانسج را عمل نمودی و خوردن گوشت و اصلی حرام مود و حلول اتحاد و مسکر بود و اربت بجانه خمر است
و در وقت عبادت وی بهر آفتاب سیار و بعد از فوت نامت شاه و سنت خوردن در میان میدان از سبب عروت و در
از قبل که از خلفای نامت شاه بود از خوردن قوم و صمیمه خوردن منع کرد و هر کوه هر کوه بنان از جمله سید که در وقت خود از کوه
نامت طریقه مسکر برایش کرد نمیدانگشاه از انبیا بن بر بنجیده حمت بر اقران و دست ایشان معترف کرد و چانه در
نصدوسی بی خبر اقران با بر این پس تفرین تا به رخ بر نامت تیر لوی عزیمت به سبب هندوستان بر فراحت و دولت
افغانه را استوار نمود و با بود ساخت مردان نامت شاه چنان که در اربعه نایق عادات زوی حکایت نمایند که در این مجبور بکنند
قتل که چون نامت شاه خواست که به عالم و گیرست با بود و واحاد و میدن مغلان خود را جمع نموده لوازم و حینت و حینت
پس آوردند و اید میدان و سروان من بست تا چانه بخوانند و مسکر میانگان شوند و با ایشان امیر شش و احتلا و نمند و قهر
و ضغامت قوم را دوست و از تدر و صید جانوران نمایند و میوانی برودن و است فحاشی که است بر پیش و سر و سایر
زند و سوی از سار و غیره که نمند و از زبده از زبده شش وین را بر با حمت و خوف قتل نمند و از مخالفت بدید
بهر از لازم و اند و دشمنان این دولت را بقوا و دفع قوی نسازند و چون با جماعه انبار در نقد و هم اسم و حینت
تیسر و مشی و خلیفه به عالم و غیر خرامید چون بعضی از معتقدن مسلمان و قد چند وین بودند نمیدانند که تیر و تیر و تیر و تیر
شش بازی و زمره خاک اندازی بخانه سبب با نیا لغت در میان ایشان حینت و اید و غم شسته خواست ابروی
قوی بر خاک نامت ریخت و چون پس از حینت مسلمانان در سبب حینت و اید و غم شسته خواست ابروی

حرف الالف

(۱۱۹)

دولوری مشایخ شریفینند اندکند لیسایت آن مردان با آنک استگ گفته اند هر چند در زمان طوک بند شکر بدفع ایشان مقرر گردید تا
 بجائی نرسید و اگر اوقات محذول و منکوب شدند ولی بل تصور باز آمدند و چون نادر شاه افشار لوی اقدار در اند بار برافراشت
 یکبار بیست و هفت روز که بند را از آنجا برداشت و طایفه سیستان شیراز شیر خیزه و مقتدر شدند و چندار محمد شاه واحد شاه فاضل
 سپاه فرادان مرغ ایشان با فرود کردند و کلبی غنیمت و شیرین با شکر شیرین از پیش مجار بر نودند مسیح فایده بر آن بترت بگشت بگردد
 شکوه آن کرده از خورد و کلان در گذشت چون تقدیر آتی بدان جاری شده بود که سیستان بر نادر شاه سپیدمانند اهل اسلام در انکسور
 محذول و منکوب شوند چنانکه سکنه آنرا بجان در آن و شیران و خالص در دست طایفه نرسیدند محذول و منکوب گشتند لیسایت سیستان
 روز بروز هفت هفت ماه بماء قضاخفت و تزیاید و ترقی نمودند اکنون که سینه هزار و دوست و چهل و هفت هجرت قرب جلال شود و تزیاید
 تمامت کلبه پنجاب که در انکسور آن لاهور است و کشمیر و عمان و اکثر بلاد افغان مقرر ایشان شده در آنچه سیستان بنجد سگ نام بود
 ثریا مقام و شهر یار فسر بدون اعتماد است صاحب صد و پنجاه هزار سوار قرار از طایفه سیستان از اهل اسلام نیز مقدار صد
 هزار پیاده و سواره دارد و سوار ساسیس و اسباب سلفت می را از این قرار باید دانست اتم گوید که باران مذکور در دار التورده
 اتفاق طاقات فاد و ترقی همان آنرا در قدر در آن بوده ابواب غریب نوازی بر روی اتم کشت و ادعای راه عدل گسترده است
 پرورد شجاعت نهاد بود و پیوسته نهالی نهر بر روی با یاری توفیق در باغ ضمیر شش بار و رمی بود و شجره جنبیه تحب در بوستان
 خاطر شش چون فصل خزان بی برکت و ثمری نمود و هر آنکس که مظلوم و ستم رسیده بود خواه هند و خواه مسلمان خواه سنگ به این اتفاق
 میفرمود با دیده شده که امرای حلی اقدار خود را برای مسلمانان خوار و ذلیل گردانید و بخت قهره کلبی لشکریان خود را با مذلت
 رسانید قهر از فرقه محمد عثمان در ریاضت کشان و امرای ایشان از سیستان فرادان ملاقات کرده است که اگر قولیم احوال ایشان
 بیان نمایم در این دفتر کجند جان نهر عثمان خاندان بر طرف دیگر گردانیم و سینه ترک بیان به خوب مکر را نیم و صلوات الله علی محمد و آل محمد
 و کر اتم البلاء و فایده مصر اتم البلاء گویند در حرف میم خرابه اند فکر این ایما و نام فریاد خند است در کشور عراق که در
 و خراسان جلدان استیاز نذر در اتم اکثر آنها را دیده است و کر اندراب بیخ اول و سکون نون و فتح و ال صد در
 مع الالف و سکون با چه است شمر مانند و محلی است خاطر پسند از توابع کابل و شش منزل دور و ششست و ستم هزار خانه معمور
 که همان واقع و از اولیم رایج است معتدل بهوش بر روی بل بخت بسیار نیند از آنجا حاصل شود مانند بطور طرف در او ان در
 و کر اند خود از بلاد و چهارستان و از مملکت خراسان بوده اکنون ما لباس در تصرف طایفه افشاران و توران افاده و افشار
 بر یکسان و چند فریه مضافات است مردش ترک زبان است اتم ندیده اما از مردم آنجا شنیده که اند خود چندان تعریف ندارد بلین
 در آنجا از زانی و فراد است فکر اندگان و بر اند جان سینه گویند آنچه معلوم شده اندگان از بلاد تورانست نام ولایتی است و
 مردش یکی ترک زبان و خشی بد بسند اتم ندیده فکر انما در تصبیت سرت انما از بول کرمان و خشی است خرم فیان است
 از کار نبرد بهوش حبت آغیر و کبری مال قریب هزار باب خانه در اوست و چند فریه معموره مضافات اوست میوه سرد و برش نبات
 نیکوست انقبه در محلی است و بلند اتفاق افاده و جوانب ارب شش نهایت گشاده است اتم گوید که نزر نفضیه اوده و مشابه
 گردیده است می باین شهر نبرد و کرمانست مردش یکی شید مذنب و فارسی زبان و خالی از شجاعت نباشند و کرانما بیخ
 اول و سکون فرایه با مع الالف و سکون شهری بوده در کنار فرات بجانب مشرق واقع شده که اسب کبی فی احداث کرده و بخت
 اندر اسرای بی اسپه منان باید آنجا آرد و کرمانت است اشخاص نیکه محمد از آنجا خود فرود آمده اسون در تها و باندر خریست

از بلاد سیستان

سیستان

کاشن اول

بج

بج

بج

و گر ایما له قصبه است شرفانند و محلی است و پسند قرب و سه هزار خاندر در اوست چند فرسده مضامنا است استس از چاه و دریا
 و نخله بگری بایل از اقیانوس سیم از بلاد لاجور و جنوبه قلاتش منور در زمین مسوار واقع و اطرشع اسع است اکثر مردمش سنیان
 و دیگر مسلمان و از معارف انسانی دور و از کسوت مردمی خورد و کفر فخر الیه از اهل ریاضت مجاهده بود و دیوار بلورین بس نفیس
 علی میسند و برجه که گویند هزار بار تحویل یکت نفس کفنی و کشت اوقات خود را بر اندازد و ذکر حرف کردی و عسکر که انما پر زیاد باری
 تعالی بر او مدی روزی قهر سسوال نمود که قرب حق به ایچه باقی بودی طریق بد اندر گاه شستاقی در جواب فرمود که بگردوام و فکر کدام
 و آخر از صحبت حرام و بقت کلام و طعام و کثرت صلوة و صسام مطلب حاصل و هر که بر این اعمال قیام کند بر مراد خویش حاصل است
 و گر اندلس بقم اول و مسکون زن و بغم وال صلوة و مسکون بین ولایتی است خلد قرین از بلاد مغرب و سکنه اش طایفه عرب
 اکنون قرب سیصد ماست که فرقه اسپانیا از جماعت فرمانگان تصرف نموده اند شکت بر اقلیم چهارم و پنجم و جنس بلادش در کنار
 دریا واقع و بلاد و نواحی خرم زیاد بسیار دارد اگر چه در اقلیم فزیده و اسپانیا جان چند دیده و از ایشان شنیده است شیخ علی از این اعراب
 که از اقلیم بر صوفیه بوده از آن کشور ظهور نموده است و کرا کور شهرست عظیم و بدست از قدیم آشته و در بنده می اتحاق افتاده و در طرف
 آن بنایت گشاده است طرف مشرق اسلامبول ده منسول آن واقع شده مختلست بقریب پنزده سترخان محمود و حمار است
 آنجا یکی بل تصور است از رود و خوشگوار و در اویش بسدی بایل سازگار کاشن جن خیزد و منش غرب اکثر باغات خرم و بسیارین
 چون ارم در اوست و فواکه سرد سیری و علاش بکوست و قزاقی خوب و مواضع مرغوب مضامنا است شمال بسیار نمازده
 باقیه مشرود با طرف عالم میرسد و در افواه انیس شمال انکوری مذکور است و از آن پسزم زیانند و خاقتند بار است مواد عظیم
 اند بار خفی مذنب و دیگر صوری قف و قلی علی اللبند و اطل حیل شیعیه اما میدانند اگر چه بر طبق جمالتیوم ما دخله المقصود و در کشور روی
 مصوم تشریف بسته و اما صاحبان عرفان و مالکان مالکات اعیان از آن دیار بر جزو استند و بزور کالات ظاهری و خضایل باطنی از
 بنموده و بیام حارنی حاصل تمام بود و در عهد کماشش و لی ظهور نموده در اشتهر اسوده قزاقی بکنند و صاف اعتماد و در قرب و جوار نما
 آن بزرگوار ساکن اند بعد از تقدیم مراسم عبودیت خدمت صادر و وارد میکنند روزی قهر از یکی از قزاقی آنجا سسوال نمود که نجیب است
 و نجابت چه معنی است پاسخ داد بیان که در معنی نجابت و نجیب اختلاف است هر طایفه در نجابت چیزی را اعتبار کرده اند لفظ نجیب در لغت
 یعنی گزیده است و در اصطلاح نجیب کسی است که آبا می او در حکومت و سلطنت شود و نایافته مانند سمرقند و نیرید و این زیاد بود
 اسپانیا شاقه باشد و زمره گفته اند که نجیب شخصی است که پدران او در دولت و ثروت اوقات گذشته زاننده بسان فارون و خواجیه نیاز
 کرده باشند عموماً باس و کاذم مردم معنی نجیب و نجابت این دو قسم یافته اند و بعضی گفته اند که نجیب کسی را خوانند که اسلاف او در
 خلق منزه و محترم و برادران و امثال خود مقدم باشد و برخی گفته اند که نجیب شخصی را گویند که آبا می او صاحبان صل و حال و علم باشند
 فرقی بر آن نموده اند که نجیب بر او را گویند که از خاندان چرخان و از دمان اعیان باشد و حکما بیان نموده اند که هر که از خضایل ارباب
 باسیر یا بر جارد استنباطد انگش نجیب از متلع مردمی با نصیب است و بعضی فرموده شخصی که پدران او در عقل و امری شود و نایافته باشند
 که پسندیده و بر گزیده عقل و شرح باشد نجیب است و اصل و نژاد در حیوانات نژاد عقل تمام دارد چنانکه اسب تازی نژاد و بار کبر از یکی نژاد
 ظاهر در است که مادرش اسب است نژاد اهل خرد ظاهر تر است و محققان گفته اند که اصل و نسب نام و نجابت صورت اعتبار است
 ندانستند برایکه سماج توت فرسات و امامت و ولایت اهل بدلیت بله اصل و نجیب باشد و از خاندان و نژاد زبون باشد
 و آبا و اجداد ایشان کسب است و عقل و نژاد و صوف نموده و بچکات حاصل قیام نموده باشند و در کتب متورخان آمده که ملوک و عجم

حرف الاف

اصناف و در زمان ما از تحصیل علوم منع میکردند چه که بدین دلیل بود که هر چه در تحصیل علم کند آن علم را آنگاه که در سبب دست بستگان ما
و جهت جلب نفع و راحت خویش خستنی را برینج و تصانیف از دنیا بردارند و باقی بمانند و در این طرف آشوب و بلا ظاهر گردد
و خود را از اهل صلاح و سداد ببردند و عوام الناس فریب آن را نگذردند و بدست خویش خود را بچنگل بیخ و غشا سپرده برآید
نباشد نظم تیغ دادن بر کف انگلیست بیکه اقله علم ناکس را بدست بد کرد را علم و فن امور حقن و ادین نیست و است این
در تاریخ ملوک سلو قیامه آمد که سلطان ملک شاه را بصد هزار دینار احتیاج افتاده و خواجهد نظام الملک بجاست انجام در با صدیان
فرستاد و خواجهد اقبال فسرمان نموده در انشای راه بفرید رسید پس ده خواجهد را بتزول اجتنال تکلیف نموده رئیس فرما خورد همان تکلیف
کرد و در اسم همان عاری و خدمت گذاری عمل آورده و در انشای صحبت و مکالمه رئیس و بهتان از خواجهد سبب خستبار سبب خستبار
نمود و خواجهد از همد خویش که ملاذ تو ان کرد و در پیش بود اعلام فرمود رئیس خدمت خواجهد معروض داشت که این مقدار لایق آن نیست
که خواجهد بیخ غم کند و مرارت و زحمت حرکت بچشد اگر خواجهد بیخ غم بماند و بیخ غم را حاضر نماید و بار خاطر خواجهد را از این غم بکشد
مترقی کند خواجهد را بنده زاده است خواجهد بنده نوازی فسر بوده او را در دفتر خانه تربیت نموده مادرش حساب آموز و در سایر حساب
خوشید منزلت خواجهد چراغ معرفت افروز و خواجهد را این سخن پسند خاطر افتاده بر ضمیر الهام پذیر سلطان اعلام کرد و شاه سرفراز
و دستگاه از انشای کلام بی انجام برنجید در جواب خواجهد نوشت که اگر خدمت قدمت تو بزمست و نیت ثابت نبودی پیرانه تمام آوا
بیخ کردی و ضمیر تو را از زدی باید که تحصیل تمام رفته بموجب فرمان هم را انجام داده مراجعت کنی خواجهد بعد از مراجعت تمام بفرست
بوسی مقهور و سرفراز شده حکایت پیش را از خدمت سلطان معرفت نشان باز پرسید سلطان فرموده که در بهتان زاده بی اصل
شاه است چون در خانه آمده دانش و قدر او مورد جهت دانش خود را در سید سازد بی خانهای رحمت ببرانند از دو بسا خاندان
بزرگ را تباه گردانند و نام او را توقیر و کفایت گذارد فی الواقع چنین است که فرموده و مکرر تفریر مشاهده نموده است حقیقت بخلاف نزد
صاحبان انصاف و شهید نیست بابا افضل کاشی رحمة الله علیه در این باب خوب فرموده رباعی بدین مضمون که خواجهد کرد و در کتب
مخبر شود و نداند از دشمن دوست کرد ایچو کوزه ز کوزه سارند از کوزه جان بدون تراود که در اوست و صلی الله علی محمد و آله
و کرامت انطاکیه غیر گوید اگر چه انطاکیه را ندیده اما بتقریب جوارش رسید و از اهل آنجا بختی نمود با بست بزرگ شهریت ترک
کونید بعد از وفات اسکندر یکی از ملوک یونان انطیکوس نام جت تخیر ملک شام لشکری انجام داد و بر لشکری او رخاس نام مقدر نمود
او رخاس بدین شام را آمد و اگر بلاد انگور با او رخاس منظم شد چند شوران سرزمین احداث کرد و بخود شهر انطاکیه بود و با تمام دارالملک
نمود و شهر بنیاد و کشتن ببلده روح افراست آتش مقدس بگری مایل بر او رخاس این مجموعا کالج محمد علی حکایت نمود که من شهر را
دیدم ام دی در کنار رود حاصلی آج و از دریا قریب میت فرسوخ دور واقفم فرما که سردسیری و گرمسیری در آنجا موز است و قریب میت
در اوست و قریب و کشتن نواحی حیت فرا انصاف است و مردش اگر شامی مذیب و قلی عیوی است و حایه علی العقی در آنقرین
دارند و در تیر سبب بسیارند تقریباً صد هزار خانه کم بپست باشد شهر انطاکیه از توابع طبسات و سمت مغرب ای افتاده و کراقره
شکر که حکمت از شهرهای اطالی غیر ندید و کراقره عظیم کبر اول سکون فن کاف فارسی و لام مع الیا سکون بین حد خط
از فرکان و از الملک ایشان یار آمدن بنیاد بر امر دنیا و تحصیل آن بزرگ و دانا صاحب علم بود کارا تو را در میان فسر نشان
مجاز و در ملک گیری و جان داری بهستیا از قریب صد سال شود که انکشته بلاد و کمال دهند و سستان و کجرت را بجزن تیر تیر کوه
و در لوازم تعمیر بلاد و تعمیر عبادت تمام و چند لاکلام بجای آورده اند و دشمنان آنقدر در اقسا و خجبت عیبی ندارند و باقی احادیث

کاشن اول

۱۲۰

روحانی

ارواح

برجید

روحی

در مقام مناسب خواهد آمد ذکر هر پنج اول و دو سکون برار تصبیه است و کاشن از بلاد آذربایجان گویند محلی و کاشن است شیخ شهاب الدین
 اهری از میان سلسله شیخ صفی الدین از آنجا ظهور نموده است فکر او جان نام دو موضوعت یکی در فارس و دیگری در آذربایجان
 آب و هوای هر دو بنیاد سازگار و بسوی لیل او جان فارس همراه اصفهان واقع و او جان آذربایجان بین زنجان تبریز
 راقم مکرر مسه و رادیده است هر دو چون خوشوار و در فرای خوب هداوت ذکر او در شیخ اول و ثانی و سکون ال صوبه است
 از کشور هندوستان و محو است بر بلاد خردان و قصبه است یکو نوامی چون میسر آنکه با افسان از اقیلم دویم و قلی از تیم موشس عار و کاش
 مختلف آنرا در زمان شهریت که آنجا بر ابدان شهر خزانده قدیم الایام دارالملک صوبه او بوده و بنیاد میسر بزرگ اقتصاد مندوان
 است که در دوره اول باروی انشیک تعلق یافته بود و در دوره دوم از طلای عمر بنا نموده و در دوره سیم از فولاد احداث کرده
 اکنون از سنگه آجر است گویند علت انقلاب آن اخلاق و احوال مردم بوده است احوال مردم منزل کرده آن میسر منزل نموده
 باقی تقدیراتش در کنار رود بزرگ واقع و جوانب اربعه اش در مساحت قریب سه هزار باب خانه در اوست مواضع چند مضامین است
 جزو شرف او آن میوه گرم میریش از آن جانور بر زمین در انشیک حساب میمون یکی فالوخته و مانند کبک در خانه کوشش میکند
 و در موش یکی بند و ناسخی در سببت آن دمان در زمان شهرت آن بت بصورت میمون میرد چشم او از زرد و بزرگی آن
 بقدر شگفت در میان بندوان آن بت بنیاد محرم است قدم و فسه ارد و در سالی روزی چند نفر از بلاد دور نزدیک
 جسی کثیر زیارت آن بت میباید و خیرات نمودرات میباید گویند آن بت بصورت او تار ایشانست ذکر او حقیق انصاف الهی
 و سکون جم فارسی تصبیه است از بلاد عمان و محلی است حدیث آن از اقیلم دویم کاشن خوب موشس مرغوب میکند اشک در رویشان
 جلای و دیگر بندوان چون مرقن سید جمال بخاری و با آنجا است اولاد و احداث آن بزرگوار در آنجا سکونت دارند و مقدم جلایان
 و پیش روی ایشان آند یازند و فرقه جلای در کشور هندوستان و سایر بلاد مشهور و در آنند و انواع فرقه مختلفه مذکور در حکمت
 هندوستان و کابل کشید و ایران بهرستان و محو است سید جمال جارنی بود یکبار و در غنچه نما و حیدر زاده بود در هند
 امامیه در سواد هندوستان کسی با آنجا برابر می شنود و جمعی کثیر از اولاد و احداث آن بزرگوار صاحب معرفت کرامت بود و بنده سبب
 واجد او خویش عمل می نمودند چنانکه مولانا قاضی نور الله شوشتری پاره اند احوال ایشان و او کتاب مجالس المؤمنین که فرموده است تا
 در آن سخنام که فقیر به اندیا بهر خود کسی را مشاهده نمود که جنی بلبل مذکور معنی داشته باشد مگر آنکه کرده جلایان خود شهبه اند و سبب
 این خلفای شده و شی امیه نمایند و صوم و صلوة و سایر عبادات نمایند و با صفات عبادات سایر اعمال صوفیه ندارند و بکن و کسب
 و مسکرات دیگر بسیار فرزند و اکثر ایشان اوقات خود را در کوشش سیاحت مصروف دارند و بعضی از ایشان مار و کرم و جانوران
 موزی گرفته بخورد مسالی یکده بر در خانه های مردم طلب کردن که ادانی نمودن و الا لازم دانند و جمع کردن الی خویش نیز خوبند
 گویند زن حرام و نتمه حلال دم دم سید جمال انام شیخ ایشان با ما دو وضو ساخته روی تعبد نشینند نام بزرگان سلسله خود را ذکر کنند
 و این روش اطاعت نمازند گویند ما را پریت و مرشدی پرانت که ارشاد و تلقین میکند و مرشد از اولاد سید جلالت او در تصبیه او
 ساکن است سالی یکبار قسطنطنیه جلای بخد مت او در اوچ آمده بقدر متعدد در نیا کشند و ایشان را مانند صوفیه در اواد کار و ماسه و کاش
 و اشک نمائند و بعضی از ایشان در دوازده گویند ما را چهار پیسه چهارده خانواده و بجهده دو ده است اولی بر پان حضرت محمد
 صلی الله علیه و آله در اقیلم سیدار علی در قاضی علیه السلام تیم حسن محبی علیه السلام چهارم شیخ حن بصری ایشان چهار پیسه
 بی نظیرند و چهارده خانواده بدینوجب است گویند از حسن بصری و فرقه پنجم رسیدند خلیفه اول شیخ حن بصری شیخ حن بصری

حرف الالف

دوازده خانوادہ ظهور نموده است بین تریب اول صبیان دویم طغوریان سیم کرخان چهارم تعلبان پنجم خندان
کاز فیان ششم طوسان ششم سروردیان ششم فردوسیان دوازدهمین دویم حسن بصری که شیخ عبدالواحد زید بود پنج خانوادہ ظهور
کرد اول زبیریان دویم عیالیکان سیم ادبیکان چهارم حشمتیان پنجم امیریان از سجدہ دودہ دودہ حاشین گریال ششم کاس
فاری شهور و سایر دودہ نامبر فقیر ستر است **عَلِي بْنِ اَبِي نَجْمٍ الْهَدِي** ذکر او زکند بضم اول او محمود و سکون ادا این اسم
ترکی است از معنی اصل و بیخ باشد و کند محبت قلیل اگر چند چنانچه باین مناسب قریب را ترکی کند کرینا و چون در اصل محبت قلیل است
لهذا این اسم بدان گذاشته اند تصدیق برمانند فعلی است خاطر پسند دارا قلم چهارم ششم خوبه مویش خرم از جادوگران در آرد
بعث نشان بر اتم گوید که اشخاصی بسیار دیده ام که او زکند را مشاهده کرده اند نیز از معارف آید بار ملاقات نموده پرسیدند که
شما در پیش و باشد یا نه در جواب گفت فقط در پیش در رفت یعنی محتاج و مخلص باشد و در اصطلاح قوم اطلاق میگردند فرد اول
آنکه فرد آنکه بشر عیالیکان مخصوص باشند در کوچ و بازار گردیده با مقام حیل سوال کنند بعضی بطریق قصه خوانی و برخی دست تکی
کشایند و گرویی از ایشان بدر خانها طلب نمایند و جمعی کسکول بدست در بازار پر سینه و نه سیاقه گویند این گروه خلیع الهی
در صحرائی شکم پرستی میجوید و ایشان مانند گاو و گوسفند و خزند و در ایشان خرم در پیشی است دویم فقط در پیش بر جامع اطلاق
نمایند که از جمله ابرار و اجیارند و در مسکن حق پرستی قدم که از بند و میرای ایشان شاه درویشان سیر نومنانست سیم مراد او در
فلسف کابل و انسان مملکت چنانچه جناب سان الغیب فرموده عیت کنج فاروان که فرموده و از قهر بنور خواند و با کسی که هم
از غربت درویشانست و بزرگی گفته همصراع در پیش محمد است ابدال علی از فرزند ابرار کسی در دنیا او زکند بود که آنفرز را
تغیر آنه گفتندی سینه در مقام ریاضت و مجاهده بود و تمام بدید ترک حیوانی گراه بود در این اوقات بحالم جاوید رحمت فرمود بعد
وفات آن بزرگوار غصه در بسیار بر خاطر عموم نامس اند بار وجود آمد و بر کس بعد خویش که قمار رنج و بزه و عنت و غنا شد و با
وجود آن بزرگوار بر کتی بود که از میان رفت تغیر دیگر باره پرسید که از کلمات آنفرز بیچ یاد داری خسر بود آری از آن بزرگوار کلمات
مرفت نام بسیار شنیده ام جمله روزی در مجلس فرمود که هر کس از موت شماراست می با نواع جا که قمار است هر که با کریان
آمیرو رحمت حق بر آنکس برود **وَالسَّلَامُ عَلٰی مَنْ اَبْتَعِ الْهَدٰی** ذکر او در کنج بتم اول دوا محمود و سکون ادا و کاف
فاری دنون و جیم او در کنج از اقسیم پنجم و از جادو خوارزم است هر کس خوش و مقلی است و کس قریب و سه برار خانه در است و
چند مضافات است مردش اگر ترک دهد تا جیک در بعضی صفات بدل نزدیکند یکی حقی ذریب در آن طریق متعبد و هلی شنید
امامیه اند را تم ندیده آما او در کنج بسیار دیده است ذکر او در فسا بتم اول مع الواد و سکون ادا مع الالف از جادو
بگراست جان خوب و مقلی مرغوب این خوشگوار و بوائیس سازگار خلق حقی ذریب و غریب دست و خوش شرب باشند
گویند فرود مرد در حضرت ابراهیم در آنکه باش انداخت با بیعتالی آن شس برابر آنحضرت کذا در مسانت اکنون چشمه در اینجا
موجود است گویند همان چشمه است که از دست ال در میان آتش ظاهر ساخت و اندا علم ذکر او در نکات آباد نام
سه موصفت در کشور کن و سیند مراد را تم او رنگ آباد و کنت می از اقسیم دویم و بوائیس گرم و سالم و از بنای ذکر
ذریب این شاه جانشین بنگاهی که عزیمت میگردن داشت قمرها در انولایت حکم آقامت تا فراخت می شری بزرگ و درین
شرکت گویند اکنون ده بسنه ارباب خانه در دست مواضع خوب و مزایه مرغ با تواریج است مردش لغز بندوان
مسلمان و دیگر ایل ایامند از مضافات جید آباد کن است او رنگ آباد نگار بر فسا در مسنت موفور از تواریج سنند و

کتاب اول

(۲۴)

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم

خاک سپند قرب پند خانه در دست برایش کرم و اقبال از چاه و خلس مندر است و دیگر اورنگ آباد نجاست که پارچای
 نفس در آنجا مانده را تم ندیده است و گراوبه نصیب است از صفات بیست و هفت طرف شرق آن واقع قرب بیت فرخ
 دور و دور خیرش سوخته را آدم که نه از او حسیران بود بسیار دارد ذکر او در شلیم نفاذ و شلیم کوبید هجرت و نام
 بیت المقدس است در حرف با مذکور خواهد شد ذکر اعیان نفاذ اعیان عبرت دایم بیت المقدس باشد و گراوبه
 کول بستج اول و سکون با، تخانی و فتح نون و سکون ف و م کاف فارسی و او در مورد اولم ساکنه نصیب است شود مانند کولی
 است که در سپندوی در زمین بود واقع و جانب اربعه اش و اسع از اقیانوس و او در دو سار کار و او بر بسوی یابن و او
 سر و پیش فراوان در دشت ترک زبان و غیره و قسره امربان و اگر حقیقی در سبب و در شرب و بگری صیوی شسته قبلی علی
 علی بن خبیر در چهار منزل اسلامبول واقع شده و از هر طرفه و فرسخ دور بحال سخت و شکل بر درخت حاد و در دشتخانه
 یک محض و سست و سیر در اکثر مشاهیر شده اگر خوابم بسکن احوال آید با تمام بطول خواهد انجامید لاجرم کت قمر را از طرف
 کرده اند ذکر این روان بی و در اقلک ایران و از صفات آن در بیان است و چو رسد سینه در آنگونه یک در شعب کوی
 واقع شده و در دشت ترک شعب اگر میدبان بسیار با چو رسد نامند اشس در روان و برایش محبت بسیار در انهم
 رابع و اخر نس و مع میوه اشس از زبان و جسمش فراوان و در شس ترک زبان و شس غریب و قبلی صیوی یا نه فسطح حکم دارد
 در اقل شریک و از قرب و جوارش گذشته مردم آنجا بسیار دیده و کلمات ایشان را بسیار شنیده خالی از مردمی نباشند
 ذکر ایران مخفی و پوشیده نمائند که قدیم الزمان ایران را پارسی گفتندی چه که پارسی این بهیون اسلام این توح ان ملک
 آباد نمود و بسم خویش موسوم کرد و عربان را با ابناء تبدیل نموده فارس گفتند این عمر معتدلی شامح من صحیح تجاری در
 باب من نظم با نفاذ سینه ذکر کرده که الفاروقی نسبت الی خادش بن عامر و قبیل حاجرین یا فیه بن نوح و قبیل نسیا
 اهل الفاروقی بنی بلذام و قبیل بلذام یقین الیاء خذال المجره فوارین از کشتن بن سلام بن نوح آقا فیه و اذ یضنه
 عشره فلذکمه کانوا رجلا فاریسیا شجاعا الفریس بالفرسیه بنی قکان و یهائم الضا فیه بنی تم کجشوا و بنو اهد
 البیان و کافوا اهل الزبایس و مذیبیر الحریب و حریب الملقه و وضع الاشباه بنی مواضعها و هم
 الشریک و الیطاقه و الیظافه و نالیه الطعام و الطیب جمعی از مورخان گویند فارس این صورت
 این کیور متانک را حارت کرد و مردم اهل سیر و خصوص این خبر معتقد که چون فسد بدون ملک خود را بدست تقسیم نمودند
 ماوراء النهر را که توران شهرت دارد و جانب شرقی ایران واقع شده بود خایت فرورد در زم زم روم که سمت غربی ایران واقع
 افتاد و بسم مسلم داشت و کشور ایران را بکف کفایت امیر گذاشت بدان جهت ایران موسوم گشت قدیم الایام و سمت
 و تمام از لب قرات تا کنایر چون طول و از بابا ابواب در بندای ساحل عمان عرضا بوده و در هر دو کور و کور و کور و کور
 باسم صاحب ایالتی متسی گردید اند بار ششلی است بر اقلیم و دیم و ستم و چهارم و پنجم و در تی اکثر بلاد شس آفتابست و در آنکان جبال
 و غالبیتر از دشت میباشد و محدود است از طرف شرق بولایت توران و کابلستان و از سمت غرب بریای عمان و از جانب شرق
 بک عرب و شام و روم و از جهت شام بحال البرز و بحر خزر و شمس بریت و دو ولایت بدینوجب اول از با بجان و دیم
 دران سیم از من چهارم جیلان پنجم خراسان ششم خوزستان هفتم زابستان هشتم
 بستان نهم سیردان و سیم بستان یازدهم طالش دوازدهم عراق و سیم سیردان